

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Yıl 7 / Sayı 92 / 31 Aralık 1989 / 2.50 DM

1990 YILI HALKIMIZA VE TÛM İNSANLIĞA KUTLU OLSUN!

Dünyamız, 1989 yılında önemli değişiklikler yaratan gelişmelerle yeni bir yıla giriyor.

Dünyada ve bölgemiz Ortadoğu'da mevcut statükoları önemli oranda zorlayan gelişmeler, gelecek açısından umut vaat ediyor.

Kürdistan somutunda yeni bir yıla giriş, daha özel bir öneme sahip. Dünya dengelerinde stratejik bir konumda olan Ortadoğu'nun kalbi Kürdistan'da 1989 yılında yaşanan gelişmeler, 1990'ı umut dolu kılıyor.

Kürdistan halkının öncü gücü PKK, ulusal kurtuluş mücadelesinde, dost ve düşman çevrelerin beklemediği düzeyde önemli mevziler kazanma başarısını göstererek yeni bir yıla giriyor. Bu yılı da kazanma ve ulaştığımız mevzilere daha güçlülerini ekleme konusunda umut doluyuz. Çünkü 1990'a daha güçlü kazanım ve tecrübelerle giriyoruz.

Halkımız da, çağdaş önderi PKK'den aldığı güç ve cesaretle yeni bir yıla giriyor. Siyasal birliği ve savaş örgütü ERNK'de daha yoğun ve sağlam şekilde örgütlülüğünü geliştirecektir. 1989'da baş vurduğu intifadalarını daha da yoğunlaştırıp yaygınlaştıracaktır.

1990 yılını daha güçlü mevzilerin kazanıldığı ve nihai zafere doğru hızla ilerlediğimiz bir yıla dönüştürmek için, halk olarak, PKK önderliğinde yürütülen ulusal kurtuluş mücadelesine destek ve katılımımızı daha da güçlendirelim!

1990 yılında da zafer bizim olacaktır!

1989'DA KAZANAN KÛRDİSTAN HALKI; KAYBEDEN FAŞİST TC OLDU

1989 yılı mücadelemizle dolu bir yıl olarak geçti. Bu gelişmeler salt gerilla savaşımızın büyük atılımıyla sınırlı değildir. Yani gerilla savaşımız yer yer özel savaşı sınırlandırırken, genelde ise Türk özel savaşının ilerleyişi kırılarak inişe doğru geçen, dolayısıyla etkinliği kırılan bir duruma düşürüldü. Bu özel savaş güçlerinin inisiyatifi kaybederek gerillaya kaptırıldığı anlamına gelir. Savaşan iki askeri güçten inisiyatifi karşı tarafa kaptıran güç savaşı yitirme noktasına gelmiş demektir. Özellikle bu inisiyatifi, düzenli bir ordunun düzenli birlikleri yerine tamamen hareketli birliklerden oluşmuş gerilla karşısında yitirmişse, onu yeniden ele geçirmesi oldukça zordur. '89 yılında Türk ordusunun Kürdistan'da ARGK karşısında içine düştüğü durum budur. Zira bu düzeye indirgenmiş

sömürgeci özel savaş, mücadelesinin diğer alanlarında da büyük güç kayıplarına uğramıştır. Özellikle Kürdistan halkının gerilla etrafında cephesel düzeyde örgütlenmesi ve yer yer eyleme kalkması Türk rejimini önemli çıkmazlarla karşı karşıya getirmiştir. Bu 12 Eylül rejimindeki çatlaklıkların en üst düzeyde yaşanmasına neden oldu. Rejim, planını uygulamaya geçirmede karşılaştığı sorunları yeni ve köklü değişiklikler yaparak aşmaya çalıştı ve gelişmeleri bu şekilde lehine çevirme uğraşına girdi. 1990'a bu yönlü hazırlıklarla giriyor.

Nitekim yeni yıl dolayısıyla rejimin bütün üst düzey yetkilileri yayınladıkları mesajlarında Kürdistan sorununa dikkat çektiler. Bu sorunun, Türk rejiminin birincil sorunu olduğu ve acil tedbirlerin alınması gerektiği

noktaları üzerinde durdular. Bu temelde öneri ve tedbirlerini geliştirdiler. "Bu sürecin, 1990 sonuna kadar gideceğini sanmıyorum. Ama önemli değişiklikler olacak. Bir genel seçimin 1990 içinde yapılması da muhtemel bir olay. Çünkü önümüzde bir dolu temel sorun var. Örneğin Güneydoğu'daki terör olayları, bu olayların artması ve yörede yaşayan halkın huzursuzluğu var. Hala bu konuya ciddi bir yaklaşım gösterilmiş değil. Bu mesele, 1990'da birinci derecede önemli bir olay olarak karşımızda durmaya devam edecek." (Erdal İnönü, Tercüman)

Alıntından da anlaşılacağı gibi, '89 yılı mücadelemizin geldiği evrede rejim, varlığını sürdürmek amacıyla köklü değişiklikler yapmakla karşı karşıya gelmiştir. Tepeden tırnağa kadar kendisini yeniden restore etmeye çalışarak özel savaşa da yeni bir biçim kazandırma çalışmalarına başlamıştır. Nitekim Tercüman gazetesi '89 yılını "PKK'nin dehşet yılı" olarak değerlendirmektedir. Özel savaşın hizmetindeki bu gazete, gerilla savaşımızı 1984 yılından '89

Devamı 3. sayfada

KÛRDİSTAN'DA BÜYÜK CEZAEVLERİ İNŞA EDİLİYOR

Hürriyet gazetesinde yer alan bir habere göre, sömürgeci Türk Hükümeti 32 milyar 800 milyon lira harcamayla Kürdistan'ın çeşitli alanlarında cezaevleri inşa ediyor. Aynı habere göre, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin yaygınlaşması üzerine, yeni cezaevlerinin yapımı gündeme geldi. Bir araştırmaya göre, Kürdistan'da 9 büyük cezaevinin yapım çalışmaları sürdürülüyor.

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin boyutlanması paralelinde tutuklanmalar da yay-

Devamı 4. sayfada

ROMANYA HALKI; ÇAVUŞESKU YÖNETİMİNİ KANLI DEVİRDİ

1989'un son günlerinde emperyalist iletişim organları Romanya'daki gelişmelere oldukça yer verdiler. Özel programlarının neredeyse hepsini kaldıran televizyonlar, bunların yerine Romanya'daki gelişmeleri koydular. Emperyalist-kapitalist sistemin Romanya sorununa bu kadar "duyarlı" yaklaşmasının nedenlerini ana çizgileriyle koymadan önce, kısa da olsa gelişmeleri vermek gerekiyor.

15 Aralık 1989 günü, Macar azınlığın da yaşadığı Temeşvar'da kitle gösterileri başladı. Gösterilerde çıkan çatışmalar sonucu yüzlerce kişi öldü. Bunun üzerine gösteriler ülkenin diğer kentlerine de sıradı. 21 Aralık'ta Çavuşesku yönetimini desteklemek amacıyla Bükreş'te miting düzenlendi. Ancak mitingde Çavuşesku'nun

konuşması protestolarla kesilerek, miting yönetim karşıtı bir gösteriye dönüştü. Çıkan çatışmada çok sayıda kişi öldü.

22 Aralık'ta yönetim karşıtlarının yanına geçen Romen Ordusu halkla birlikte başkanlık sarayına yürüdü. O anda başkanlık sarayında bulunan Çavuşesku ve eşi Elena bir helikopterle saraydan ayrıldılar. Fakat kısa bir süre sonra ikisi de yakalandı ve iki saatlik bir yargılama sonucu Çavuşesku ve eşi kurşuna dizilerek idam edildiler.

Çavuşeskular idam edildiklerinde Romanya bir iç savaş içine sürüklenerek, tam bir yönetim boşluğunu yaşıyordu; hala da bu durum devam etmektedir. Sadece halkın yanında yer alan ordunun örgütlülüğünden söze-

Devamı 11. sayfada

F. Almanya-PKK Davası avukatlarından

BASIN AÇIKLAMASI

16. duruşma gününden sonra savunma, Düsseldorf Yüksek Asliye Mahkemesi'nde görülen Kürt duruşmasında şu hususları tesbit etmiştir:

Ana duruşma, hukuk devletine uygun ve eşit koşullarda yürütülen tüm mahkeme ilkelere ters düşmektedir.

Şimdiye kadar yapılmış olan tüm "göstermelik terörist duruşmalarında" görülmeyen bir şekilde, insan onuru ile bağdaşmayan duruşma şartları ve sanıklar ile diğer duruşmaya katılanlar için anlaşılabilir bir tercümenin sağlanamaması ile, bu ilkeler mahkeme heyeti tarafından terkedilmiştir.

İddianamenin açıklanmasından sonra yeterli zamanın olmasına rağmen, -ki iddianamenin açıklanması ile duruşmanın başlatılmasına ilişkin karar arasında 10 aylık zaman ve duruşmanın başlatılması kararı ile duruşmanın başlaması arasında yine 2 ay geçmiştir- mahkeme tercümanları tarafından

Devamı 13. sayfada

Fransız polisi yaptığı ev ve dernek baskınlarında 5 yurtseveri tutukladı

Aralık ayı ortalarında Fransız polisi, düzenlediği onlarca ev baskınında ve sokak aramalarında yurtsever Kürdistanlılara yönelik terör uyguladı. Polis önce Kürdistanlı yurtseverlere ait Paris Kürdistanlı Yurtsever İşçiler Derneği (KKWK) çevresine adeta barikat kurdu. Derneğe gidip gelen yurtseverleri çevirerek kimlik kontrolünü yapmaya ve üst aramaya başladı. Bu arama faaliyetlerini derneğin çevresindeki bütün sokaklara kadar yaygınlaştırdı ve 4 yurtseveri gözaltına aldı. Bu aramalarda yüzlerce Kürdistanlının da kimliği kontrol edildi ve üstleri arandı. Ardından gece evlere baskınlar düzenlendi ve 1 yurtsever de bu esnada gözaltına alındı.

Devamı 13. sayfada

Maraş Katliamı 11. yıldönümünde kitlesel olarak protesto edildi

Maraş katliamı, 11.yıldönümü olan 24 Aralık günü Türkiye ve Kürdistan'daki yüksek okul öğrencileri ve demokratik kitle örgütleri tarafından kitlesel olarak protesto edildi. Ayrıca Avrupa'nın çeşitli kentlerinde onlarca toplantı düzenlenerek, verilen seminerlerde katliam protesto edildi.

24 Aralık günü İstanbul Üniversitesi merkez binasında

Devamı 4. sayfada

PKK'nin 11. kuruluş yıldönümü kutlamaları kitlesel gecelerle sonuçlandı

Haberleri 8. sayfada

Madenleriyle ünlü bir beldemiz

MAZRA

(Elazığ)

-I-

12. sayfada

**DİRENİŞ
KAHRAMANLARIMIZ**

"Ben ve arkadaşlarım, PKK savaşçlarıyız. Haklı ve şanlı bir kavganın nefesleri. Ölsek de, ülkemizin bağımsızlığı, halkımızın kurtuluşu için öleceğiz..."

Cuma TAK yoldaşı anlatmak o kadar kolay değil. O'nu anlatmaya kelimelerin yetersiz kalacağını bildiğimden, akşamdan beri düşünüp duruyorum; çok yönlü bu büyük insanın hangi meziyetinden başlayacağıma karar veremedim. Düşündükçe yüreğim, denizin yükselip alçalması gibi gırtlığımı keşif etti. Ve yine kabında durmuyor; gümlenerek dolu dolu vuran yüreğim, Cuma'yı anlatmaya aciz kalıyor, ya da ben konuşuramıyorum. Cuma'yı tanıyan her insanın O'nu anlatırken aynı ruh halini göstereceğine eminim. Yazacaklarımı tasarlamak için pencereden dışarı baktım; gök kubbe kapkaraydı. Hapishaneye çöken gece esmer bir Medya güzelinin yüzüne sarkan perçemleri gibi simsiyahtı. O korkunç siyahlıkta ölgün ışınlarıyla gökyüzünü süsleyen ve karanlıkta bir noktacı gibi duran yıldızlar beni benden alıp götürdü. Ak karların bir örtü gibi sardığı Halebi köyünü düşündüm. Yine geceydi, dışarıda müthiş bir soğuk vardı; esen rüzgar henüz donmamış karı tozuyordu. Doğum sancularıyla kıvranan bir anne ve doğacak çocuğun sevinç ve heyecanını yaşayan baba ile yakınları uyanıktı. Çok sürmedi ki, annenin acıları sevinç karışımı bir mutluluğa dönüştü. Çocuk karlı, tozlu bir gecede doğduğu için "Tozan" adını vermeyi düşündüler, sonradan batıl inançlar ağır bastı, cuma gecesi yaşamla tanışan çocuğa "Cuma" adını verdiler.

Cuma, yoksul varici bir ailenin çocuğudur. Daha küçük yaşta yaşamın zorlukları ile tanıştı. Ağaların zulmünü yüreğinin derinliklerinde duya duya büyüdü. Dürüstlüğü, cesareti, yaratıcılığı, babasının nasırlı ellerinden; yüzyılların acısını, acıdan sürülmüş tarla gibi kat olmuş güneşte ekme gibi kızaran anasının suratından öğrendi. Öğrendikçe kını bilendi, kını bilindikçe öfkesi kabardı.

O'nu arkadaşlarından ayıran en büyük özelliği, çalışkan ve zeki oluşuydu. Üretimle iç içe büyümesi, Cuma'da olgun bir kişilik şekillendirmişti. Toplumsal kavgaya atılmasının nüvelerini ta o dönemde aldığı Cuma şu sözlerle dile getiriyordu: "Biz tarlayı ekip-biçiyor, Ağa hiç çalışmadan ürünlere el koyuyor, çok azını bize bırakıyordu. Bu durum beni düşündürüyordu. Toplumsal çelişkileri çözemedi-

"O kitlenin hem öğretmeni hem de öğrencisiydi; azmin, fedakarlığın ve cesaretin bir simgesi idi"

ğimden tepkimi, ağalara karşı öfke duyma biçiminde dışa vuruyordum." Cuma bilinçlendikçe bu duygusal dışa vurumu bilinçli bir mücadeleye dönüştürerek kavgada en ön safhada da yerini aldı.

Tunceli'de kendisini tanıdım. İlk dönemlerde sessiz, suskun ve durgun bir hali vardı. Okulda henüz siyasi ayrışma yoktu. Daha ortaokuldayken, devrimci düşüncelerle tanışan Cuma, kendisine yakın olanlarla fikir alış-verişi yapıyor; bir yandan okuyarak kafasındaki çelişkileri çözmeye çalışıyor, diğer yandan da öğrendiklerini çevresine aktarıyordu. Kısa sürede arkadaşlarının sevilen, sayılan biri olmuştu. Aralarında ideolojik ve örgütsel bir birlik olmadığı halde, varolan sorunlar kendisine getiriliyor, O da sorunlara akılcı çözümler getiriyordu. İlk etapta okulda varolan faşistlerin temizlenmesi gerektiği fikrini ortaya atarak arkadaşlarına benimsetti. Anti-faşist kavgaya önderlik ederek mücadeleyi aktif bir şekilde yürüttü. Okul sıralarında içinde kalan devrimcilik Cuma'yı tatmin etmiyordu. Henüz yeni yeni tartışılan Kürdistan sorunu kafasındaki en büyük çelişkiydi. Ulusal sorunla ilgili yapıtlar okuyor, okutuyor ve arkadaşlarını bir araya getirerek tartışıyor, düşüncelerini olgunlaştırmaya çalışıyordu. O dönemde ideolojik grup çalışmalarını sürdüren Kürdistan Devrimcileri'ni, Tunceli'yi çalışma alanı olarak seçmişlerdi. Kısa sürede Kürdistan Devrimcileri'yle tanışan Cuma, örgütsel çalışmaya adımını attı. Arkadaşlar arasında o kadar seviyordu ki, kendisini o kadar kabul ettirmişti ki, çoğu kişi O'nu kendisine örnek alıyordu. Çevresinde etkinliği büyüktü. Mücadeledeki etkinliği ile kendisini başkalarında yaşatabiliyordu. Özverili etkinliğiyle, ortaklaşmacı uyumuyla bir gençlik lideri oluvermişti artık. İdeolojik tartışmalara giriyor, sosyal-şöven, ulusal inkarcı, reformist milliyetçi ve küçük-burjuva akımlara karşı ideolojik mücadeleyi başarılı bir şekilde yürütüyordu. Gösterdiği olağanüstü çaba diğer yoldaşların uğraşlarıyla bütünleşince Kürdistan Devrimcileri'nin etkinliği gitgide arttı. Cuma, bu başarıyla yetinmiyor, daha büyük sahada çalışmalarını yürütülmesini arzuluyordu. Bunun için de Tunceli gençliğiyle canlı ilişkiler kurarak halka kadar inmeyi başardı. İknacı üslubu, ortak uyumuyla kısa sürede gençlikle bütünleşerek üstlendiği görevi layıkıyla yerine getiriyordu.

Lise son sınıfa geldiğinde Cuma'da hem öğrencilik, hem de devrimciliğin bir arada yürümeyeceği kanısı uyanmıştı. O, profesyonel devrimciliği seçerek, bu düşüncesini yakın bir arkadaşına açarak onu da ikna etti. Arkadaşlarıyla birlikte okulu bırakarak memleketi olan Siverek'e devrimci çalışma yürütmek için geldi. Siverek'te siyasi saflaşma bağnaz bir aşamadaydı. Teslimiyetçi hareketler

gençliği parsellemişlerdi. Cuma bu atmosferin dağılmasının mümkün olduğunu söyleyerek kararlı bir mücadeleye girdi. "Gelişmenin ancak devrimci pratikle sağlanacağı" belirlemesini yaparak Siverek'te ilk devrimci eylemi örgütleyerek tasarılarını hayata geçirmeyi başardı. İlk etapta küçük bir grup oluşturarak derinlemesine bir çalışmaya yöneldi. Bir taraftan da ideolojik eğitimle propagandaya gereken önemi vererek faaliyetlerini yoğunlaştırdı. Bu çalışmaların ürününe alacağı bir esnada Haki KAREER yoldaşın afişlemesini yaparlarken, bir arkadaşıyla yakalanarak cezaevine konuldu. Üçbuçuk ay yatıktan sonra salıverildi. Yeniden bıraktığı yerden kavgaya atıldı.

Siverek gibi yoz, kişiliksizleşmiş küçük-burjuvazinin yaygın olduğu bir yerde devrimci çalışmayı yürütmek oldukça zordu. Ama O, zorluklarla çalışmayı ve göğüs germeyi se-

liyordu. Bu yönde de çalışmaları oldu.

Yıl 1978, aylardan Mart. NEVROZ'la ilgili bildirimler dağıtılacaktı. Sıra liseye gelince teslimiyetçi bir grubun engeliyle karşılandı. Bunu bir saldırı olarak yorumlayan Cuma, bildirimlerin dağıtılmasına karar verdi. Kıvrak zekasıyla ani kararlar vermede ustaydı. Karar pratiğe geçince tartışma çıktı. Cuma, burnunun saban kemiğinden bıçak darbesiyle yaralandı. Devrimci gelişmeleri hazmedemeyen küçük-burjuva akımlar çatışmanın ortamını hazırladılar. Bu telaş, tabanlarını korumadan kaynaklanıyordu. Bunu farkeden Cuma, "İdeolojik mücadele, politik dostluk" şiarından hareketle yoğun bir ideolojik mücadeleye girdi. Çalışma alanlarının genişlemesiyle kendisinde saklı duran meziyetleri gün ışığına çıkarıyordu. Gençlik önderi olma özelliğinin yanında, iyi bir örgütleyici, mükemmel bir halk adamı

gildi. Parti görevi aldıktan sonra nerede olursa olsun en iyi şekilde yerine getirmeyi ilke haline getirmişti.

Polisle çatışma sonucu yaralanan bir arkadaşı, henüz tedavisi yapılmadan, polislin eline geçmeden hastaneden Partinin yaptığı başarılı bir operasyonla kaçırmayı başarmıştı. İstenilen yere ulaştırma görevi Cuma'ya verilmişti. Yolda giderken dikkatsizlik sonucu araba devrildi. Cuma elinden ve yüzünden yaralandı. Hilvan'a geldiklerinde MK ve MAK üyesi Mehmet KARASUNGUR, kendisine olan güvenini şu cümleyle dile getirmişti: "Cuma, yaralanmakla sağ kolunu kırırdın." Bu sözler O'nun mücadeledeki yeri ve önemini ortaya koyuyordu. Yaşamının bir anını bile kavgadan ayrı geçirmeyen bu yiğit savaşçıya, yaralı dönemi ağır gelmişti. Yeniden göreve dönüşüyle daha çoşkulu, daha azimli kavgasını yürüttü.

Hilvan direnişi, zaferle taçlanırken, Süleymanlar teslim olmuştu. O dönemde halkın siyasi birliğinin oluşturulması önünde engel teşkil eden feodal kompradorların en irisi olan Bucak'a karşı savaş ilan etme gerekliliği kendisini dayatmıştı. Cuma, bu mücadelenin ön hazırlıklarına aktif bir şekilde katıldı. Bucak'a karşı gerçekleşen eylemde de elde silah savaştı. Eylemde ayağından yaralandı. Ama o yaralı haline bakmadan çalışmalarını yürüttü. Cuma, yörede gerilelerin korkulu rüyası haline gelirken, aynı zamanda halkın güvendiği, umut bağladığı bir simge olmuştu.

Siverek direnişi, Cuma gibi, köylülerin dilinden alayan, etkili bir propagandist ve yaratıcı bir komutana ihtiyaç duyuyordu. Siverek'e çağrıldı. Beş yoldaşı ile birlikte kırsal kesim olan faaliyet alanına giderken, Axşun köyünde konakladılar. Bunun haberini alan Bucak, eşkiyalarını Axşun'a saldırdı. 300'e yakın silahlı eşkiya, köyü sardı. Cuma ve yoldaşlarının teslim olmasını istediler. Onlar varlık nedeni olan direnişe sarılarak, 7 Eylül'de 300 kişiye karşı çatışmaya girdiler. Köylüler de onlarla birlikte çatışmaya girdi. Bu olay, duyulunca çemberi yarmak için silahlı bir grup yardımlarına gitti. Ancak silahlı grup çemberi yaramadı. Birgün, bir gece devam eden savaş, Cuma ve arkadaşlarının şahadetiyile sonuçlandı. O, ölüm anında bile devrimci onura toz konduktu. Bir eşkiyanın kendisine silah dipçığı ile vurması karşısında, "Ben dipçikle dövülecek adam değilim, öldürecekse öldür" diyerek devrimci kararlılığını göstermesini bildi.

Kürdistan devrimi seçkin bir komutanını yitiriyordu 7 Eylül gecesinde. Yöre halkı yasa boğulmuştu. Halk, Cuma'ya olan sevgi ve bağlılığını, doğan çocuklarına O'nun adını vererek gösterdi.

Her zaman andığımız, aradığımız Cuma TAK mücadelemizde yaşıyor.

BAWER

Cuma TAK yoldaşın binlerce kişinin katıldığı cenaze töreni

verdi. Hep, "Yaşam zorluklarla güzeldir, onlar yaşamın tuzubiberidir, onlarsız bir yaşam düşünemiyorum, rahat olanı herkes yaşar, önemli olan zorluklarıyla birlikte yaşamı severek yaşamaktır. Tabii en güzel yaşam onurlu olanıdır" derdi.

Maddi olanaklar, en alt sınırdıydı. Çoğu zaman bir kez yemek yemekle yetiniyorduk. Çok iyi hatırlıyorum, iki gündür Cuma'yı görmemişim, merak ettim. Görmek için onun evine gittiğimde dış kapının kilitli olduğunu gördüm. Şüphelendim. Bitişik evden dama çıkarak avluva girdim. Kapıyı açtığımda Cuma'nın yüzüstü uzandığını gördüm. "Ne Yapmalı" kitabı suratının altında açık duruyordu. Dokunduğumda uyanmadı. Açlıktan fenalık geçirmişti, yüzüne su serpererek uyardım. Gözleri çukura kaçmıştı. İlk sözü, "Açım" oldu. Bir kendisine bir de, "Ne Yapmalı" kitabına baktım. Ne kadar büyük bir insanla karşı karşıya olduğumu bir kez daha anladım. Kendisine olan hayranlık ve bağlılığım yeniden tazelenildi...

Siverek'teki kararlı, sabırlı ve inatçı çalışması ürününe vermişti. O, bunlarla yetinmeyip köylere de devrimciliği taşımak gerektiğini her fırsatta vurgu-

olduğunu kanıtladı. Sadece gençlik içinde değil, halk arasında da anılan, aranan biri haline gelmişti.

Duyulan ihtiyaç sonucu yeni çalışma alanı olan Hilvan'da faaliyet yürütmeye başladı. Hilvan'da Cuma'yı askeri komutan olarak görüyoruz. Kürdistan köylüsünün karakteristik özelliklerini özümleyen biri olarak köylülerle canlı ilişkiler kurdu, sorunları ile ilgilendi. Kırsal kesimde devrimci fikirlerin taban bulmasında önemli rol oynadı. Güven verici kişiliğiyle köylülerin beğenisini kazandı.

Hilvan direnişinde geliştirdiği askeri taktiklerle Süleymanlar'a önemli darbeler vurmada öncülük etti. Nerede bir hareketlilik varsa kendisini orada görmek mümkündü. Üstlendiği görevleri eksiksiz yerine getirmeye özen gösterirdi. Yenilgiyi sindiremeyen bir yapıya sahipti. Lakin, yenilgiler olduğu zaman da usta bir kabiliyetle öğretici dersler çıkarmayı hiçbir zaman ihmal etmezdi. Doğru bildiğini söylemekten geri kalmazdı. En tipik yanı, hatayı hiç bağışlamamasıydı. Nasıl, nerede, ne zaman, ne konuşacağını iyi bilirdi.

Hilvan direnişinde militanca savaşan, Cuma'nın mücadele alanı sadece yerelle sınırlı de-

1989'da kazanan Kürdistan halkı; kaybeden faşist TC oldu

Baştarafı 1. sayfada yılına kadar yıl yıl eylem ve tarafların verdiği kayıpların bilançosunu vererek karşılaştırma yapmaktadır. Verdiği rakamlar özel savaşın lehine oldukça çarpıtılmış olsalar da, yine de gerilla savaşımızda hem konulan askeri eylemlerin sayısal üstünlüğü, hem eylemlerin nitelik gelişkinliği ve hem de düşmanımızın kayıplarındaki fazlalığı gözden kaçmamaktadır. Zaten bu yüzden haberin başlığını "PKK'nın dehşet yılı" olarak koymaktadır. Çünkü yaratılan gelişmeler karşısında TC dehşete düşmüştür. Özel savaş yürütmediğinden rejiminde panik, çürüme ve dağılma ileri boyutlarda yaşanmaktadır. Artık yangın TC bacasını tutuşturmuş durumdadır. Bu yüzden dehşete düşmekte ve avazının çıktığı kadar bağırarak dünya gericiliğinden yardım ve destek dilenmektedir.

Açık ki, kurtuluş mücadelemiz askeri yönüyle sağladığı yetkinleşme ve kapsamlılıkla ileri mevziler kazandı. Bu temelde özel savaşın inişe geçmek zorunda bırakılması, '89'un gelişmelerinin ana yönünü ortaya koydu. Fakat gelişmeleri salt bu yönüyle ele almak dar ve tekyanlı yaklaşma olacaktır. Halk savaşımızın asıl amacı, halkımızı savaşa katarak kitlesel bir ayağa kalkışı sağlamaktır. Yoksa tek başına gerilla eylemliliğinin fazla bir anlam ifade edemeyeceği açıktır. Kurtuluş mücadelemizde gerilla halkla bütünleştiği ve onun etrafında örgütlendiği oranda ileriye doğru emin adımlarla yürür. Yani silahlı şiddetle siyasal şiddet içiçe geçtiği ve bu temelde sömürgecilğe yöneldiği oranda Türk kurumlarının Kürdistan'da tasfiye edilmesi mümkün olacaktır. Bu anlamda siyasal açıdan kitlelerin durumuna bakıldığında mücadelemizde '89 yılının en parlak bir dönem olduğu rahatlıkla görülebilecektir.

Geçmişte Kürdistan halkının ayaklanma ve bu temelde çıkarlarını savunma konusunda ses çıkarmadığı bilinir. Sömürgecilik tarafından şiddetle bastırılabilirdi kadar bastırılarak oldukça korkutulmuştur. Bunun için korkunç katliamlardan geçirilmiş, sindirilmiş bir halk gerçekliğimiz vardı. Halk, öyle bir hale getirilmişti ki, kendi kimliğini söylemekten dahi korkar durumdaydı. Türk kurumlarına karşı güçten düşürülerek iki jandarına veya polis gördüğünde korkusundan saklanacak yer arayan bir duruma getirilmişti. Bu tablo halkımız açısından; sömürgecilik tarafından yaratılmış olsa da bir onursuzluğu ve düşürülmüslüğü ifade etmektedir. İşte bu durum '89 yılı içinde belirgin olarak parçalandı. Halkımız korku duvarını aştı.

Daha önceki yıllarda, açıkça "ben Kürdüm, Kürdistanlıyım" demekten korkan insanlarımız, '89 yılı içinde daha bir cesaretle bu

korku psikolojisini aştılar. Halkımız kendi gerçekliği ile yakından ilgili hale geldi. Kürtlük "utanılası" bir konumdan çıkıp, onur, haysiyet ve şeref payesi düzeyinde halkımızdan bir yaklaşım gördü. Yaşamın bütün alanlarında Kürdistan gerçekliği tartışılır ve Partimizce geliştirilen bağımsızlık çözümü büyük oranda kabul görür oldu. Sıradan her insanımız tarafından sömürgeci otoritenin varlığı tartışma konusu oldu. "Yenilemez" görülen Türk sömürgeci gücünün yenilebileceği kitlelerce net görüldü. Artık, "devlete devlet gerekir" anlayışı parçalanarak, halk olarak örgütlenip savaşılrsa kazanılacağı ve bu süreçte devletleşebileceği anlayışı hızla kafalarda oluşmaya başladı. Dolayısıyla '89 yılı kazanma psikolojisinin yerleştiği bir yıl oldu. Halkımız bu temelde bir eğilime girerek devrimci savaşımızın çekim alanına yönünü döndü. Bu sahada '89 yılı bir atılım yılı oldu.

"1989, Güneydoğu'da asayiş açısından başarılı geçmedi. 1988'de ortadan kaybolma rad-desine gelen PKK, bu yıl bir atılım yaptı, yok olup gitmekten kurtuldu. Bu arada bölgenin bazı sıcak noktalarında, önemli psikolojik başarılar elde etti." (Hürriyet gazetesinin 1989 yılı değerlendirmesinden)

Bu tür değerlendirmeler Türk basınında yeni yıl dolayısıyla çokça yer alıyor. Bu değerlendirmelerde yığınca itiraf yapmak zorunda kalıyorlar. Özellikle Botan'da TC'nin kontrolü yitirdiğini itiraf ediyorlar. Ayrıca, "PKK, önemli psikolojik başarılar elde etmiştir" demek de, kitlelerin mücadelemizin çekim alanına girdiğinin itirafıdır.

Bunlar toparlandığında, '89 yılının mücadelemiz açısından en belirgin yönü, gerilla eylemlerinin halkımızı derinden etkisi altına alması ve halkın daha korkusuzca mücadeleye sahip çıkması olmuştur. Nitekim halkımız gerillanın özgür yaşamına duyduğu özlemin ve kimliğini korkusuzca ifade etmenin sınırlarını da yer yer aşarak gücünü eyleme dönüştürdü. Bunun en somut örneklerini Cizre'de, Silopi'de, Nusaybin'de ve Gürpınar'da verdi. Örneğin Nusaybin'de binlerce emekçi, çatışmada şehit düşen gerillaların cenazelerini almak için harekete geçiyor ve alıyor da. Devrimcileri büyük bir törenle defnediyorlar. Yine Balveren köylüleri zorla göç ettirmeye karşı 5 bin kişilik kalabalıkla, ana karayolunu bir hafta süreyle işgal ediyorlar ve bu sömürgeci uygulamayı durdurmayı başarıyorlar. Halk diğer alanlarda da benzeri eylemlere giriyor. Bu örnekler, Kürdistan gibi bir ülkede halkın özgürlük için ölümün üzerine yürüdüğünü açığa çıkarıyor. Bir zamanlar Kürtlüğün yasak olduğu ve şiddetle bastırıldığı bir ülkede, bugün bu yasak uygulanamıyor. Sömürgeci yasalar kalkmamış olsa da, pratik uygulanırlığı

verilen mücadele sonucu işlevsiz kılınmıştır. Hatta halkın bu yasalara uymaması Türk parlamentosu ve basınında da işlenir konular haline gelmiştir. Yani devrimci savaşımızın "suçu" suç olmaktan çıkararak yasalastırılmıştır. Başarıyla tamamlanan birinci adım ikinci adımını da '89 yılı içinde attı. Oluşan Kürtlük ve özgürlük bilinci ölüm çemberini de yararak eyleme dönüşme sürecine girdi. Artık halk, şehidine sahip çıkıyor ve onu sömürgecinin elinden almaktan çekinmiyor. Göçe zorlanıyor, fakat bunu reddederek eyleme geçiyor. Bu tutumuyla sömürgecilere geri adım attırıyor. Bu anlamda '89 yılı sömürgecilere karşı halk düzeyinde başkaldırının ve eyleme geçişin yılıdır. Ve kendi içinde toplumsal-ulusal bünyemizin köktenci tarzda dönüşüme attığı güçlü adımın ve bu temelde halk ayaklanmasının başlangıcıdır.

Zaten TC'nin savaşı kaybetme dönemine girmesi ve dolayısıyla bir çökme yaşaması buradan kaynaklanmaktadır. Çünkü halkımızın eskiyle köklü bir kopuşu salt düşüncede değil, yaşam ve eylemlilikle de geliştirmesi sonucu, TC otoritesi oldukça zayıflayarak kurumsal düzeyde tasfiye sürecine girmiştir. Örneğin Kürdistan'da binlerce ilkokulda eğitim yapılmamaktadır.

Bu, Kürdistan'da hem de kurumlarıyla tasfiye sürecine giren sömürgeci otoritenin yerini, karşı otoriteye terketmesidir. Fakat TC otoritesi öyle hızlı tasfiye olmaktadır ki, mücadelemiz gelişen otoritesini bu süratle kurumlaştıramamaktadır. Çünkü her alana hızla ulaşmak, örgütlenip kurumlaşmak çeşitli nedenlerle istenen düzeyde mümkün olmamaktadır. Dolayısıyla, yer yer bir otorite boşluğu da ortaya çıkabilmektedir. Yani ikili iktidarı geliştirme ve halk demokrasisini inşa etmede böyleleri ara süreçler, kurumlaşmama düzeyinde ortaya çıkıyor.

Fakat halkta oluşan özgürlük bilincinin yer yer eyleme -hem de özel savaş güçleriyle çatışmayı göze alacak tarzda- dönüşmesi örgütlenme ve kurumlaşmada da ciddi adımların atıldığını ortaya

koyar. Bu anlamda '89, aynı zamanda halkımızın örgütlenmesinde bir hamle yılıdır da. Zaten gençlik ve silahlı düzeyde savaşa katılmak isteyen kesimler ARGK saflarına akın ettiler. Katılım binler düzeyine ulaştı. Diğer halk kesimleri ERNK içinde Koma Gel'ler (Halk Komiteleri) biçiminde örgütlenmelerini ciddi boyutlarda geliştirdiler. Koma Gel'ler özü itibarıyla halk demokrasisinin iktidar organlarıdır. Bu özelliklerinden dolayı halkımızın iktidar olmasında önemli mevziler kazanıldı. Ancak atılan bu adımlar; Parti, Cephe ve Ordumuzun otoritesinin geliştiği ülke geneline yeterince yaygınlaştırılmadı. Bunu gerçekleştirmek önümüzdeki yılların önemli bir görevi durumdadır. Aslında bu görevin tam başarılması; ülke çapında intifadaya kalkışı içermektedir. '89 yılında halkımız intifadaya adımını atarak bunun güçlü örneklerine hazırlanıyor. '89 zaferinin belirgin yönlerinden birini de bu oluşturmaktadır.

1990 yılına ana çizgileriyle belirtilen kazanımlarla giren halkımız, yeni mücadele yılını bu gelişmeler üzerinde şekillendirecektir. Her şeyden önce '90 yılında çatışma ve kazanımların daha büyük boyutlu olması için ortam oldukça uygundur. Çünkü yeni yıla daha büyük olanaklarla giriyoruz. Kazanımlarımız gelişkin ve zengindir. Kürdistan'daki gelişmeler Türkiye ve dünyada güçlü şekilde yankısını buldu. Mücadelemize geniş bir sempati ağı oluşmuş durumdadır. Dolayısıyla TC, rejimini temelden sarsan bu gelişmeleri en azından sınırlandırmayı deneyecektir. Bunun için de özel savaşa daha çok yükleneyecektir. Bu da '90'da Kürdistan'daki savaşın daha üst bir boyutta gelişmesine neden olacaktır. Çünkü, "Şimdiye kadar düzen içi muhalefeti oyalamayı, etkisizleştirmeyi, gerekirse emekçilerin muhalefetini etkisizleştirmeyi çeşitli vaatlerle, süre uzatmalarla başardılar. En kritik dönem önümüzdeki dönemdir. Ve bu süreyi uzatmayı çok zor sağlayabilirler. Önümüzdeki dönem çelişkilerin ger-

ginleşmesi, alttan-üstten, içten-dıştan düzenin zorlanmasıdır. Bununla birlikte bizim mücadelemizin gelişmesi sözkonusudur. Dolayısıyla mevcut iktidar iki cephede zorlanacak; zorlandıkça da daha fazla özel savaş yöntemlerine sarılacaktır. Özel savaş aygıtı daha iyi iş görmeye çalışacaktır. Ve üzerimize baş tehlike esprisıyla sadıracaktır. Saniyem daha şimdiden yaptığı budur. Dörtbaşı mamur bir özel savaşı geliştirme, dış ve iç politikayı bunun emrine vermişlerdir. Gerek muhalefetin bu duruma getirilmesi, gerekse de işçi sınıfına yönelik tutumlar, hatta icazetli bir şekilde son olarak 141-142. maddelerin gündeme getirilmesi, barışçıl bir sol adı altında, aslında silahlı devrimci solun gelişmesini engelleme girişimleridir. Yine icazetli işbirlikçi bir Kürt partisi de kurulabilir. Eğer ihtiyaç duyarlarsa bu da özel savaşın bir türedisi olarak düşünülebilir. Ulaşmak istedikleri hedef, bizim gerilla savaşımını derinliğine ve genişliğine oturtmamamızdır. Milli Güvenlik Kurulu'nun en önemli dediği toplantısı; yani yeni kararlar dediği, yeni Kürt politikası dediği toplantısı, açıkça basına yansıdığı gibi, PKK'yi kontrol altına alma ve mümkünse çökertme politikasıdır. Diyeceksiniz ki, bu politikanın eskisiyle ne farkı var? Eskiyle olan farkı şudur; baş gündem maddesi olmasıdır. Eskiden sorunlarından bir tanesiyken, bu gün ise temel sorunudur." (PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaş.)

Evet, sömürgeci özel savaşın '90 yılındaki asıl taktiği gerilla savaşımızı sınırlandırmaktır. 1992'ye kadar oluşturduğu yeni plan hedefinin ana esprisi, çökertme ve imha mümkün olmadığından, bu olacaktır. Bunun için gerillayı halkımızdan koparmak için halkı kazanmayı esas alacaktır. Halka yığınla tavizler vererek, bunlar içinde maddi özendirilmeyi ileriye çıkararak şirin gözükmeye çalışacaktır. Yine yer yer tehdit ve baskılarla ve hatta bunu başaramazsa katliamlarla sindirmeye de yönele-

bilecektir. Dışta ise sınırları "güvenliğe" almak için Suriye, İran ve Irak'a büyük tavizler temelinde ortak mücadeleyi oluşturmaya çalışarak, sınırlarda da çeşitli fiziki tedbirler geliştirecektir.

Yalçın Doğan bu durumu şöyle değerlendirmektedir.

"1980'li dönemin son bir-iki yılı iç güvenlik açısından PKK katliamlarıyla (eylemleriyle, bn.) yoğunlaşıyor. 1990'da Türkiye'yi iç güvenlik açısından uğraştıracak konuların başında, yine PKK terörü geliyor.

Buna çare bulmak iki yönlü. Önce 'PKK'nın kaynağını kesmek' (halk desteğini kesmek, bn.) sonra da silahlı mücadele (imha, bn.) etmek. Silahlı mücadele yöntemleri önümüzdeki yıl daha güçleniyor. Yeni teknolojiyle donatılmış silah, helikopterlerle, sınır güvenliğini sağlayıcı, sınırdan geçişleri elektronik araçlarla anında merkeze bildiren teknolojik donanım 1990'da daha da geliştiriliyor.

Türkiye ayrıca '90'da, yıllardır dilden düşmeyen, ancak bir-iki uygulamasına geçtiğimiz yaz aylarında başlanan 'kamulaştırmayı' hızlandıracak. Şu anda hedeflenen 'önümüzdeki bir-iki yıl içinde sınır boylarında toplam altıyüz kilometrelik bir bölgenin boşaltılması'. Türkiye'nin Irak ve Suriye ile varolan sınır bölgesinde belli bir 'boş kuşak, boş alan, hiç kimsenin bulunmayacağı bir alan' oluşturmayı öngörüyor." (Milliyet, 26 Aralık 1989)

Alıntıda da çok net görüldüğü gibi TC'nin hedefi, gerillayı iç ve dış dayanaklarından izole etmek ve ardından operasyonlarla imhayı gerçekleştirmektir. Bunun için de '90'ın ilkbaharında gerillayı güçten düşürmek amacıyla kış boyu operasyonları sürdürme amaçlanıyor. Bu amaçla Genelkurmay Başkanı Necip Torumtay: "Örgütün toparlanmasına ve 1990 yılı bahar ve yaz aylarında yapması muhtemel eylemlerine mani olmak amacıyla Eylül başından bu yana uygulanan hareket kış sürecinde de hiç gevşetilmeden ve aynı tempoyla devam ettirilecektir." (Hürriyet, 31 Aralık 1989)

Düşman, 1992'ye kadar planının esasında gerilla savaşımızı önce sınırlandırmayı, ardından da kendisine ciddi zarar vermeyecek düzeye indirgeyip birlikte yaşamayı amaçlıyor. Bu planını hedefe ulaştırmak için de yoğun bir çalışmanın içindedir. Açık ki, düşmanın başarısı mücadelemizin başarısızlığına bağlıdır. Fakat mücadelemizin başarılı olma şansı eskiye nazaran çok çok daha güçlüdür. Bir kere '89'da ortaya çıkan kazanımlar, '90'ın mücadelemiz lehine çok daha dolu geçeceğini kesinleştiriyor. Halk desteği genel ilgiden kurtulup hızla bir eylemliliğe yönelmiş durumdadır. '90 yılında bu eylemliliğin daha kapsamlı ve yaygın olacağını '89 yılı ortaya koymaktadır. Halkımızdaki bu yönelim ARGK'nin nicel ve nitel gücünü daha da arttıracaktır. Bu, ülke genelinde gerillanın derinliğine ve genişliğine kök salacağını daha şimdiden açığa çı-

karmıştır. Güçlü bir gerilla savaşıyla birleşecek halk eylemliliği, yer yer, yerel ayaklanmalar düzeyine ulaşmayı sağlayabilir.

O halde '89 yılının zafer dolu güçlü kazanımlarına dayanarak, '90'ı daha ileri mevzilerle kapatmak elimizdedir. Bunun için dürüst ve namuslu her Kürdistanlı, özel savaşın bütün komplolarını boşa çıkaracak tarzda daha bilinçli ve kararlıca görevlerine sarılarak, görevlerinin başında olmalı, temel görevinin de Komal Gel'lerde örgütlenme olduğunu unutmuyarak sömürgecileri ülkemizden kovma savaşına katılmalıdır. 1990'ı zaferle kapatmanın biricik teminatı budur.

METRELERCE KAR VE TİPİYE RAĞMEN GERİLLA SAVAŞIMIZ SÜRÜYOR

Sömürgeci özel savaş güçleri kış süresince de yaygın operasyonlar sürdürdüler. Ağır kış koşullarına rağmen, ARGK'ye bağlı gerilla birlikleri düşmana güçlü karşı koyuşlar gerçekleştirdiler. Düşmana ağır maddi, manevi ve askeri personel kaybı verdirdiler. Ulaşan sınırlı haberlerde dahi bu gerçeklik kanıtlanmaktadır.

15 Aralık günü Siirt'in Eruh ilçesine bağlı Fındık bucağı Çevrim köyü yakınında büyük bir çatışma meydana geldi. Gerillaların köy yakınında olduğu ihbarını alan sömürgeci kolluk kuvvetleri, büyük bir operasyon düzenlediler. Çembere alınan gerillalar, çemberi yarmak için saatlerce çatıştılar. Çemberi yarma esnasında 2 gerilla kahramanca şehit düşerken, düşman da onlarca ölü verdi.

Yine 16 Aralık'ta Eruh'un Sındık köyüne giden bir ARGK gerilla birliği ile o anda köyde bulunan düşman askeri birliği arasında çatışma çıktı. Uzun süre devam eden çatışmada düşman çok sayıda ölü verdi.

Aynı gün Mardin-Ömerli ilçesine bağlı Güragaç köyü çevresinde operasyon sürdüren düşman askeriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada 4 özel tim elemanı ağır şekilde yaralandı.

23 Aralık'ta Hakkari'nin Çukurca ilçesinde 42 kişi gözaltına alındı. Bunlardan 6 yurtsever tutuklanırken, diğerleri serbest bırakıldı. Gözaltına alınanlar arasında Çukurca Belediye Başkanı da vardı. Gözaltına alınanlar serbest bırakıldıktan sonra yaptıkları açıklamada; "Koruculuğu kabul etmediğimiz için gözaltına alındık. Zorla bize koruculuk dayatılıyor" diyerek, özel savaşın pervasızlığını bir kez daha sergilediler. Faşist TC, Kürdistan'da içine düştüğü baktaktan kurtulabilmek için insanlarımızı zorla silah vererek savaş Kürdistanlılaştırmaya çalışıyor. Fakat artık buna gücü yetmediği gibi, daha çok teşhir ve tecrit olmasının da önüne geçemiyor.

TÜRKİYE-IRAK ARASINDA YENİDEN "SICAK TAKİP ANLAŞMASI"

Türk sömürgeci devleti ile Irak sömürgeciliği, yeniden "sıcak takip" anlaşması için ön müzakerelere başladılar. Daha önce, 1984 yılında benzer bir anlaşma sağlanmış ve bu anlaşma 1988 yılına kadar yürürlükte kalmıştı. İran-İrak savaşının sona ermesi nedeniyle, anlaşmanın süresi taraflarca uzatılmamıştı.

Bilindiği üzere, ilk "sıcak takip" anlaşması imzalandığı yıllarda İran-İrak savaşı tüm şiddetle sürüyor ve sözümona bu nedenle Irak, Türkiye ile olan "sınırları" kontrol edemiyordu. Gerillaların sınırdan geçişlerini engellemek için her iki sömürgeci devlet, "sıcak takip" anlaşmasını, kendi egemenlikleri için gerekli görmüşlerdi. Bu anlaşmaya göre her iki devletten biri gerek gördüğünde 30 km kadar sınır içlerine kadar operas-

yon yapabilecekti.

Türk yetkilileri, anlaşmanın sağlandığı o yıllarda verdikleri demeçlerde İran-İrak savaşı nedeniyle, komşularının Türkiye ile olan sınırlarının kontrolünde zorlandıklarını ve Türkiye'nin tek başına sınırları korumayı başaramayacağını belirtiyorlardı. Zaten, "İran-İrak savaşı biterse, PKK de biter" şeklindeki demeçler, Türk devlet yetkililerinin dilinden düşmüyordu. Bu arada belirtmek gerekiyor ki, bu görüşü paylaşan kimi "sol" güçlerin sayısı da az değildi. İran-İrak savaşının bitmesi ardından da PKK bitmediği gibi, önderliğindeki ulusal kurtuluş mücadelesini çok daha boyut-

landırdı ve böylece birçok düşmanca beklentiye de boşa çıkardı.

Türk tarafının tekrar Irak'ta "sıcak takip" anlaşması imzalamak istemesi, onun bu yenilgisinin sonucudur. Ocak'ta başlayacak müzakerelerin Şubat ayında sonuçlanması bekleniyor. İmzalanacak yeni anlaşma, bir öncekiyle benzer olacak.

Bu anlaşma ile birlikte, Kürdistan'ı sömürgeleştiren devletlerin belli ortak çıkar noktasında bir araya gelme olasılığı görülüyor. Boyutları dünya geneline uzanan Kürdistan sorununa karşı, 1990 yılında sömürgeci devletlerin yeni ortak yönelimlere girecekleri belirtilebilir.

Maraş Katliamı

11. yıldönümünde

kitlesel olarak protesto edildi

Baştarafı 1. sayfada

binlerce öğrencinin katıldığı bir forum düzenlendi. Forumda söz alan konuşmacılar, Türk devletinin 11 yıl önce Maraş'ta gerçekleştirdiği katliamla, özde Kürdistan halkını, genelde ise Türkiye devrimci-demokratik hareketini sindirmeyi amaçladığını ve günümüzde ise Türk faşizminin Kürdistan'da yeni katliamlar tezgahlamaya çalıştığını vurguladılar. Forumda özellikle de son İkiyaka (Setê) katliamına dikkat çekilerek, Kürdistan'da yürütülen özel savaş teşhir edildi.

Forumdan sonra sloganlar atarak Beyazıt Meydanı'na doğru yürüyüşü geçen öğrencilere, çevik kuvvet panzerlerle saldırarak tazyikli su ve cop kullanıldı. Buna taş ve molotof kokteyli ile cevap veren öğrenciler, panzerlerin camlarını kırdılar ve polis otolarını tahrip ettiler. Ayrıca panzerlerin üzerlerine gelmelerini engellemek için bariyerler kurdular. Yarım saat kadar süren çatışmada polis ve öğrencilerden yaralananlar oldu. Ve polis 17 öğrenciyi gözaltına aldı. Eylemde en çok atılan sloganlar "Maraş'ın hesabı sorulacaktır", "Vur gerilla vur, Kürdistan'ı kur", "Katil polis, faşist devlet" oldu.

Ayrıca Ankara, Diyarbakır ve İstanbul'daki diğer yüksek okullarda da binlerce öğrencinin katıldığı forum ve protesto eylemleri yapıldı. Bu eylemlerde de yer yer polisle çatışmalar meydana geldi. Ve onlarca öğrenci gözaltına alındı. Yine Kadıköy Kültür ve Dayanışma Derneği lokalinde düzenlenen panele katılan yüzlerce kişiye, çevik kuvvet saldırarak dağıttı. Binayı arayarak çok sayıda dernek eşyasına el koydu. 14 kişiyi de gözaltına aldı. Ayrıca İstanbul, Ankara, Diyarbakır gibi illerde üzerinde "Maraş'ın hesabını soracağız" yazılı olan onlarca bombalı pankart asıldı. Çeşitli şahsiyetler basın açıklamaları yaparak Ma-

raş katliamını protesto ettiler.

Avrupa'da Maraş katliamının 11. yıldönümü dolayısıyla çeşitli kentlerde seminerler düzenlendi. Her seminere yüzlerce Kürdistanlı yurtsever katıldı. Seminerlerde sömürgeci Türk devleti tarafından gerçekleştirilen katliamın hedefleri açıklandı. Maraş katliamının kurtuluş mücadelemiz açısından anlamı ve yeni katliamlara karşı yurtseverlik görevleri üzerinde duruldu. Ayrıca Kürdistan'da yürütülen özel savaş teşhir edildi.

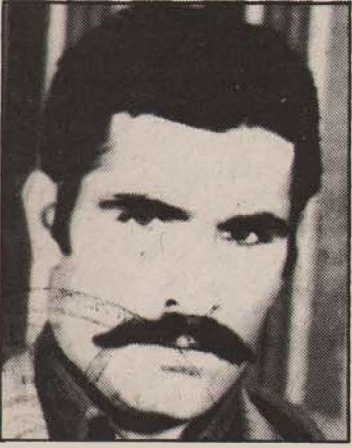
TC, Maraş katliamını temelde kuruluşunu yeni gerçekleştiren Partimiz PKK'ye cevap vermek amacıyla düzenledi. Bununla, Partimizi ve halkımızı atılan tarihi adımdan vazgeçirmeyi amaçlamaktaydı.

Bunun için Maraş'ta yaptığı korkunç katliamda çocuk demeden yüzlerce Kürdistanlıyı katletti. İnsanlarımız evleriyle birlikte yakıldı ve işkenceyle katledildi. Ardından, Partimizin örgütlediği alanların tümünde sıkıyönetim ilan edilerek, resmen savaş açıldı.

Sömürgeci TC'nin daha mücadelemizin başında bu şekilde kanlı ve sadist yöntemlere başvurması kurtuluş savaşımız karşısında daha o zaman alacağı tutumu açık bir biçimde ortaya koymuştu. Fakat Kürdistan halkı PKK önderliğinde çağdaş ve modern bir kurtuluş savaşına atılmıştı. Dolayısıyla faşist TC'nin bu yönelimleri tutmayacak, en sonunda 12 Eylül faşist darbesiyle rejim değişimine gitmek zorunda kalacaktı. Bütün bunlara rağmen mücadelemiz Partimizin önderliğinde yükselişini sürdürdü. Kürdistan'da Türk özel savaşını ciddi kılmazlarla karşı kaşıya getirdi.

12 Eylül rejiminin çürümesi ve dağılması ileri boyutlarda yaşanır hale geldi. Böylece Partimiz Maraş katliamına en güçlü cevabı vererek dökülen her damla kanın hesabını tek tek TC'den sormaktadır.

HUNHARCA GERÇEKLEŞTİRİLEN FAŞİST KATLIAMLARDAN BİR ÖRNEK DAHA!

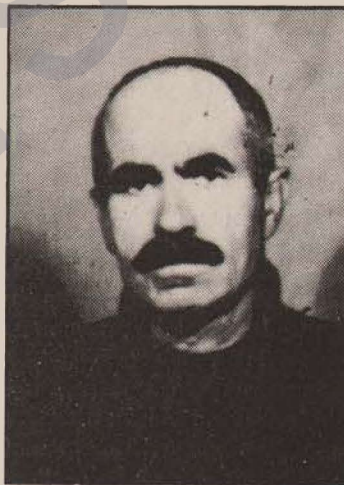
Şehmus ERGİN

Asya ERGİN

boyunca, bir yurtseverin üzerine düşen tüm görevleri engin bir Kürtlük ruhu, cesaret, azim ve kararlılığıyla yerine getiren bu yurtseverlerin şahsında katledilmek istenen, sömürgeci faşist Türk devletinin sonunu getirecek olan temel gerçekliğimizdir. Düşman, bağımsız bir Kürdistan özlemiyle ölümüne bir mücadele içine giren ve bu uğurda her şeyi göze alan değerli yurtseverlerimizi katletmekle ordulaşan bir halkı katletmeyi amaçladığını ve bu uğurda başta vahşet olmak üzere, her şeyi mübah gördüğünü bir kez daha kanıtlamıştır. Kadını, erkeği, yaşlısı ve çocuğuyla ordulaşan, direnen bir halk gerçekliğiyle karşı karşıya olduğunu ve bu niteliğe bürünen bir direnişin durdurulamayacağını çok iyi bilen faşist Türk sömürgecileri, kitle katliamlarına yönelmeye, kitle ayaklanmalarını önlemeye ve gelişmekte olan mücadelemizi durdurmaya çalışmaktadırlar. Bu, her şeyden önce tükenmişliğin ve ulusal kurtuluş mücadelemiz karşısındaki çaresizliğin ürünü olduğundan, TC'yi kurtarması bir yana, çöküşünü daha da hızlandıracak ve onu döktüğü kan gölünde boğacaktır.

YURTSEVERLERİMİZ SAHİPSİZ DEĞİLDİR!

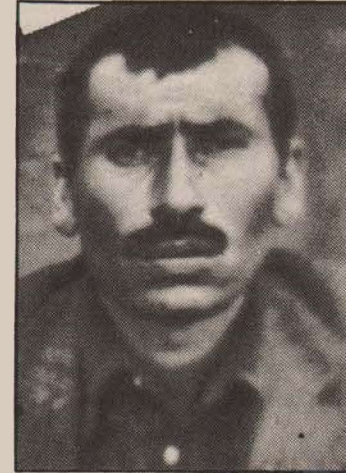

Salih ÜREN, ulusal kurtuluş mücadelemizin bir milisiydi. Uludere'nin Bleh köyünden olan bu milisimiz, 6 çocuk babasıydı. Ağustos 1989'da düşmanın satın aldığı kiralık katiller tarafından düzenlenen bir kompo sonucu şehit düştü. Hunharca katledilen ulusal kurtuluşçu milisimizin katili, yapılan soruşturma sonucu bulundu.

Yapılan bu alçakça komploya karşılık, kiralık katilin kafası kesilerek, kitlelere nezdinde teşhir edildi. Katilin kafası, pankartın da açıldığı yola bırakıldı. Toplanan kitlelere yönelik konuşma yapılarak, katilin suçları açıklandı.

Milislerimizin sahipsiz bırakılmaması, suçluların hakkettikleri cezaya çarptırılmaları kitleler üzerinde büyük bir etki yarattı.

CİZRE'DE 3 YURTSEVER KOMPLO SONUCU KATLEDİLDİ

Hacı GÜZEL

Sömürgeci-faşist Türk devletinin halkımızı katletme uygulamaları birçok alanda gerçekleşiyor. Bu katletme uygulamaları sinsi yöntemlerle sürdürülüyor; sömürgeciler gizleyebildiklerini olup-bittiye getiriyor, gizleyemediklerini de gülünç gerekçelerle geçiştiriyorlar. ERNK taraftarları Mehmet GÜZEL, Hacı GÜZEL ve Mehmet AYDIN, ulusal kurtuluş mücadelesini desteklediklerinden ötürü kalles bir kompo sonucu katledildiler. Olayda Osman GÜZEL adlı yurtsever de yaralandı.

Jirkan ve Teyan, yörede tanınan iki aşirettir. Bu aşiretlerin kimi kesimleri geçmişte ulusal kurtuluş mücadelesine karşı tavır almıştır. Ancak 1989 yılında ARGK'nin çağrısı üzerine Teyanların yoksul kesimi, aşiret reisleri olan işbirlikçi Kamo'nun denetimini reddederek zozanlara çıktı. Gerillaların bu kesimle yakından ilgilenmeleri sonucu, oldukça önemli gelişmeler ortaya çıktı. Daha önceleri TC'nin özel desteğine rağmen işbirlikçi Kamo, zozanlara çıkma cesaretini bulamadı; denetimindeki kesimin de çıkmasına engel olmaya çalıştı. Yine, Teyanların yoksul kesiminin yanısıra Jirkilerin yoksul kesimi de ARGK gerillalarına yakınlık duyarak, işbirlikçi aşiret reislerine ve sömürgeci güçlere karşı tavır aldılar.

Aşiret güçlerinin bu şekilde parçalanarak zayıflaması sonucu kudurganlaşan bu aşiret reisleri, adamlarıyla düşmandan silah alarak çeteleştiler. Düşmana dayanarak eski düşmanlıkları körüklemeye başladılar. Jirkanlar, azılı çete Mala Mihaz Reşo ile anlaşarak ERNK'nin aktif taraftarlarına yönelik kompo gerçekleştirdiler. Komploda Teyan aşiretine mensup ve Cizre doğumlu olan Mehmet GÜZEL (47), Hacı Güzel (34), Mehmet Aydın (35) şehit düştüler ve Osman Güzel (19) yaralandı.

Düşmanın ve uzantısı işbirlikçilerin bu komplosu, yurtsever yoksul kesimin cesaretini kırma ve ulusal kurtuluş mücadelesinden kopmasını hedeflerken, ters etki yarattı. Bu yurtsever kesimlerin kini ve öfkesi daha da arttı ve bizzat olay sonrasında oğullarını ve kızlarını ARGK'ye savaşçı olarak vererek kararlılıklarını ve yılmayacaklarını kanıtladılar.

Bir generalin ağzından TC'nin Kürdistan çıkılmazı

Ulusal kurtuluş mücadelemizin zaferle kapattığı 1989 yılında önemli gerçekler ortaya çıktı. Bu yıl içerisinde inkar edilemez veya gizlenemez kadar açık olan gelişmelerin yaşanmasının yanısıra, Türk sömürgeci rejimince ısrarla gizlenen ve ulusal kurtuluş mücadelemizin aleyhinde gösterilen gelişmeler de istenmeye istenmeye telaffuz edilmek zorunda kalındı. Yazımıza konu ettiğimiz, 11 Nisan-3 Temmuz 1989 tarihleri arasında Kürdistan'da Özel Kolordu Komutanı olan şimdiki emekli korgeneral İsmail Selen'in itirafları ilginçtir. Bu itirafların ilginçliği, yeni bir gelişmenin yaşanmasından, ya da bilinmeyen bir durumun ortaya çıkmasından çok, TC'nin o bilinen büyük sahtekarlığının altındaki derin çözümsüzlüğü bir kez daha alanen ortaya koymasında yatıyor.

Sömürgeci egemenliğin yetkililerinin ne zaman Kürdistan sorunuyla ilgili konuşsalar, nasıl iddialı-keskin demeçler verdikleri, bu yönlü gelişmelere ilgi duyan herkes tarafından çok iyi bilinmektedir. Bir Bölge Valiliği örneği vardır; H. Kozakçıoğlu göreve atandığında, ulusal kurtuluş mücadelemize ömür biçiyordu. 1987'nin Temmuz'unda göreve başlamış ve, "...Halkı PKK karşısına çıkararak, önümüzdeki kış aylarında kökünü kazıyacağız" şeklinde iddiada bulunup, faşist rejimin tüm umudunu kendine bağlamıştı. Aradan aylar, mevsimler geçti; bu sürede Bölge Valiliğinin fonksiyonu yerle bir edildi, rejimin umutları, yerini hayal kırıklığına bıraktı ve kazanan PKK önderliğindeki ulusal kurtuluş mücadelesi oldu. Faşist-sömürgeci rejimin vazgeçilmez silahı olan özel savaş, can çekişme sürecine girdi. Ulusal kurtuluş mücadelemiz karşısında yenilgi üstüne yenilgi almaktan kurtulamayan TC, bir parça da olsa prestijini kurtarmak için kurbanlar seçti, başarısızlığın faturasını bunlara çıkardı. Bu kurbanlardan biri de, Kürdistan'daki Özel Kolordu Komutanlığına atandıktan 82 gün sonra görevden alınan İsmail Selen'dir. Bu faşist komutan, görevden alındığı dönemde, yenilgi faturasının kendisine çıkarılarak kurban seçildiğini farketmiş ve buna tepki duyarak, istifaya edip, Jandarma Genel Komutanlığı'ndan ayrılmıştı.

Kürdistan'da özel savaş, en üst düzeyde temsilini Bölge Valiliğinde buluyor. Bu özel savaş kurumunun artık gereksiz ve sembolik olduğunu birçok çevre açıktan dile getiriyor; bu çevreler içinde TC'nin yetkili kişi ve kurumları da vardır. TC'nin Kürdistan'da gerçekten derin sancılarla çarpındığı, Nokta dergisinin İ. Selen'le yaptığı röportajda çok net görülüyor.

Nokta dergisinin, "PKK'ya karşı mücadele sizce olumlu

yönde mi, yoksa olumsuz yönde mi geliyor" sorusuna Emekli Korgeneral İ. Selen'in verdiği yanıt şöyle:

"Eğer aldığımız tedbirler yeterli olsaydı, PKK bugünkü safhaya gelmezdi. Adamlar, ben orada iken bölük safhasını bitirmiş, tabur safhasına geçmişlerdi. Eğer biz başarılı olsaydık, üst seviyede bir devlet görevlisi bugün aracına bindiği gibi Şırnak'a, Çukurca'ya ya da Beytüşşebap'a gidebilirdi."

Başarısızlıklarını emekli oluktan sonra itiraf eden İsmail Selen, en büyük hatalarının, "hastalığı iyi teşhis edemediklerinden" kaynaklandığını belirtiyor. Ve Kürdistan'daki durumu, bu yıl tartışma konusu olan Türk ordusunun başarısız olduğunu ve bu ordu ile sonuç alınamayacağını şu sözlerle yanıtıyor:

"Eğer gerillaya karşı muntazam ordu ile başarılı olunsaydı, SSCB Afganistan'dan ve ABD de Vietnam'dan başarısız olarak dönmezdi. Karşımızda söylendiği gibi 'iki çapulcu' olayı yok. Bir gerilla faaliyeti vardır."

1989 yılı içerisinde taktik hatını daha güçlü oturtan Partimiz, ulusal kurtuluş mücadelemizin tarihinde görülmemiş gelişmeler yarattı. Doğal olarak Türk ordusu bu gelişmeler karşısında büyük bir sarsıntı geçirdi ve bu durumyla tartışma konusu oldu. Bu dönemde çeşitli çevreler, orduya bakış açılarını değiştirdiler. Faşist ordunun "kutsallığı", "tabuluğu" ve "dokunulmazlığı"nda büyük gedikler açıldı. Genelkurmaylığın, "Karşımızda silahlı bir güç bulunuyor. Bu güç ve onu destekleyen herkes düşman olarak görülecektir. Silaha karşı silah kullanmak zorundayız" açıklaması faşist ordunun Kürdistan'daki çıkmazının bir sonucu olarak yapıyordu. Evet, Kürdistan Vietnamlaşmıştır. İ. Selen, Nokta dergisinin, "Yanlış teşhisin yanlış çözümler getirdiğini" söylediğini hatırlatarak, yönelttiği "Sizce doğru teşhis nedir" sorusuna, şu karşılığı veriyor:

"Bir kere teröriste aynı taktikle, başka bir ifadeyle silaha aynı silahla mukabele edilmesi lazım. Yalnız silahlı kuvvetlerle, zabıta tedbirleriyle bu olayın önüne geçilemeyeceği açıktır. Üstelik alınacak tedbirlerde de geç kaldık gibi geliyor bana." Sömürgeci asimilasyonu da başaramadıklarını belirten İ. Selen, Kürdistan'da ortaya çıkanın bir milliyetçilik olduğunu belirtiyor ve "...bunu söndürebilecek bir ülke var mıdır acaba? Cumhuriyetin ilanından bugüne kadar, o bölgedeki anneye Türkçe öğretememiştik, 1950'li yıllarda bölgede Türkçe fazla konuşuluyordu, bugün ise hemen hemen konuşulamaz duruma gelmiştir" diyor.

Alıntıda da görüldüğü gibi, emekli korgeneral, gerçekleşmesi mümkün olmayan bir çözüm sunuyor. Halka dayalı bir gerilla mücadelesinin önlenmesi, hiçbir devletin üstesinden gelebileceği bir iş değildir. Gerçek böyle olduğu içindir ki, tarihte Vietnam bataklığından bahsedilir. TC, kontr-gerilla faaliyeti denemelerinde bulundu, özel vurucu timler yetiştirdi ve en son

olarak da çevik kuvvetleri savaşa soktu. Bu karşı-devrimci faaliyeti, Kürdistan'daki gerilla savaşını imha etmesini bir yana bırakalım, gelişmenin hızını bile yavaşlatamadı.

İsmail Selen'in bir itiraf noktasını da çoğu çevrenin görüşbirliği içinde olduğu köy koruculuğu çıkmazı oluşturuyor. Olağanüstü Hal Bölgesi Vali Yardımcısı Nazif Kayalı, Tercüman gazetesine verdiği demeçte, Kürdistan'daki gelişmeleri çarpıtarak değerlendirirken, koruculuk sisteminin başarılı olduğuna değiniyor. Nazif Kayalı, "Koruculuk sistemi son derece başarılı... Halkın korucu olması için devlet baskısı sözkonusu değil" diye görüş belirtirken; Özel Kolordu Komutanıyken korucuların da içinde bulunduğu operasyonları bizzat yöneten İ. Selen, "Koruculuk sizce doğru bir çözüm mü" şeklindeki soruyu şöyle yanıtlıyor, Bölge Valiliğini yalanlıyor:

"Koruculuk uygun bir sistem değil. Uygun bir sistem olsa idi, bu kadar korucunun bulunduğu bir yerde teröristlerin dolaşmaması gerekirdi. Bölgede yeteri kadar güvenlik kuvveti, birlik ve geçici köy korucusu olduğu halde onlar rahat dolaşabilmekte-dirler."

Aşiretlerin silahlandırılmasının doğru olup olmadığına ilişkin soruya, İ. Selen, bölgede ağır iklim ve arazi şartlarında devletin güçlü olmadığı ve böylelikle bir boşluğun doğduğu, bunu ise ancak bozulmaması gereken aşiret yapısıyla doldurmak gerektiği şeklinde yanıt veriyor. Burada TC'nin Kürdistan'daki denetiminin gittikçe zayıfladığı ve aşiret yapısına dayanarak yaşamaya çalıştığı itiraf ediliyor. Bir zamanlar, Kürdistan'daki işbirlikçi aşiretler, TC'ye dayanarak etkinliklerini geliştirmeye çalışırken, günümüzde ise TC kendi uşaklarına muhtaç duruma düşmüştür.

"Polisiye önlem olarak neler yapılabilir" sorusunu ise İ. Selen umutsuzca şöyle cevaplandırıyor:

"Polisiye hizmeti, mükellefer'le yapmak mümkün değil, hizmette istihdam edeceğimiz profesyonel zabıtaya ihtiyacımız vardır. O bölgeye gönderdiğimiz zaman asgari 4 sene hizmet yapabilecek ve o bölgeyi bilerek gidecek, PKK'nın ve vatandaşın yapısını bilecek personel ile bu işi yapabiliriz. Bir de zannedersen en büyük zaafiyetimiz şu: İstiklal Savaşı'nda kendi ülkemizi düşmandan korumak için büyük fedakarlık yaparak mücadele verdik. Şimdi ise o bölgede mücadeleye gidecek olan erbaş ve erlere aileleri 'aman oğlum' diyorlar. Yani 'sen hiçbir şey karışma' anlamında, ki bu ikazdan sonra zaten bu iş bitmiş oluyor."

Göklere çıkarılıp efsaneleştirilen Türk ordusunun "mehmetçikleri", cumhuriyet tarihinin en büyük psikolojik ezikliğini hissediyorlar. Erler, Kürdistan'ı kendileri için ölüm bataklığı olarak gördüklerinden, ARGK gerillalarına karşı savaşmaktan çok, her yeni günü nasıl ölüme yakalanmadan geçireceklerinin telaşını yaşıyorlar. Türk askerinin Kürdistan'da böyle bir yenilgi

psikolojisini taşıdığı kesindir. Bu savaşa yakından tanık olan ve içinde yer alan İ. Selen, bilinen ama TC yetkililerince açıklanmayan itiraf ediyor, "mehmetçiğin" fedakar olmadığından da yakınıyor.

TC'nin, ulusal kurtuluş mücadelemizin gelişmesinin ve giderek zafere ulaşmasının önüne geçemeyeceğini yarım ağızla ima eden İ. Selen, Kürdistan sorununun dünyaya uzanan boyutlarını da itiraf ediyor. TC'nin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine ilişkin bir politikasızlık çıkmazı içinde olduğunu kabul eden İ.

Selen, "Sizce devletin Güneydoğu ile ilgili açık bir politikası var mı" sorusunu şöyle yanıtlıyor:

"Böyle bir politikamız olsaydı, bu safhaya gelmezdik. Olayların üzerine günlük tedbirlerle gidilmiştir... Aradan 5 sene geçtiği halde biz hala olayların gerisinden gidiyoruz. Artık konu Türkiye sınırlarını aştı; Avrupa'ya, dünyaya intikal etti."

İ. Selen, "Sınır ötesi hareket ne ölçüde etkili olabilir" şeklindeki soruyu ise, "Sınır ötesi hareket, kolay değil. Biz bunun bir denemesini yaptık. Halbuki bir sınır ötesi hareket yapmış olsay-

dık, Kuzey Irak'tan şimdi çıkmış olmamız da mümkün değildi" şeklinde cevap veriyor.

Bu röportajda görüldüğü gibi, dikkat çeken bir nokta vardır: TC'nin Kürdistan'daki savaşta görev yapan, ya da dolaylı yoldan konuyla ilgili olan yetkilileri, buldukları görevle bağlarının kesilmesinden sonra itiraflarda bulunuyorlar. Burada, soruna kişisel bir yaklaşım aranmamalıdır. Bu, sömürgeci devletin gerçekler karşısında zorlanması ve bu gerçekleri kişiler şahsında itiraf etmesidir.

MİDYAT'TAN ZORUNLU OLARAK YURTDIŞINA ÇIKAN ERNK TARAFTARI İKİ YURTSEVER, SON DURUMU ANLATIYOR

Berxwedan: Ülkede PKK ile devletin halk içerisindeki son durumlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

SE: Mücadele, büyük aşamalar kaydederek, ülkede yaşamayanların inanamayacağı boyutlara ulaşmıştır. Berxwedan'ın kitle yayın organı olması açısından, gazeteye yazılabilecek kadarını söylemekle yetineceğim. Örneğin; Midyat'ın 57 köyünden sadece üç köy, koruculuğu kabullenmiştir. Bizim köy, yaklaşık 560 hanedir, bir tek haine rastlayamazsınız. Bunları, ölçü olarak ele aldığımızda mücadelenin hangi düzeyde olduğu daha iyi anlaşılır. Bu büyük potansiyel, özellikle 1988-89 yıllarında yaratıldı. Geniş bir cephe örgütlenmesi ve büyük bir yurtsever halk topluluğu oluşunca sömürgecilerin bütün planları alt-üst oldu, haberleşme ve istihbarat kanalları tıkandı ve yöremizdeki hakimiyeti felce uğradı. Onun yerini, halkın öz yönetimleri aldı. Halk kendi sorunlarının çoğunu kendisi çözüyor. Sonra Midyat, bir mozaikler topluluğudur. Kürtler, Araplar, Asuriler, dini açıdan ele aldığımız zaman ise, Müslüman, Hıristiyan ve Yezidi Kürtleri birlikte yaşıyorlar. Sömürgeci devlet, daha önce Arapları ulusal kurtuluş mücadelemize karşı kullanabilmişti. Fakat şimdi onlar da giderek saflara katılıyor, çünkü Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi sadece Kürtlerin değil, Kürdistan'da yaşayan herkesin kurtuluş ve özgürlüğü içindir.

Koruculuğu azgınca sürdüren ağalar, Kerbenê seyitleri, Felemez ve Sabri Cimo'dur. Bunlara Zaxuran köyünü de katabiliriz. Bu hainler için zaten geri dönüş de sözkonusu değildir. Çünkü çok ağır suçlar işlemişlerdir. Diğer korucular, daha önce silahlarını bıraktılar, kabul edilmedi, fakat kullanmayınca devletin kendisi alıyor.

K: Bölgede iktidarın varlığı zora dayalı olarak sürdürülüyor. bizim köyümüz, ARGK'ye birçok savaşçı vermiş, halk milisleri sorununu halletmiştir. Kontrollerin şaşırtma taktiği iflas etmiş, halk ARGK ile haberleşmeyi kendi yöntemleriyle yaratarak rayına oturtmuştur. Ordu eski-

den bütün şiddetiyle üstümüze gelirken, şimdi şeker politikası uygulayarak kendisini şirin göstermeye çalışıyor. Ulusal bilinci yüksek bir noktaya ulaşmış bulunan halkımız, bu politikadan da etkilenmiyor. Kısacası, sömürgecilerin bütün uğraşları bozguna uğramaya mahkumdur. Çünkü ulusal kurtuluş mücadelesi sorumluluğunu halkın kendisi de paylaşıyor ve görevlerinin bu mücadelede neler olduğunu anlamış durumdadır.

ARGK, halkımıza, hainlerin sonunun feci bir ölüm olduğunu kavratmış ve koruculardan korkmadan üzerlerine gitmelerini öğretti. Eskiden saldıran korucular olduğu halde, şimdi aktif olan halk milisleridir. Faşist devlet, köy korucuları vasıtasıyla ARGK'yi engelleyebileceğine inanarak bu işe soyunmuştu. Fakat, durum şimdi tam tersi oldu. Sömürgeci Türk devleti, köy korucularını korumak için faşist ordudan özel bir kuvvet ayırarak savunmak zorunda kalıyor.

Berxwedan: Cezaevleri mücadelesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

SE: Önce de söylediğim gibi, Kürdistan'da 7'den 70'e herkes görevlerini biliyor. Kitlelesel tutuklamalar yapıldı. Bunların çoğunluğu kısa bir tutukluluk döneminden sonra serbest bırakıldı. Bundan anladık ki, PKK savaş esirleri sömürgeci zindanları, devrim üniversitesine dönüştürmüşler. Birçok sempati-zan ve kadro adayını hazırlayarak halk arasına geri gönderdiler. Diyarbakır zindanının dağıtılması, ben buna bağlıyorum. Kadrolar cezaevinden dağıtıldılar. Fakat PKK, Kürdistan'da sayısız kadrolar yaratarak toplumu değiştirdiği için, fazla boşluk olmadı. Cezaevi bu misyonunu sürdürmeye devam ediyor.

Berxwedan: Devlet, köylerden istihbaratı nasıl topluyor?

SE: Bunu daha çok değişik mesleklerle sahip insanlar vasıtasıyla sağlamaya çalışıyor. Örneğin, seyyar satıcı, kilimci vs. bunlar daha çok çocuklarla ilişki kurmaya çalışıyor, onlardan bir şey kapmak için çaba sarfediyorlar. En önemli istihbarat kaynağı

ise, öğretmen adı altında köylere yerleştirilen uzman subay-astsubay, özel tim ve azgın faşist öğretmenlerdir. Faşist devletin bunlara öğretmen sıfatını yakıştırmaması kaba bir yalandır. Sonra bunların topraklarımızda ne işi var? Kemalizm zehrini kusmalarına halk müsaade etmeyecek.

Berxwedan: Kürdistan kadınlarının durumunu anlatır mısınız?

K: Diğer tüm sınıf ve katmanlarda olduğu gibi, Kürdistan kadını da ulusal kurtuluş mücadelesine karşı kayıtsız kalmıyor. ARGK'ye katılmaktan, lojistik desteğe, istihbarattan çok yönlü görevi üstlenmeye ve kadınlarası ajitasyon-propaganda ve köy baskınları sırasında takınılacak tavıra kadar her konuda bir şeyler öğrenilmiştir. Bazılarına kocaları engel olduğu halde, onları mücadeleden vazgeçiremiyor. Bundan dolayı, onlarca kadın Diyarbakır Cezaevi'nde yatıyor.

Berxwedan: ARGK'nin arasına cezalandırıldığı kadınların durumu nedir?

K: Bu kadınlar, özel istihbarat kurslarından geçmişlerdir. Düşman, giremediği yerlere onları sokmaya çalışıp, gerillalar hakkında bilgi toplamaya çalışıyor. Ayrıca bu kadınlar görevlerinin bir gereği olarak halkın arasına girip yozluğu ve fuhuşu geliştiriyorlar. Sonra bunlar cezalandırıldığında da düşman, "Kadın vuruldu" diye propaganda yapıyor. Halbuki ARGK, böylece cezalandırmalarda son derece titiz davranıyor. Vurulanların tümü, halk tarafından da çok iyi tanınan ajanlardır.

Berxwedan: Diğer hareketlerin Kürdistan'daki durumu nasıldır?

SE: Hangi hareketler?

Berxwedan: PKK'nin dışındaki hareketler.

SE: Ben, PKK'nin dışında hareket görmedim ve tanıyıyorum, bizim orada yoktu. Ben buraya geldikten sonra bazı isimler öğrendim. PKK'nin dışında, halk kimseyi ne görmüş, ne de tanıyor.

Stockholm Berxwedan muhabiri

M. Nazif AKTAŞ yoldaş mezarı başında anıldı

(Paris/Berxwedan)

23.12.1989 tarihinde ERNK taraftarları, 1985 Aralık ayında Paris'te sosyal-şovenler ve işbirlikçi reformistlerce katledilen M. Nazif AKTAŞ yoldaşın 4. ölüm yıldönümünde mezarı başında anıldılar.

Biraraya gelen 200 civarında Kürdistanlı yurtsever, ellerinde çiçekler ve hazırlanan çelenklerle sessiz ve düzenli bir şekilde Paris Komünü Şehitleri mezarlığına doğru kortej halinde hareket ettiler. Yürüyüş esnasında yurtseverlerin ellerinde Ulusal Bayrağın renklerini taşıyan çiçekler ve çelenkler dikkati çekti. Normal bir işgünü olmasına rağmen, bu sayıda bir yurtsever kitlenin biraraya gelerek Paris şehidimizin ölüm yıldönümünü anma törenine

katılması ve tören esnasında kararlı tutum sergilemesi, dünyanın neresinde olursa olsun, yurtsever Kürdistan halkının devrim şehitlerinin anısına ve onların şahsında bağımsızlık mücadelesine olan bağlılığı bayraklaştıracağına kesin bir kanıtıdır.

M. Nazif AKTAŞ yoldaşın mezarı başında biraraya gelen yurtseverler, bir dakikalık saygı duruşunda bulundular. Ardından M. Nazif AKTAŞ yoldaşın mücadelesi ve anısı üzerine bir konuşma yapıldı. Konuşmadan sonra tüm yurtseverler, tek bir yürek halinde mücadele andını içtiler. Düzenlenen törenin sonuçlanmasından sonra, yurtseverler sessiz bir şekilde dağıldılar.

Paris'te bilgilendirme ve dayanışma gecesi

(Paris/Berxwedan)

25.11.1989 günü Fransa'nın Başkenti Paris'in Villeneuve St. Georges bölgesinde, Fransa Komünist Partisi ve ERNK taraftarları ortaklaşa yerel bir gece düzenlediler. Geceye 90'ı aşkın FKP'li ve ERNK'li katıldı.

Gecenin açılışı Koma Serhed folklor ekibinin gösterisiyle yapıldı. Folklorik gösteri, Fransız demokratlarının beğenisini kazanarak ilgi topladı. Ardından bir ERNK taraftarı, kısaca Kürdistan tarihini aktardı ve Kuzey-Batı Kürdistan'da PKK önderliğindeki ulusal kurtuluş mücadelesinin ulaştığı aşamayı dile getirdi. Konuşma bittikten

sonra tekrar Koma Serhed, folklor oyunlarını sergiledi. Konuşmanın ikinci bölümünde, ulusal kurtuluş mücadelesine yönelik saldırılar anlatıldı; bu saldırılar kapsamında F. Almanya-PKK Davası örnek verildi. Konuşmanın sonunda Fransız ilerici-demokratlarının ulusal kurtuluş mücadelesine destek vermeleri ve dayanışmada bulunmaları gerektiği belirtildi. Fransız demokratlarının istemi üzerine Koma Serhed bir kez daha folklorik gösteride bulunarak oldukça ilgi gördü. Gece Apo Hate Hilvanê halayı çekilerek sonlandı.

DÜSSELDORF'TA YJWK YÜRÜYÜŞ YAPTI

(Düsseldorf/Berxwedan)

12.12.1989 tarihinde Almanya'nın Düsseldorf kentinde Ye-kitiya Jinên Welatparêzên Kurdistan (YJWK) Almanya Örgütü tarafından "Evlatlarımıza sahip çıkalım yürüyüş ve mitingi" düzenlendi.

Düzenlenen eyleme 600 civarında yurtsever Kürdistan kadınının yanı sıra, birçok ilerici demokrat Alman ve Türk kadını da dayanışmacı olarak katıldı. Düsseldorf Immermannstr'den başlayan yürüyüş, 16 Kürt politikacının "yargalandığı" mahkeme binasına doğru sürdürüldü. Yürüyüş boyunca Türkçe, Almanca ve Kürtçe atılan canlı slogan ve zılgıt sesleriyle kamuoyunun dikkati çekildi. Ayrıca kamuoyunu bilgilendirmeyi içeren binlerce bildiri dağıtıldı. Fedakar Kürdistan kadınları, eylem boyunca gösterdikleri kararlılıkla evlatlarına, kardeşlerine ve önderlerine sahip çıkmanın en anlamlı örneğini sergilediler.

Mahkeme binasının önünü miting alanına dönüştüren yurtsever Kürdistan kadınları, eylemlerini, alandaki müzik, folklor vb. kültürel gösterilerle daha da coşkulu kıldılar. Ayrıca miting alanında FAC'ın, TC ile olan ekonomik, siyasi, askeri vb. ilişkilerini teşhir eden, Kürdistanlı yurtseverlere yönelik baskı ve sindirme hareketlerini protesto eden, tutukluların üzerindeki anti-demokratik uygulamaların kaldırılmasını isteyen içerikte Almanca, Türkçe ve Kürtçe siyasi konuşmalar yapıldı. Çeşitli örgüt ve kuruluşlar, dayanışma mesajlarını okudular. En son APO Hate Hilvanê halayıyla eylem sonuçlandırıldı. YJWK'nin düzenlediği "Evlatlarımıza sahip çıkalım yürüyüş ve mitingi" Alman kamuoyu üzerinde büyük etki yarattı. Eylem, çeşitli basın-yayın organlarının haber bültenlerinde yer aldı.

BM-VİYANA BÜROSUNDA PROTESTO EYLEMİ

(Viyana/Berxwedan)

11.12.1989 tarihinde Avusturya'nın başkenti Viyana'da bir grup Kürdistanlı yurtsever, Birleşmiş Milletler binasında açlık grevi eyleminde bulundu. Saat 12.30'da başlayan açlık grevi eylemi, 11 saat sürerek sona erdirildi.

Eylemin amacı, Almanya'da sürdürülen "PKK Davası"nın izlenmesi için BM tarafından bir komisyonun oluşturulmasıydı. Bunun yanı sıra, davanın siyasi oluşu nedeniyle durdurulması, tutukluluk ve mahkeme koşullarının düzeltilmesi, özellikle Almanya'daki Kürt yurtseverlerin üzerindeki baskıların sona erdirilmesi ve tüm bunlar hakkında BM Genel Sekreteri Perez de Cuellar'ı bilgilendirip bu hususta yazılı açıklamada bulunması eylem talepleri arasındaydı.

Açlık grevi, 11 saatlik süreden sonra işgal eylemine dönüştürülerek sürdürüldü. Bu arada bi-

nada bulunan BM Avusturya kolu temsilcisi Mr. Michael Platzer ile görüşme yapıldı. Varılan anlaşma sonucu BM Genel Sekreteri Perez de Cuellar'a iletilmesi için Newyork merkezine telefaks çekildi ve eylemin amaçları iletilerek bir açıklamada bulunulması istendi. Genel Sekreterden el yazısı ile konuya ilişkin açıklama yapılacağı ve iletileceğine dair söz alındı.

Ayrıca eyleme ilişkin basın açıklaması yapılarak kamuoyuna yeterli düzeyde duyurulması sağlandı. AP haber ajansı üzeri tüm basın-yayın organlarına haber verilerek sonuçlar aktarıldı. Basın mensupları içeri bırakılmayarak, açıklamalar daha çok BM basın sözcüsü tarafından yapıldı.

Almanya'da sürmekte olan PKK Davası'nı BM olarak izleyeceklerine ve gereken girişimlerde bulunacaklarına dair söz verdikleri için anlaşmaya varılarak eylem sonuçlandırıldı.

AVRİYARI RADYOSUYLA RÖPORTAJ

(Atina/Berxwedan)

19.12.1989 tarihinde Yunanistan'da yayın yapan Atina Avriyari (Yarınlr) Radyosu, ERNK Yunanistan temsilcisiyle canlı bir röportaj yaptı. Yunanistan'da, Ege adalarında ve Türkiye'nin Ege sahillerinde dinlenen radyonun röportajı, Yunan halkı tarafından büyük bir ilgiyle dinlendi. Röportajda, 15 Ağustos 1984'ten bu yana Kürdistan'da meydana gelen eylemler ve ortaya çıkan gelişmeler öz olarak dile getirildikten sonra, esas olarak Kürdistan'daki son gelişmelerle ilgili sorulara güncel, cananıcı sorulara doyurucu yanıtlar verildi.

Türkçe-Yunanca olarak yapılan 40 dakikalık röportajda, sömürgeci-faşist Türk devletinin katliamcı, barbar yüzü, gerçekleştirdiği son katliamla birlikte tekrar açığa çıkarılıp teşhir edildi.

Yunan halkı tarafından büyük bir ilgiyle dinlenen röportaj, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine duyulan sempatiye bir ivme daha kazandırmış oldu.

ATINA'DA BASIN TOPLANTISI

(Atina/Berxwedan)

14.12.1989 tarihinde Yunanistan'ın başkenti Atina'da, Kürdistan Komite tarafından İkiyaka köyünde gerçekleştirilen katliama ilişkin bir basın toplantısı yapıldı. Yapılan basın toplantısında, faşist TC ordusunun bu katliamı nasıl gerçekleştirdiği, bundaki amacı ve ardındaki senaryo detaylarıyla izah edildi.

Bilindiği gibi sömürgeci faşist TC, 25 Kasım 1989 tarihinde Yüksekova'ya bağlı İkiyaka köyünde 16'sı çocuk ve kadın olmak üzere 28 masum Kürdistanlıyı hunharca katletmişti. Ve acımasızca giriştiği bu katliamı, ARGK gerillalarına maletmek için tüm basın-yayın kuruluşlarını harekete geçirmişti. Katliamdan sonra özel savaş yöntemlerinin bir parçası olan bu tür sansasyonel haberlerle, Kürdistan halkının büyük desteğini sağlayan PKK'yi ve mücadelesini, hem içerde ve hem de dışarıda "terörist" olarak lanse etmeyi amaçlamaktadır. Ancak İkiyaka katliamının bizzat özel kolorduya bağlı özel tim elemanlarının ve savaş uçaklarının saldırısı sonucu gerçekleştiği ortaya çıktı. Bundan hareketle kamuoyunu bilgilendirmek için Yunanistan Kürdistan Komitesi temsilciliği tarafından basın toplantısında geniş açıklamalar yapıldı.

Yapılan basın toplantısı, kalabalık basın mensupları tarafından izlendi. Aktarılan bilgiler, ertesi gün birçok gazete ve televizyonun haber bültenlerinde genişçe yer aldı. Ayrıca Yunanistan 1. Kanal televizyonunun, "Anadolu Haber Ajansı"ndan edindiği bilgileri yayınlaması da eleştirilerek, haberi düzeltip yeniden yayınlaması için çağrı yapıldı.

PKK'nin 11. kuruluş yıldönümü kutlamaları kitlesele gecelerle sonuçlandı

Partimiz, Partiya Karke-rên Kurdistan (PKK)'nin 11. savaşı yılını büyük bir başarıyla tamamlayarak 12. savaşı yılına girmesi, Kürdistan halkı tarafından coşkuyla karşılanıyor. Kürdistan halkı, kendi öncüsünün 11. kuruluş yıldönümünü, ulusal bağımsızlık savaşı-mından aldığı büyük güç ve destekle bulunduğu her alanda büyük bir fedakarlık ve militan bir ruhla kutladı. Bu kutlamalar, Türkiye ve Kürdistan alanlarında gerillanın sıcak namlusundan çıkan intikam mermileri ve kalabalık kitle gösterileri biçiminde gerçekleşirken, Ortadoğu ve Avrupa alanlarında ise yoğun katılımlı geceler şeklinde oldu.

ALMANYA/KÖLN

(Köln Berxwedan)

9.12.1989 tarihinde Almanya'nın Köln kentinde PKK'nin 11. yıldönümü, düzenlenen görkemli kitlesele bir geceyle kutlandı. Köln Sporthalle-Messe salonunda yapılan kutlamaya 10.000'in üzerinde bir kitle katılımı sağlandı.

10 bin kişilik olan Sporthalle salonunun önü, erken saatlerden itibaren devrimci, demokrat ve yurtseverler tarafından dolmaya başladı. Akın akın gelen kitlenin coşkusu yüzlerinden okunuyordu. Çok canlı bir ortam yaratılmış, adeta bir bayram havası hakim olmuştu. Emperyalist Alman devletinin özellikle son dönemlerde Kürdistanlı kitleler üzerinde uygulayacağı baskı, tehdit ve şantajlarına rağmen yiğit Kürdistan halkına boyun eğdiremediği ve bu tür emperyalist politikaların fiyaskoyla sonuçlanmaya mahkum olduğu, böylesi görkemli ve militan bir eylemin düzenlenmesiyle bir kez daha kanıtlanmış oldu. Tıklım tıklım dolan salonda büyük bir canlılık vardı. Zengin olan gece programı büyük bir ilgi ve coşkuyla izlendi.

Gece programı, Kürdistan ve dünya devrim şehitleri anısına bir dakikalık saygı duruşuyla başladı. Türkçe, Almanca ve Kürtçe olarak açıklanan gece programından sonra, PKK tarihini içeren özel bir program sunuldu. Dia ve müzik eşliğinde sürdürülen özel program, kitlenin coşkun alkış ve sloganları arasında sonuçlandı. Ardından kalabalık bir koro grubu sahneye çıkarak devrimci marşlar okudu. Korodan sonra Ozan Seyidhan ve Ozan Şemdin okudukları direnişçi türkülerle kitleleri coşturdular. Ozanlardan sonra sahneye, Almanya'nın Kuzey Eyaletinden gelen folklor ekibi çıkarak Kürdistan'ın çeşitli alanlarından derlediği birbirinden güzel oyunları sergiledi. Büyük beğeni kazanan folklor ekibinden sonra, PKK'nin kuruluş yıldönümüne ilişkin Türkçe siyasi konuşma yapıldı. Türkçe

siyasi konuşmada, özellikle mücadelenin gelmiş olduğu boyut, TC faşist yönetiminin Kürdistan'da giriştiği katliamlar, başvurduğu komplolar ve buna bağlı olarak yürütmüş olduğu özel savaşı yöntemleri detaylarıyla izah edildi. Ayrıca emperyalizmin Parti hareketimiz şahsında ulusal bağımsızlık mücadelemize karşı geliştirmek istediği tasfiye politikalarına dikkat çekilerek, bu yaklaşımı teşhir edildi. Sık sık coşkun slogan ve yoğun alkışlarla kesilen siyasi konuşma büyük bir ilgiyle dinlendi. Türkçe siyasi konuşmadan sonra Ozan Şiyar sahneye çıkarak devrimci direnişçi türküler okudu. Ardından Stuttgart karma folklor ekibi, değişik oyunlar sergileyerek kitlenin büyük beğenisini kazandı. Sahneye davet edilen misafir ozanlardan Güney Kürdistanlı Said Yusuf ve Awaz'ın birlikte okudukları yurtsever halk türkülleri alkışlarla karşılandı. Misafir ozanlardan sonra Kürtçe siyasi konuşma yapıldı. Ardından Ozan Xemgin ve Ozan Azad sahneye çıkarak devrimci direnişçi türkülleriyle kitleleri coşturduktan sonra gece programının birinci devresi sonuçlanarak yarım saatlik bir ara verildi.

Gece programının ikinci devresi, misafir Ozan Meçhuli'nin sahneye davet edilmesiyle başladı. Dayanışma mesajını sunan Ozan Meçhuli, türkülerinden iki parça okudu. Ardından PKK Genel Sekreteri **Abdullah ÖCALAN** yoldaşın yurtseverlere mesajını ve Botan Eyaletinde gerillanın yaşamını içeren video filmi gösterildi. Büyük bir alkış ve sloganlarla karşılanan bu film, gecenin coşkulu atmosferini doruğa ulaştırdı. Salon, "**Biji Serok APO**" ve "**Vur gerilla vur, Kürdistan'ı kur**" sloganlarıyla yankılandı. Kitlenin bu coşkusu ve heyecanı, Parti Önderliğine ve gerillaya olan bağlılığın ve inancın açık bir ifadesiydi. Parti Önderliğinin dile getirdiği son siyasi gelişmeler ve devrimci görevlere ilişkin mesajı ilgiyle izlendi ve ayakta alkışlandı. Parti Önderliğinin mesajından sonra Almanya'nın Orta ve Güney Eyaletlerinin ortaklaşa hazırladıkları kalabalık karma folklor ekibi, sahneye çıkıp birbirinden güzel ve geceyi renklendiren oyunlar sergileyerek kitlenin coşkusunu daha da arttırdı. Ardından Ozan Zozan ve Ozan Xelil Xemgin, birlikte okudukları devrimci-direnişçi türkülerinde mücadeleyi ve şehitlerin anısını dile getirerek beğeni kazandılar. Alman ve diğer yabancı misafirlere yönelik yapılan Almanca siyasi konuşmadan sonra, Kürdistan'da sıcak savaşı ortamında yaşanan olayları ve siyasi gelişmeleri canlandıran tiyatro oyunu sergilendi. Zengin içeriğiyle profesyonelce hazırlanan ve yaşanan gerçekleri dile getiren tiyatroyu kitle ilgiyle izledi. Gece programı, gelenekselleşen **APO Hate Hilvanê** türküsü eşli-

ğinde kitlenin halaya kalkmasıyla sonuçlandı.

Gecenin, kalabalık bir kitlenin katılımının yanı sıra program boyunca canlı, coşkulu ve disiplinli geçmesi, büyük bir etki bıraktı. Ayrıca PKK'nin 11. kuruluş yıldönümünü kutlamak amacıyla bir çok örgüt, kuruluş ve parti dayanışmacı mesajlarını sundular. Dayanışma mesajı sunan örgütler şun-

lardır: **Volksfront-NRW, Direniş Hareketi Avrupa Temsilciliği, Devrimci Partizan, Bielefeld Üniversitesi-Yurtsever Kürdistanlı Öğrenciler, Türkiye Komünist İşçi Hareketi, Sosyalist Parti Taraftarları, EKİM, YKWK/Hollanda-Belçika Temsilciliği, Kurtuluş Hareketi, Sosyalist Vatan Partisi, TKP/B.**

FRANSA/LYON

(Lyon Berxwedan)

26.11.1989 tarihinde Fransa'nın Lyon alanında PKK'nin 11. kuruluş yıldönümü, düzenlenen bir gece programıyla kutlandı. Saat 14.00'te saygı duruşuyla başlayan gece programı, geç saatlere kadar devam etti. Gece, Lyon alanında bulunan 250 civarında Kürdistanlı yurtseverin katılımıyla oldukça coşkulu ve canlı geçti.

Kürdistan ve dünya şehitleri anısına bir dakikalık saygı duruşundan sonra, Partimizin tarihini ve son siyasi gelişmeleri içeren siyasi bir konuşma yapıldı. Güçlü içeriği ve anlatım tarzıyla yapılan konuşma sık sık atılan slogan ve alkışlarla kesildi. Siyasi konuşmadan sonra Ozan Hasan ve Ozan İsmail direnişçi türkülleriyle kitleyi coşturdular.

Gecenin ikinci devresinde sahneye çıkan Ozan Mehmet, devrimci-direnişçi türkülerini Dimilice okuyarak büyük beğeni kazandı. Ardından özellikle uluslararası alanda Partimize ve ulusal bağımsızlık mücadelemize karşı geliştirilmek istenen komplolar ve provokasyonlar, buna bağlı olarak Alman emperyalizminin tutuklamalarını ve tutuklu Kürt politikacıları üzerindeki uygulamalarını teşhir eden ikinci bir siyasi değerlendirme yapıldı. Birçok konuya açıklık getiren bu konuşma, yurtseverler tarafından ilgiyle izlendi. Konuşmadan sonra sahneye çıkan Never folklor ekibi, birbirinden güzel oyunlarla kitleyi coşturdu. Ardından koro sahneye çıkarak devrimci marşlar okudu. Ve peşpeşe sahneye çıkarak direnişçi türkülerini okuyan Ozan Xebatkar ve Ozan Hanifi'den sonra, **APO Hate Hilvanê** halayıyla gece programı kitlenin yoğun alkışlarıyla sonuçlandı.

PKK'nin kuruluş yıldönümü Lübnan'da coşkuyla kutlandı

(Barlias Berxwedan)

Lübnan'ın Barlias alanında PKK'nin kuruluş yıldönümü kutlaması, Suriye ve Lübnan alanındaki Kürdistanlıların bugüne değin görülmemiş etkin katılımıyla geçti. Yaklaşık olarak 2500 kişilik bir kitle katılımının gerçekleştiği gecede, ayrıca **Lübnan Komünist Partisi, Filistin Kurtuluş Cephesi ve Lübnan Sosyalistler Birliği**'nden birer temsilci ile **Libya Halk Cemahiriyesi**'nden iki temsilci hazır bulundular.

Çeşitli nedenlerden dolayı, 1 Aralık 1989 tarihinde yapılan gecede, bölgede bulunan Kürdistanlılar çok önceden yaptıkları hazırlıklarla, bir bayram havasını yaşayarak kucaklaştılar. Gece, PKK'nin Kürdistan'da yaratmanın adımlarını attığı gerçek Kürt uluslaşmasının, PKK şahsında gerçekleşmekte olan ulusal birliğin somut ve çok parlak bir ifadesi haline geldi. Kuzey-Batı Kürdistan'da yürütülen ulusal kurtuluş savaşının etrafında, sadece Kuzey-Batılı halk yığınlarının değil, bir bütün olarak, tüm Kürdistanlıların bütünleşmesi, en üst bir ifadeyle, "**Biji Serok APO**", "**Biji PKK**" sloganlarında dile geldi.

Barlias gecesi, tüm Kürdistanlıların bağımsızlığa, özgür yaşama olan tutkularını ve bunun uğruna verilebilecek bir savaşı nasıl omuz vereceklerini ispatlayan bir olgu haline geldi. Ulusal kurtuluş sloganlarıyla, türkülleriyle, halaylarıyla yaşayan halk, içinde yaşamış olduğu onca olanaksızlıklara rağmen, savaşı cephesine aktarılmak üzere yoğun bir maddi yardımı yaptı ve bununla savaşı sonuna kadar var olduğunu gösterdi. Genç kızların parmaklarındaki alyansları bağışlamasına kadar imkanlarını zorlayarak, savaşın maddi ihtiyaçlarını giderme yönünde gerçekleşen çabalarla dolu geçen gece, alandaki kültür gruplarının etkin katılımıyla, zengin bir program çerçevesinde kutlandı.

Gece, Kürtçe açılış konuşmasıyla saat 13.00'te başladı. Ardından Koma Agri folklor ekibi halk oyunlarını sergiledi. Koma Serkevtin halk türkülerini

söyledikten sonra, Koma Karke-ran, Koma Berivan, Koma Mereto ve Koma Serkevtin ekipleri, Kürdistan'dan halk oyunlarını sundular. Koma Cudi, hazırladığı tiyatro oyununu sahneledi. Koma Agri folklor ekibi, tekrar folklorik gösterilerde bulundu. Kültür grupları tarafından 6,5 saat süren bir program sunuldu. Arapça siyasi konuşmada ulusal kurtuluş mücadelesinin yarıttığı gelişmeler aktarıldı. Ayrıca geceye katılan dayanışmacı güçler, PKK'nin kuruluş yıldönümünü coşkuyla kutladılar.

Üç-dört gün öncesinde, Barlias dışından gelen yaklaşık 2000 kişinin barınması için ev sahipliği yapan Barliash Kürtler, parlak bir Kürt misafirperverliğini gösterirken, çeşitli alanlardan gelen insanlarımız, mücadelenin yaratmış olduğu bu imkanla, mücadeleye temeline oturan yeni dostluklar kurdular, kucaklaştılar, ulusal birliğin onore edici ortamını doyusya yaşadılar.

Kutlamaların yapıldığı salonun önüne saatlerce önce gelen halk kitlemiz salona, "**Biji Serok APO**" sloganını haykırarak girdi. Çok uzun süren slogan haykırışı gecenin kutlama programının başlamasını geciktirince tertip komitesinin müdahalesiyle sloganlara ara verildi. Halkımız, önderliğe bağlılığını ve onda bulduğu anlamı, gücü, ruhu hemen her fırsatta, "**Biji Serok APO**" sloganını haykırarak ifade etmeye çalıştı. Kitle, "**Biji Serok APO**" sloganını atarak girdiği salonu yine aynı sloganla terk etti. Geceye çok uzak yerlerden gelen izleyicilerin bir kısmı, gruplar halinde **Mahsum Korkmaz Akademisi**'ni de ziyaret ederek Akademi öğrencilerinin bayramlarını kutladılar ve Akademi'yi bir süre dolaştıktan sonra evlerine döndüler.

Barlias'taki Parti gecesi, savaşan halk gerçekliğimizin, kutlamalarda açığa çıkmasının somut bir göstergesi haline gelirken, gelişen mücadelenin **Başkan APO** şahsında algılandığının da açık ifadesi oldu. Ve bir kez daha, **Başkan APO-PKK-halk** ve savaşı olgularının halkın değer verdiği temel olgular olduğunu ispatladı.

Dost güçlerin, PKK'nin 11. kuruluş yıldönümü kutlamalarına gönderdikleri dayanışma mesajları:

Gece Tertip Komitesi'ne

Değerli yurtsever Kürdistanlılar

Tarihin hiçbir döneminde ezilen sınıf ve uluslar, devrimci öncü partilerini yaratmadan, onunla bütünleşmeden, düşman güçleri yenip zafere ulaşamamışlardır.

Kürdistan'da Kürt ulusunun bağımsızlık ve özgürlük yolu, Kürdistan işçi sınıfının öncüsü Kürdistan İşçi Partisi (PKK)'nin yaratılmasıyla açılmıştır. İleriyi gören devrimciler olarak biliyoruz ki, PKK ve onun önderliğindeki Ulusal Kurtuluş Cephesi (ERNK) tüm Kürt yurtseverlerini bağrında toplayıp, sömürgeci güçlere karşı direnmeyi yükseltecek, özgür ve bağımsız Kürdistan'ı kuracaktır.

Türkiyeli devrimciler olarak biliyoruz ki, düşmanımız ortaktır. Ortak düşmanımız, emperyalizm ve faşist sömürgeci Türk egemen sınıfları ile onların işbirlikçisi, gerici, sömürücü Kürt egemen sınıflarıdır. Kürdistanlı ve Türkiyeli devrimcilerin ortaklaşa direnişi mücadelesi, ortak düşmanlarımızı yenecek ve tarihin çöp sepetine atacaktır.

Kürdistan Ulusal Direniş Gecesi vesilesiyle, geceye katılan tüm yurtseverlerin şahsında, kardeş Partimiz PKK'nın 11. kuruluş yıldönümünü coşkuyla selamlarız.

Partimiz, Sosyalist Vatan Partisi'nin, Partiniz PKK ile mücadelesinin her alanında yaptığı mücadele birliği, halklarımızın kurtuluşunun garantisi olacaktır.

-Özgür yarınlar kendi ellerimizdedir!

-Yaşasın direniş, kahrolsun teslimiyet!

-Yaşasın halklarımızın mücadele birliği!

Sosyalist Vatan Partisi

PKK 11. yıl kutlama gecesine;

Türkiye ve Kürdistan'da faşizme ve sömürgeciliğe karşı mücadele, her geçen gün biraz daha ileri boyutlar alıyor. Türkiye işçi sınıfının ve gençliğin mücadelesi, faşizmin sonunu işaret ederken, Kürdistan'da Partiniz PKK'nın yürüttüğü mücadele, ulusal kurtuluş sürecini hızlandırıyor.

Sömürgeci TC'nin ve emperyalizmin, Kürt ulusal kurtuluş mücadelesine karşı giriştikleri saldırılar ve oyunlar sonuçsuz kalmaya mahkumdur. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi geldiği aşamada gücünü dost-düşmana göstermiştir. Gelişen ulusal bilinç ve mücadele, sömürgecileri er veya geç yıkacak, özgür Kürdistan kurulacaktır.

Partinizin 11. kuruluş yılını kutlar, mücadelenizde başarılar dileriz. Zafer, faşizme ve sömürgeciliğe karşı mücadelede güçlerimizi birleştirmekten geçmektedir.

-Kahrolsun sömürgecilik!

-Yaşasın Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi!

-Yaşasın Devrimci Birlik!

Türkiye Komünist Partisi (Birlik)

Kürdistan İşçi Partisi'nin 11. kuruluş yıldönümü kutlama komitesine

11 yıl önce Kürdistan'ın yazgısını değiştirecek adım atılmıştı. 11 yıl önce atılan o adım, bugün Kürdistan'ın ulusal bağımsızlığı için yanan bir meşale olarak Kürt ulusunun derinliklerine değin kök salıyor. Kürt ulusal ayaklanmasının önünde yürüyor. Dosta-düşmana kendisini kanıtıyor. PKK'nın yaktığı bağımsızlık ateşi, Kürdistan'ın dağlarında, gerillaların savaşımında, Kürt ulusunun elinde, elden ele, gönülden gönüle ulaşıyor. Savaşım halklaşıyor, PKK halkıyla daha da bütünleşiyor.

Biz, Türkiyeli sosyalistler, Kürt ulusunun bağımsız devlet kurmasını "amasız", "fakatsız" savunuyoruz. Savaşımınız, savaşımımız olacaktır. Sınıf düşmanımız ortak düşmanımızdır.

Savaşımınızda yoldaşça başarı dileklerinizi iletirken yanınızda olduğumuzu belirtiriz.

Kurtuluş Hareketi

Tertip Komitesi'ne

Ülkemizdeki hakim sınıflar, Kürt ve Türk halkları üzerinde baskı, terör estirmektedirler. Gelişen devrimci mücadele er veya geç hakim sınıfların sömürü, talan girişimlerini boşa çıkartıp hakketiği cezayı verecektir.

-Yaşasın Türk ve Kürt halklarının dayanışma mücadelesi!

-Kahrolsun faşizm, emperyalizm!

Hannover Avrupa'da Dev-Genç Taraftarları

Tertip Komitesine

Sevgili arkadaşlar!

Başta kendi kaderini tayin hakkı olmak üzere, her türlü hakkı zora dayanılarak inkar edilen, kendi dillerini serbestçe konuşmalarına, anadillerinde eğitim yapmalarına, kültürlerini geliştirmelerine onlarca yasak konulan ve her türlü meşru hakkı ve örgütlenmesi, en barbarca yöntemlerle bastırılmaya çalışılan bir ulusun, bu haklı ve meşru talepleri temelinde ortaya çıkan hareketinizi selamlıyoruz.

EKİM Taraftarları

İşçiler, analar, babalar, kardeşler

Başta ulusal kurtuluş savaşı veren PKK (Kürdistan İşçi Partisi) onurlu, direnişçi 11 yıllık savaşını geride bırakarak, düşmana karşı başa baş, dişe diş mücadelesiyle oligarşinin en barbarca saldırı hedefi olmuştur. "Bitirdik", "3-5 kişi kaldı", "Balyoz hareketi ile sonunu getirdik" türkülerini artık tutmuyor. Halkla bütünleşmenin önünü hiçbir güç engelleyemez, bitiremez.

İçinde bulunduğumuz günümüz ve de önümüzdeki günler devrimci hareketin daha da gelişmesiyle oligarşinin, faşizmin kudurganlaşacağı, sindirme politikasının yoğunlaşacağı, katliamlarının gelişeceği günlerdir.

Bugünlerde zafere dair inancımız, THKP-C kararlılığımızı hiç yitirmeden kanımızın son damlasına, silahlarımızın son mermisine ve alınterimizin son kertesine kadar **ya özgür vatan ya ölüm** şiarıyla savaşı sürdürmeye kararlıyız.

Özgürlük ve bağımsızlık savaşında, oligarşiye karşı, onun baskıcı politikasına, zulmüne, barbarca yöntemlerine karşı silaha sarılmaktan, silahlı mücadeleyi geliştirmekten başka bir çare yoktur.

Yoksul halkımızın desteği ile devrim önderlerinin öncülüğünde gerilla savaşımımızı, oligarşinin burçlarına dikmenin dikemiyle yanan gerillalar, mutlaka bir gün ezilen Türk ve Kürt halkları, oligarşinin kan, zulüm ve baskısını yerle bir edecektir.

-Ya özgür vatan, ya ölüm!

-Mahir-Hüseyin-Ulaş kurtuluşa kadar savaş!

-Yaşasın Kürt ulusunun bağımsızlık mücadelesi!

Avusturya-MLSPB Taraftarları

Tertip Komitesi'ne;

Emperyalizme, faşizme, sömürgeciliğe karşı, PKK önderliğinde gelişen Kürdistan direnişi, biz Türkiyeli devrimciler için bir esin ve coşku kaynağıdır.

Türkiye devleti, Kürdistan direnişini "Vatanı bölmeye çalışmak"la suçluyor. Ama asıl vatan bölücü kendisidir. Çünkü Türkiye, İran, Irak ve Suriye, aralarında anlaşarak Kürdistan'ı dörde bölüp sömürgeleştirmiştir.

Ne yazık ki, bugün sol ve devrimci çevreler içinde şu veya bu biçimde, Kürdistanlıların ayrı örgütlenmesine, bağımsız devletlerini kurmalarına karşı çıkanlar var. Bunlar, Türk şovenizminin etkilerini tamamen kıramamış olanlardır.

Türkiyeli devrimciler olarak teslimiyetçiliğe, sol sekterliğe, reformizme ve her türden şovenizme karşı mücadele edeceğiz. Emperyalizme, faşist Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı verdikleri onurlu mücadelede Kürt ulusunun her zaman yanında olacağız.

-Yaşasın Kürdistan özgürlük mücadelesi ve önderi PKK!

-Kahrolsun teslimiyet yaşasın direniş!

Direnış Hareketi

Avrupa Temsilciliği

Tertip Komitesi'ne

Terör ve işkence, işgal orduları, yığınaklar, askeri tatbikatlar, kimyasal silahlar, bombardıman uçakları, ölüm mangaları, her köye bir karakol... Ancak yetmez bunlar; öfkeli milyonları esir tutmaya yetmez modern savaş araçları ve zincirlerinden boşanmış şiddet...

Bugün Kürdistan'da şiddet korkusuzluğa, öfke naraya, ağıt isyana dönüşmek üzeredir. Menzil yakındır, balta esirin eline geçmek üzeredir.

Kürdistan halkının özgürlük mücadelesini hiçbir güç engelleyemeyecektir.

Özgürlük, demokrasi ve sosyalizm Kuzey Kürdistan ve Türkiye halklarının kendi güçlü kollarıyla kazanılacaktır.

-Yaşasın özgürlük, sosyalizm!

-Kürdistan'da soykırıma son!

Türkiye Komünist İşçi Hareketi

Almanya Taraftarları

Değerli arkadaşlar, devrimciler, yurtseverler,

Kürt ulusunun emperyalizme ve faşist Türk devletine karşı başlatmış olduğu onurlu ulusal başkaldırısı, bugün önemli bir aşamaya ulaşmıştır.

Faşist Türk devleti, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı en barbar katliamlardan, en sinsi tertiplere kadar uzanan birçok yola başvurmuştur.

Onlar, bir yandan PKK şahsında silahlı kurtuluş güçlerine karşı azgınca saldırırken, bir yandan da başarısızlıkları oranında reformcu çözüm yolları aramaktadırlar.

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde önemli devrimci bir güç olan PKK'nın 11. kuruluş yılını kutluyoruz.

-Yaşasın Kürt ulusunun ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesi!

-Kahrolsun komprador-faşist Türk devleti!

-Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!

**Devrimci Partizan
Yurtdışı Yürütme Komitesi**

Değerli dostlarımız;

Biz, 19. yy'da Çarlık Rusyası'nın, Osmanlı ve Avrupalı sömürgeci devletlerin, işbirlikçilerin ekonomik, politik, dinsel, askersel plandaki baskıları ve kandırmacaları sonucunda kitleler halinde anavatanımız KAFKASYA'dan sürgün edildik. Çoğunluğumuz Osmanlı İmparatorluğu topraklarının askeri açıdan önemli yerlerinde mecburi iskana tabi tutulduk.

Biz Türkiye Cumhuriyeti'nde yaşamak zorunda bırakılan Kafkasya kökenli insanlar olarak, savaşkan Partiniz PKK'nın 11. kuruluş yıldönümünü sevinçle karşılıyor ve selamlarımızı yolluyoruz.

Dostlar; Türkiye'de ve Kürdistan'da mücadele ederek hedeflerine varmak isteyenlerin nasıl bir partiye ve önderliğe ihtiyacı olduğunu, halkın öncüsünün yığınların gönüllü desteğini nasıl aldığını ve o zaman neler yapılabileceğini de, Kürdistan somutunda -herkese- PKK gösterdi. Bu yüzden de sevgimizin yanısıra, saygımızı da kazanmıştır. Kürt halkının onuru PKK kurtarmıştır. Bizlere de moral ve esin kaynağı olmuştur. **ŞAN OLSUN PKK'ya!**

12 Eylül 1980 sonrasında sağda ve solda vuruşan kimi Kafkasya kökenlilerin gözleri açıldı(!). Toplantılar düzenlendi. Soğukkanlı bir şekilde durum değerlendirildi... Kimlerle neler yaptıktan çıkılıp, kimlerle ne yapmalıyız sonucuna gelindi. Alınan ortak karar şuydu: Birleşmeliyiz, halkımıza dönmeliyiz, halkımız içinde çalışmalıyız. Bu noktadan sonra Türkiye, Kürdistan ve Sovyetler Birliği'ndeki tarihsel gelişmeler değerlendirildi. Hedefler saptandı. PKK gerçeğinin ve pratiğinin bizler üzerindeki etkileri örgütsel yapımızın niteliğini belirledi. Ve 21 Mayıs 1989'da Kafkasyalılar Birliği kuruluş bildirgesi açıklandı.

Dostlar; bizim nihai hedefimiz Sosyalist Anavatanımız Kafkasya'ya dönmektir. Bunun için de halkımızı ulusal ve sınıfsal olarak bilinçlendirmek ve sosyalizm öğretilerimizin pratikte uygulanmasını sağlamak gerekmektedir. İşte biz bundan dolayı ayrı örgütlenmekteyiz. Ancak yakın hedeflerimiz, PKK'nın hedefleriyle aynıdır. Bu yüzden de biz, PKK'nın ve yandaşlarının haklı savaşımının yılmaz propagandacıları ve omuzdaşları olduğumuzu söylemekteyiz. PKK'ya düşman olan her kişi, bizim de düşmanımızdır.

Biz bundan sonra; PKK'nın gerillalarıyla, Kafkasyalılar Birliği'nin savaşçıları ABREK'lerin aynı şerefleri paylaşacağını söylüyoruz...

**-Yaşasın halkların kardeşliği ve dayanışması!
-Yaşasın PKK-ERNK-ARGKI
-Biji Serok APO!**

**Kafkasyalılar Birliği
21 Kasım 1989**

Yumuşama politikası ve faşist TC'nin yeni stratejik konum hesapları

TC'nin coğrafik olarak işgal ettiği stratejik konumunu sürekli emperyalistlere pazarladığı bilinir. Her ne kadar emperyalizmin Ortadoğu jandarmalığı TC'ye verilmişse de, TC kendisine bundan fazla rol atfetmiştir. Emperyalizm açısından bölgedeki askeri ve siyasi rolünü sürekli abartmış, bu temelde de kendisini pahalı satmayı önemli oranda becermiştir. Kendisini yaşatması da belli derecede buna bağlıdır. Ancak, son dönemlerde özellikle de Malta Zirvesi sonrasında henüz iyi niyeti fazla aşmamış olsa da, yumuşama doğrultusunda yaşanan gelişmeler, Türk faşizminde bir paniğe neden olmuştur. TC, mevcut gelişmeler doğrultusunda emperyalistler nezdinde kendi kıymetinin düşeceği kaygısına kapılmıştır. Bu anlamda da, stratejik öneminin, oluşacak yeni ortamda düşmeyeceği, tam tersine artacağı yolunda umutlar beslemeye çalışmaktadır. Nitekim, konuyla ilgili çeşitli uzman ve politikacılar alelacele bunun teorilerini üretmeye başlamışlardır.

Buna neden olan en önemli gelişme ise, Malta Zirvesiyle birlikte, NATO ve Varşova paktlarının uzun vadede feshi veya görev sahalarının değişmesi olasılığının gündeme gelmesidir. Bu durum TC'yi, yalnızlığa itilme ve eskisi gibi 'arsasını pazarlayamama' korkusunun egemen olduğu bir psikolojiye itmiştir. Zirve sonrası, NATO üyelerine bilgi veren Bush'un yaptığı toplantıya katılan Türk Başbakanına emperyalistlerin gösterdiği yaklaşım bu yönlü endişeleri arttırmıştır. Bunu, NATO nezdinde üst düzeyde görevli bir Türk yetkili şöyle değerlendirmektedir: "Brüksel'de herkes (emperyalistler, bn.) kendi derdine, yani topluluğun geleceğinin derdine düştü. Kimsenin Türkiye ile ilgilenen zamanı yoktu." (Hürriyet, 7 Aralık 1989)

Emperyalizm gerçekten TC'yi gözden çıkarmış mıdır? Şüphesiz ki hayır. Ancak üzerinde durulması gereken çarpıcı gerçek, TC'nin emperyalizme ne denli bağımlı olduğu ve sistemler arası çelişkilere ne denli yararlandığının bir kez daha gözler önüne serilmesi; bu konumu nedeniyle TC'nin zayıflığının boyutlarının açığa çıkmasıdır. Öyle ki, daha pratik hayat bulmadan, yumuşamanın artırılması yolundaki tartışmalar bile onu büyük bir paniğe itmeye yetmiştir. Açık ki onu paniğe götüren, karşı karşıya bulunduğu sorunların ağırlığı ve emperyalizmin fiili desteği olmadan bir gün dahi yaşama gücünden yoksun oluşturdur. Özellikle bu yön dikkat çekici bir tarzda belirginleşmiştir.

TC'nin, kuruluşundan beri, esasta varlığını Kürdistan'a dayanarak sürdürdüğü bilinir. Fakat yönlendirme ve iktidar olma emperyalizm ve bölge gerici olduğundan gücünü alır. Ortadoğu'nun zenginliklerinin emperyalizm tarafından sömürülmesinde TC, hep kalkan rolü oynamış ve bunu isteyerek yerine getirmiştir. Emperyalizme sadık olduğunu defalarca kanıtlamıştır. Bu temelde de emperyalizmden teknik, maddi ve siyasi destek almıştır. Yalnız bu

karşılıklı çıkar esasına fazla dayanmaz; yeni sömürgecilik ilişkileri içinde Türk egemen sınıflarının uşaklığına dayanan bir işbirlikçiliktir. Ortadoğu'da emperyalizmin zenginliğini koruyan, kollayan bir tür bekçiliktir. Bu anlamda Ortadoğu'da TC, NATO'nun ileri karakolu, jandarmasıdır. Yaptığı bu "hizmetten" dolayı da bir pay alır. Fakat "hizmet" karşılığı aldığı payı sürekli arttırmaya çalışır. Bunda en çok kullandığı koz da Türkiye'nin jeo-politik konumudur. Özellikle Sovyetler Birliği, Bulgaristan ve Suriye ile sınırı olmasından dolayı bunu sürekli kullanmıştır, kullanmaktadır. Bu konuları daima işleyerek emperyalizm karşısındaki pazarlık gücünü arttırmış, buna göre emperyalizmden daha fazla yardım ve destek almıştır, almaya devam etmektedir. Hatta bu ülkelerle arasında suni sorunlar yaratmış, emperyalizm karşısında gücünü kuvvetlendirmiştir.

TC, stratejik konumunu, salt emperyalizm nezdindeki yerini güçlendirmek için kullanmamıştır. Bunu Türkiye halkı karşısında da kullanmaktadır. Gerek tarihte, gerekse günümüzde Türk egemen sınıflarının sürekli işlediği mantık; "dünyada herkesin Türklere düşman olduğu, Türkiye'yi bölüp parçalamak için hep fırsat kolladığı" tarzındadır. Günümüzde ise bu kompleks öyle bir düzeye varmıştır ki; "Türkiye'nin bütün komşuları düşman, her an Türkiye'yi parçalayabilirler" feryatları ayyuka çıkarılmaktadır. Özellikle de, "hepsi PKK'yi desteklemekte ve Ermeniler de PKK içinde savaşmaktadırlar" safsatası sürekli işlenmektedir. Bu konular en ayrıntılı biçimde radyo, TV, basın, eğitim kurumları yoluyla yaygınca işlenmektedir. Böylece, yine Türkiye'nin stratejik önemine dayanılarak şoven duygular diri tutulmaya çalışılmakta; kitleler bunlarla uğraştırılıp, ekonomik-demokratik sorunlarını düşünme ve çözmeye çalışmaktan alıkonulmak istenmektedir. Herkesi her zaman dışardan bir saldırı olacak beklentisi içinde tutma amaçlanmaktadır. Dış saldırı psikolojisi hep gündemde olan bir sorun olarak tutulmaktadır. Tabii gerekçesi de şudur: "Türkiye'nin yeri o kadar önemlidir ki, herkes sahip olmak ister!"

Bugün, faşist TC çokça güvendiği ve büyük oranda da dayanak noktası haline getirdiği stratejik konumunu yeniden belirleme ve tartışma ihtiyacı duymaktadır. Çünkü sosyalist sistemde yaşanan gelişmelere bağlı olarak artık emperyalist-kapitalist sistem Sovyetler Birliği ve sosyalist ülkeleri çok ciddi bir tehlike olarak görmektedir. Dolayısıyla TC'nin sosyalizm "tehditinden" söz etmesinin koşulları nisbi olarak kalktı. Emperyalizm açısından Türkiye'nin jeo-politik konumu hala önemli olsa da eski canalcı önemini bir ölçüde yitirmiştir. Bu durum, TC'nin emperyalizm karşısındaki durumunun sarsılmasını getirmektedir. Açık ki bu, Türk egemen sınıfları açısından önem teşkil etmektedir. Çünkü buna dayanarak varlığını ikame etmiş, NATO'nun ikinci büyük ordusunu

besleyebilmiştir. Doğal olarak bu yeni gelişmeler onu yeni arayışlara götürecektir. Hele hele tarihinde ilk kez karşılaştığı Kürdistan kurtuluş hareketi de göz önüne getirildiğinde TC'nin yaşadığı ruh hali daha iyi anlaşılabilir.

TC, ortaya çıkan yeni koşulları değerlendirirken, "artık tehlikenin esasta kuzeyden değil güneyden geldiğini" ileri sürerek, emperyalizm karşısında kısmen sarsılan konumunu güçlendirmenin teorisini yapmaktadır. Bunu yaparken de bu kez üç tarafının denizlerle çevrili olmasını ve özellikle de Ortadoğu'nun emperyalizm açısından taşıdığı anlam ve önemi bir koz olarak kullanma yoluna gitmektedir. Bu noktalar, emperyalizm açısından da önemli noktalar olunca, TC ve emperyalizmin geleceğe yönelik planları çakışmaktadır.

Teoman Erel, konuya ilişkin olarak, 19 Aralık tarihli Güneş gazetesinde yer alan bir yorumunda şu görüşlere yer veriyor:

"ABD'nin önde gelen siyaset ve strateji üretim kurumlarından Heritage Vakfı'nın Başkan Yardımcısı Burton Yale Pines'e göre yeni kurulacak düzende Türkiye önemli olmayı sürdürecektir. Yeni dönemde ABD'nin denizlere önem vereceğini kaydeden strateji uzmanı, 'Amerikan donanmasına ihtiyaç arttıkça bu donanma da limanlara ve dost kıyılara ihtiyaç duyacak' diyor. 'Donanma, Atlantik ve Pasifik dışında Basra Körfezi'nde, Akdeniz'de ve Boğazlar'da da var olacak. İşte bu dönemde Türkiye'ye de pay düşecek."

Buradan da anlaşıldığı gibi, emperyalizm açısından, "komünizm tehlikesinin" arka plana itilmesi, onun silahlanma ve halklara karşı komplolar için gerekçeler oluşturmasının önüne geçemiyor. Bu kez gündeme Ortadoğu alanı oturtularak, yeni planlar geliştiriliyor. Ve bu planlarda da TC, bir kez daha emperyalizmin çıkarlarını koruyan bir "kalkan" olarak yer alıyor.

Teoman Erel, aynı yorumunda bu konuda da çarpıcı bazı gerçekleri dile getiriyor:

"ABD için Ortadoğu'da 'dost kıyılar ve limanlar' hangi güçler biraraya getirilerek sağlanacaktır? Türkiye taraf olmaya zorlanarak, İsrail ve Mısır gibi ABD'ye yakın ülkelerle ittifak ilişkilerine mi itilecektir?"

PKK gibi terör örgütleri, Irak ve Suriye'nin silahlanması gibi tehditler kullanılarak ülkemizin Ortadoğu'ya yönelik silahlanmasını artırması sağlanacaktır?"

Son zamanlarda Genelkurmay kaynaklı haberler ve açıklamalar kamuoyumuzda Suriye, Irak, İran ve PKK'ya karşı hassasiyeti hızla yükseltiyor. Irak'ın 1000 kilometre menzilli füze yapması, Suriye'nin tank ve uçak sayılarındaki artış, PKK'nun SAM füzeleri edindiğine dair açıklamalar ardarda gelmiş ve sistematik bir mahiyet kazanmıştır.

Kamuoyumuza Genelkurmay tarafından bu uyarı bombardımanı yapılırken, Genelkurmay'a yakın bazı siviller de, 'Ortadoğu'nun istikrarsızlığının Batı'ya sirayetini önleyen bir kalkan rolü'nü Türkiye'ye uygun gö-

rüyorlar."

TC, oluşacak yeni güçler dengesi içinde konumunu koruma çabalarını yoğun olarak sürdürürken, diğer yandan da silahların indirimi anlaşmasının dışında kalmak için elinden geleni yapmaktadır. "Ordu-millet" felsefesi temelinde şekillenen ve uluslararası arenadaki yerini de esas olarak askeri niteliği ile elde eden TC için, silahsızlanma rüzgarı ölüm demektir. Hele bir de Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, kendisi için büyük bir tehlike arzederken, asker veya silah indirimi yolundaki en küçük bir çaba onun sonunu kesinleştirecektir. İşte bu nedenle TC, Ortadoğu jandarmalığı rolüne her zamankinden daha fazla sarılmakta; "güneyden gelen tehlike"lere sürekli dikkat çekerek, efendilerinin desteğini elde tutmaya çalışmaktadır. Bizzat Türk Genelkurmaylığına geliştirilen kampanyanın bir amacı da budur. Geliştirilen propagandalarla TC her an bir savaş tehlikesi altındaymış imajı yaratılmak; böylece toplumun dünyadaki akımlardan etkilenmesinin önüne geçilmek istenmektedir. İşte bunlara bir örnek: "Suriye, Lübnan'da etkin olmak ve İsrail ile boy ölçüşmek için çok güçlü bir orduya sahip. Sovyetler Birliği'nden büyük destek görüyor. İran ve Irak ise savaşırken hem silahlandılar, hem de füze teknolojilerini geliştirdiler. Bugün bu ülkelerin elinde bulunan füzeler ile Türkiye'nin büyük bir kısmı tehdit altındadır... Evet, paktlar arası savaş ihtimali azalıyor, ama etnik ve bölgesel savaşlar sürüyor. Türkiye ise, etnik ve bölgesel çatışmaların en yoğun olduğu Ortadoğu barut fıçısının yanbaşında." (M. Savunma ve Strateji dergisi Genel Yayın Yönetmeni Emekli Amiral Yılmaz Usluer, Hürriyet, 7 Aralık 1989) Yine, Bülent Ecevit, yeni gelişmelere dikkat çekerek, silahlanmayı tek ABD'ye bağlamanın sakıncalarını vurgulamakta ve çok kaynaktan beslenmek gerektiğini ileri sürmektedir. Diğer Türk yetkilileri de, özellikle de mücadelelemize dikkat çekerek benzer şeyler vurgulamaktadırlar.

Açık ki, TC'yi bu düzeyde telaşa iten esas olarak mücadelemizdeki gelişmelerdir. TC'nin emekli bir generali, savaş gerçekliğimizi şöyle izah etmektedir: "Biz asker olarak, terör örgütlerinin çalışmasının, iç savaşa kadar belli aşamalardan geçtiğini kabul ederiz. Birincisi, örgütlenmedir ve bunlar (PKK, bn.) bu aşamayı geçirmişler. İkincisi, eylemdir; zaten eylemler. Bundan sonra az şiddetli savaş aşaması, daha sonra da iç savaş gelir." (Genelkurmay Sıkıyönetim Koordinasyon Başkanı Korgeneral Nevzat Bölüğüray, Hürriyet, 4 Aralık 1989) Görülmektedir ki, TC, mücadelemizi durdurma umutlarını yitirmiş bulunmaktadır. Yeni koşulların ortaya çıkması, diğer bir ifadeyle sistemler arası yumuşama politikasının kendisini etkilemesi durumunda kurtuluş savaşımız karşısında çok daha zorlanacağını görebilmektedir. Zira mevcut durumda emperyalizmden her türlü desteği almasına rağmen savaş inisiyatifi yitirmiştir. 5 yıllık silahlı savaşımız,

NATO'nun en disiplinli ve ikinci büyük ordusunu büyük oranda işlevsiz kılmıştır. Pentagon tarafından formüle edilen ve bizzat Türk Genelkurmaylığına sevk ve idare edilen özel savaş, sınırlandırılmış savaşa dönüştürülmüştür. Bu, rejimin en hassas noktasını oluşturmaktadır. Emperyalizmin desteğindeki en ufak azalma, faşist rejimin ayakta kalması ve varlığını devam ettirmesini hemen imkansız kılacaktır. Bir de buna ekonomik, sosyal ve siyasi bunalım eklendiğinde ve bu temelde halk muhalefetinin giderek eylemliliğe dönüştüğü dikkate alındığında TC açısından işin ciddiyeti daha iyi anlaşılacaktır. Bütün planlamalarını ve hesaplarını jeo-politik durumu üzerinde kurmuş bir rejim için bu konumda en küçük bir geriye gidiş darboğazlarla karşı karşıya gelmek demektir.

Nitekim, TC şahsında son gelişmelerle ortaya çıkan gerçekler, düşmanımızın güçsüzlüğünün bir de bu yönlü iyice açığa çıkmasını sağlamıştır. Savaşımız yüklenmiş onun zayıflıklarının ortaya serilmesi giderek artacaktır. Kürdistan'daki savaşın gelişimi, Türk özel savaşını her geçen gün daha da darbeleyecek boyuttadır. "Bu iş artık, böyle 'can keşiyor, bir avuç hain, kökü kazanacak, şehitlerimizin kanı yerde kalmayacak' gibi sözlerle çözümlenmez. Belki bu sözleri moral bakımından söylemiş olabilirler." (Nevzat Bölüğüray, Hürriyet, 4.12.1989)

Burada esasta devrim seçeneğini bulan Kürdistan halkına büyük görevler düşmektedir. Şimdiye kadar özel savaş planlamaları mücadelemiz tarafından etkisiz kılındılar. Ama henüz düşmanımız tümünden yenilmiş değildir. Her ne kadar dünyadan sürekli tecrit olup yalnızlaşıyorsa da ülkemizi kolay terk etmeyecektir. En son askerine kadar da savaşmaya çalışacaktır. Bugüne kadar TC'nin otoritesi yerle bir edilmiş, bazı alanlarda denetimini yitirmiş ve halkımızdan tamamen tecrit olmuşsa, bu, mücadelemiz sonucu gerçekleşmiştir. Hiçbir şey, bedeli ödemedi kazanılmamıştır. Bu bedelin başında da şehitlerimiz kızıl kanları gelmektedir. Ve yine, bunlar etrafında kenetlenen halkımızın engin ve fedakar çabaları yatmaktadır.

TC'nin çıkmazlarını ortaya çıkarmada, onun çürümüşlüğü ve kokuşmuşluğunu açığa vurmada Partimizin önderlik ettiği kurtuluş savaşımız belirleyici rol oynamaktadır. Uluslararası alanda da onu tecrit edip yalnızlığa iten yine mücadelemizdir. Oluşacak yeni dengelerde kendisine can havliyle yer aramaya başlamasının en önemli nedeni de yine savaşımız olmaktadır. TC açısından, önümüzdeki sürecin tamamen PKK'nın önderliğinde belirleneceği, onun inisiyatif ve yönlendirme altında gelişeceği belirginleşmiş durumdadır. Bunun salt Kürdistan'da değil -ki şimdiden ülkemizde böyledir- uluslararası alanda da böyle olması kaçınılmazdır. Artık o çokça övündüğü stratejik konumu da, koşullar ne olursa olsun, TC'nin beklenen sonunu değiştiremeyecektir.

Romanya halkı; Çavuşesku yönetimini kanlı devirdi

Baştarafı 1. sayfada

dilebilir. Halk tamamen örgütsüz bir durumu yaşamaktadır. Devletin yönetimindeki boşluk da bu örgütsüzlüğe eklenince, Romanya tam bir kaos ortamına sürüklendi. Çatışmaların boyutları ve kontrolü elden kaçırıldı. Savaş kimin kimi vurduğunun belli olmadığı bir duruma sürüklendi. İç savaşta bu belirsizlik ölü ve yaralı sayısının artmasına neden oldu. Ağırıklı olarak Çavuşesku'ya bağlı kalan gizli polis örgütü Securitate ile ordu ve sivil milisler arasında ülke geneline yaygınlaşan çatışmalarda binlerce kişi öldü. Ölü sayısı önce 70-80 bin civarında açıklandı. Ancak en son yeni yönetimin yaptığı açıklamada, verilen ölü sayısının abartmalı olduğu belirtilerek gerçek rakamın 7 bin kişi olduğu söylendi. Fakat bu rakam da gerçek rakam değildir. Bizzat açıklamayı yapanlar ölü sayısının 7 binin altında olabileceğini söylemektedirler. Çatışmaların en çok yoğunlaştığı kentler Temeşvar, Bükreş, Braşova ve Arad'dır. Bu arada binlerce kişi de tutuklandı. Tutuklananlar arasında Nikolae Çavuşesku'nun ailesinin bütün fertleri de bulunmaktadır.

Yeni yönetim başlangıçta televizyon binasında karargah kurarak ülkedeki kontrolü sağlamaya çalıştı. Televizyonda kendilerini Ulusal Kurtuluş Cephesi olarak tanıttılar. Fakat bu örgütlenme önceden yapılan bir hazırlığın ürünü değildir. Cephenin hala toplam üye sayısının 150 kişiyi aşmaması, onun örgütsüzlüğünün boyutunu en çarpıcı biçimde ortaya koymaktadır. Yeni yönetimi üstlenen Ulusal Kurtuluş Cephesi, Ion Iliescu'yu devlet başkanlığına ve Petre Roman'ı da başbakanlığa geçici olarak atadı.

Yeni yönetim yaptığı açıklamada, yapacaklarını ana hatlarıyla şöyle belirledi: Komünist Parti'nin öncü rolü kaldırılacak; seçimler Nisan 1990'da yapılacak; yeni anayasayı hazırlamak için bir komisyon kurulacak; azınlıklara eşit statü tanınacak; ulusal ekonomi düzenlenecek ve özel teşebbüsçülüğe yer verilecektir.

Romanya'daki 24 yıllık Çavuşesku yönetimi nasıl oldu da kısa bir süreçte, hem de güçlü halk

muhalefeti sonucu kanlı bir şekilde devrildi? Elbette, tam olmasa da bazı gerçekler açığa çıkmak durumundadır. Her şeyden önce bu yönetim, uygulamalarıyla halktan kopmuş; halk adına ama onun üzerinde bürokrat devlet mekanizmasına dönüşmüştür. Açık ki bürokratlaşan devlet, halkın en temel sorunlarını dahi çözemediğinden, yılların biriktirdiği sorunlar büyük bir potansiyel güç haline aldı. Dolayısıyla, yönetime karşı halkta oluşan kin, Doğu Avrupa'da yaşanan reformist gelişmelerin etkisiyle de patladı ve Çavuşesku'yu kanlı bir şekilde devirdi. Fakat şu gerçeği iyi görmek gerekir; Romanya'da iflas eden, bürokratlaşan yönetim aygıtıdır. Zaten bilimsel sosyalizme sadık bir uygulama geliştirilseydi, ne halktan tecrit olunurdu ne de sorunlar bu düzeyde yaşanır. Elbette buna rağmen sorunlar gelecekti, fakat bunlar gelişmenin ve büyümenin sorunları olacaktı. Doğru sosyalist uygulama, kitlelerin özlem ve taleplerine her zaman doğru cevap verme gücünde olacaktı ki, dış kışkırtmaların dozajı ne kadar büyük olursa olsun halkı etkilemesi mümkün olmayacaktı. Halkın sosyalizmin yüce idealleri etrafında kenetlenmesi söz konusu olurdu. Ama yapılanlar bunun tersi olduğundan kitlelerde nefret gelişti, beklenen tepkiye dönüştü ve bilinen sonuçları ortaya çıkardı.

Sosyalist ülkelerde yaşanan reformist gelişmelere Çavuşesku karşı durmuş, bu amaçla Kasım ayında yapılan Komünist Parti'nin 14. Kongresini tam bir gövde gösterisine dönüştürmüştü. Burada reformlara karşı Partinin arkasında olduğu mesajını vermek isteyerek reformlar karşısında direneceğini vurgulamıştır. Çavuşesku'nun bu tavrı özünde sosyalizmi savunma amacı gütmüyordu. O, kendi bürokrat yönetimini savunmaya çalışıyordu. Bu durum, dışta reform yanlısı güçlerin -ki bu dönem reform akımı Doğu Avrupa'da güçlüdür- Çavuşesku'ya karşı durmasına neden oluyordu. Böylece Çavuşesku yönetiminin, dışta yalnızlaşması içte de halktan tecrit olma konumuyla birleşince, bu durum

güçlü bir muhalefetin harekete geçmesini beraberinde getirdi ve Çavuşesku kanlı bir şekilde devrildi. Sonucun böyle olması doğaldır. Çünkü sosyalizm adına da olsa, Çavuşesku yönetiminin yaşadığı konum, Romanya halkından tecrit ve teşhir olmadır. Bu açıdan savunulacak bir yönü yoktur.

Yalnız iki nokta üzerinde kısaca da olsa durmakta yarar vardır. Birincisi, Romanya'daki gelişmelerle emperyalist-kapitalist sistemin içine girdiği çığırkanlıktır. Emperyalizm bu olayı yoğun anti-komünist propagandanın malzemesi haline getirdi. Romanya'nın şahsında sosyalizmi bir "cehennem", kapitalizmi ise bir "cennet" olarak göstermenin çabasına girdi. Kapitalizm, gerçek yüzünü gizleyerek, kapitalist cehennemdeki yoksulluk, çürümüşlük ve yozlaşmadan emekçileri düşünsel planda da olsa uzaklaştırmayı amaçladı. Halkların kurtuluş özlemi olan bilimsel sosyalizmi kötüledikçe kötüleyerek, sosyalizm yönünde oluşan bilinçleri kö-

reilmeye çalıştı. Ama aynı emperyalist ve kapitalist ülkeler, bir yıl öncesine kadar Doğu Avrupa'da Çavuşesku yönetimine sahip çıkıyorlardı. Çavuşesku'ya çeşitli madalya ve nişanlar veriyorlardı. Peki, nasıl oldu da birdenbire kötü oldu? Çünkü daha önce Varşova Paketi içinde kapitalizmle en çok ilişki geliştiren Çavuşesku idi. Emperyalistler bu ilişkiye dayanarak Romanya'yı Varşova'dan koparacaklarını hesaplıyorlardı. Bu yüzden Çavuşesku'ya sıcak bakıyorlardı. Fakat 1989 yılı içinde sosyalist ülkelerdeki reformist gelişmeler emperyalistler açısından daha yararlı olmaya başladı. Çavuşesku ise iktidarda kalabilmek için buna ayak diretiyordu. Bundan dolayı emperyalistler ona karşı koydular. Ve anti-komünist propagandanın malzemesi haline getirdiler.

İkinci nokta; Çavuşeskuları yargılama ve cezalarının infazına ilişkindir. Dikkat edilirse, 2 saatlik gibi kısa bir yargılamayla 24 yılın hesabı sorulmaya çalışıldı. Halbuki 24 yılın hesabı bu süre içinde sorulamaz ve yargılama yapılamaz. Ayrıca mahkemenin yapılaş tarzı da kuşkuludur ve adil değildir. Koca 24 yıllık Romanya tarihinin irde-

lenmesi gerekirdi, böylesi bir davayla. Doğrusu; yargılamanın adil olması, tarihe doğruları katması, bir halk mahkemesinde kamuoyuna açık olarak gerçekleştirilebilirdi. Fakat apar topar bir yargılama ve ardından kurşuna dizme, Romanya halkının çıkışına kara bir leke bıraktı. Aslında yeni yöneticiler her ne kadar sorunu güvenlik gerekçesine bağlasalar da, bu doğru olamaz. Çavuşeskuları bu tarzda öldürmekle yeni yönetim onlara atfettiği sıfatları kendisi de seğilemiş oldu. Bu, yeni yönetimin en büyük zaafı ve sergileyeceği yönetim tarzı konusunda ciddi sorunlar doğuran bir uygulamaydı. Zira, yeni yönetim, Çavuşeskuları uygulamakla suçladığı yasaları kullanarak yargılayıp mahkum etme yoluna gitti. Yani, kendisi de bu yasalara yenildi.

Şimdi artık Romanya'da Çavuşesku yönetimi yok. Ama sorunlar kolay çözümleneceğe benzemiyor. Romanya için gelecek günler hala ciddi sorunlar ve sorularla yüklü. Bugün yaşananlar konusunda en adil yargıyı ancak zaman verecek. Zaman, açılan yaraları sarabileceği gibi, bugünkü toz-duman ortamında birbirine karışan doğrular ve gerçekleri de yerli yerine oturtacaktır.

SALDIRGAN ABD EMPERYALİZMİ PANAMA'YI İŞGAL ETTİ

20 Aralık günü tank, helikopter ve uçak desteğinde ABD askeri birlikleri Panama'yı işgal ettiler. Önce başkent Panama City'e saldıran ABD birlikleri, ardından Panama Devlet Başkanı Noriega'yı yakalama gerekçesiyle saldırılarını yaygınlaştırdılar. Yer yer de Stealth savaş uçaklarıyla 900 kiloluk bombalar yağdırdılar. Amerikan emperyalizmi Stealth savaş uçaklarını ilk kez kullanıyor. Noriega'ya bağlı ordunun da Amerikan işgaline karşılık vermesiyle yoğun çatışmalar meydana geldi. Çatışmalar sonucu yüzlerce Panamalı öldü, en az bir o kadarı da yaralandı. İşgale karşı direnişin kırılmaması üzerine, Amerikan emperyalizmi sürekli yeni asker takviye etmek zorunda kaldı. İşgali sürdüren ABD askerinin sayısı 30 bin civarındadır. Modern teçhizatla donanmış bu gücün sayısı, küçük Panama için büyük bir işgal gücü anlamına gelmektedir.

Amerikan emperyalizmi, işgalini normal savaş kurallarına göre yürütmüyor, özel savaş da çeşitli düzeylerde yürütüyor. Örneğin, General Noriega'nın yakalanmasına yardımcı olacaklara 1 milyon dolar, silahını bırakacak her Panamalı askere de 150 vermeyi vaadetti.

General Noriega 25 Aralık'ta Vatikan Büyükelçiliğine sığındı ve siyasal sığınma talebinde bulundu. Bunun üzerine ABD emperyalizmi Noriega'yı sert bir üslup kullanarak istedi. Daha sonra yapılan görüşmeler ve verilen bazı tavizler sonucu Noriega ABD'ye iadesini kabul etti. Ayrıca, Amerikan emperyalizmi 4 bini aşkın Panamalı askeri de tutuklamış durumdadır.

Panama Orta Amerika'da

stratejik konumu önemli olan bir ülkedir. Büyük (Pasifik) Okyanusu ile Atlas Okyanusunda kıyısı bulunmaktadır. Panama Kanalı bu iki okyanusu birleştirmektedir. Bu kanal deniz taşımacılığı yolunu hem oldukça kısaltıyor, hem de taşımacılığın maliyetini düşürüyor. Bu kanal tamamen ABD'nin denetiminde olduğundan, ABD kanal taşımacılığında yüklü kar elde etmektedir. Kanalın ticaretteki bu öneminden dolayı 12 bin ABD askeri kanalı koruma altında tutmaktadır. Kanal tümünden Panama toprakları içinde olmasına rağmen, Panama hiçbir hakka sahip değildir. Ayrıca Panama, bulunduğu yer itibarıyla karadan da Kuzey Amerika'yı Güney Amerika'ya bağlayan bir köprü gibidir. Yine Orta Amerika'da da diğer ülkeleri kontrol edebilen bir özelliğe sahiptir. Bütün bu özellikleri stratejik açıdan Panama'nın önemini arttırmaktadır. Bu yüzden ABD emperyalizminin çıkarları açısından Panama'nın önemi oldukça büyüktür. Çünkü buna dayanarak, ABD kıta üzerinde denetimini korumaktadır. Ayrıca, kıtayı sömürmesinde Panama önemli rol oynamaktadır. Dolayısıyla, ABD, Panama'yı kaybetmeyi düşünmek bile istemez. Nitekim hep bir eyaleti gibi yönetmiştir.

ABD emperyalizminin son işgaline neden olan, bu hayati çıkarlarının tehlikeye girmesidir. Yoksa Noriega'nın uyuşturucu ticareti yapması gerçek neden değildir. Zira Noriega CIA ajanıdır. Panama'daki ABD emperyalizminin çıkarlarını korumak için CIA'nın yetiştirdiği ucube bir tiptir. Bu tipi genelde Amerika kıtası halklarının, özelde de Panama halkının ba-

sına musallat eden ABD'nin kendisidir. Yine, yıllardır uyuşturucu ticaretini ABD ile birlikte yapmaktadır. Bu gerçekleri, yani Noriega'nın CIA'nın ajanı olduğunu yine CIA açıkladı. Fakat gelinen noktada CIA'nın yetiştirdiği sadist Noriega biraz güçlendiğinden, ABD ile sürdürdüğü kirli işlerden fazla pay istemiş; ABD de bunu kabul etmediğinden karşı çıkmıştır. Yani, bir anlamda Noriega da ABD'ye kafa tuttu. Dolayısıyla ABD emperyalizminin Panama'da istediği gibi at oynatamaması, onun kıta genelinde çıkarlarını tehlikeye sokuyordu. Özellikle zamanlamasını da Romanya'daki gelişmelere denk getiren ABD, dünyadaki dikkatlerin buraya kaydığı bir anda işgali gerçekleştirerek yeni yetiştirdiği kuklası olan Guillermo Endara'yı devlet başkanı ilan etti.

Açık ki, Noriega'nın kişiliği ve yaşamı ne olursa olsun, bu ABD emperyalizminin yeni bir saldırısıdır ve şiddetle teşhir edilmelidir. Son dönemde "barış ve yumuşamadan" sıkça söz edilir oldu, ama bu emperyalist saldırı, emperyalizm yaşadığı dünya barışının hayal olduğunu bir kez daha kanıtlamıştır. Dünya barışı, ancak emperyalizmin dünyamızdan sökülüp atıldığı koşullarda mümkün olabilecektir. Yoksa o hep kendi çıkarları gereği halkların gerçek iradesine zorla müdahale edecektir. Hele hele sosyalist ülkelerdeki gelişmeleri lehine değerlendiren ABD emperyalizmi, daha da saldırganlaşmıştır. Nitekim, Panama işgaliyle bu saldırganlığını ortaya koyarken, bununla da yetinmeyerek Panama'daki Nikaragua Elçiliğine de saldırdı. Zorla Elçiliğe giren işgalci birlikler binayı tümünden aradılar. Bunu şiddetle kınayan Nikaragua Hükümeti, Nikaragua'daki ABD diplomatlarını sınır dışı etme kararı aldı.

ADIM ADIM KÜRDİSTAN

Madenleriyle ünlü bir beldemiz

MAZRA

(Elazığ)

-I-

ADI NEREDEN GELİYOR?

Bölgenin en önemli tarihi merkezi Harput'tur. Asur ve Hititler döneminde inşa edildiği sanılan Harput, Elazığ'da kentleşmenin gelişmesiyle birlikte eski önemini kaybetmiş durumda. Asur çivi yazısıyla yazılmış bir yazıtta, Harput'tan, adıyla bahsedilmektedir. Bir başka veriye göre, Urartular döneminde Harput'tan "Karberd" olarak sözedilmektedir. Tarihçilere göre, "kar" taş, "berd" ise kale anlamına geliyor. Bizans kaynaklarında ise, Harput "Kharpeta" olarak geçiyor. Bossert adlı tarihçi, Hitit çivi yazısı ile yazılı bir belgede Harputaş olarak anılan yerin Harput olduğunu ileri sürüyor.

Elazığ'ın gerçek ismi Mazra'dır. Bu, burada yaşayan Kürt halkının verdiği isimdir. Ancak Osmanlılar döneminde bu isim değiştirildi. Dönemin padişahı Sultan Abdülaziz tarafından kentte yeniden inşalara girişildiği için buraya, Mamuret ül-Aziz (Azizin yaptırdığı kent) denilmiştir. Süreç içerisinde, dile daha kolay geldiği için, bu isim Elaziz olarak değiştirildi. En son olarak da 1937'de M. Kemal'in önerisiyle Elaziz adı, Elazığ oldu.

Elazığ, Türk sömürgeciliğinin, göçmenlerini yerleştirdiği ve her yönüyle bir Türk şehri olmasına özen gösterdiği bir alandır. Gerçek ismi Mazra'nın unutturularak, çok az bir kesim tarafından biliniyor olması bir tesadüf değil, sömürgeciliğin yarattığı bir sonuçtur.

KISA TARİHÇESİ

Elazığ beldemiz, doğal yapısının yerleşmeye elverişli olmasından ötürü, Paleolitik (Eskitaş) Döneminden beri çeşitli toplulukların uğrak yeri olmuştur. İnsanların henüz göçebe topluluklar halinde yaşadığı dönemde Elazığ'da çeşitli izler bıraktığı, elde edilen buluntularla aydınlanmıştır.

M.Ö. 2350-2000 yıllarında Elazığ, Naramsin komutanlığında Akadların saldırısına uğrar. Bu istila, Amanos Dağlarından bakır madeni yataklarına kadar uzanır. Diyarbakır sınırları içinde yer alan Pir Hüseyin köyünde bulunan bir yazıtta bu olay doğrulanmaktadır.

M.Ö.2000 yılında gelişen İşuva ülkesi, Elazığ topraklarını da sınırlarına dahil eder. Bu dönemde batıda Hititler de bir güç olarak varlıklarını sürdürürler. Bu iki güç yanyana yaşamalarına rağmen herhangi bir ilişkileri olmadığı, yazılı belgelerden ortaya çıkmıştır. Yine aynı dönemde doğuda Hurri-Mitanniler de yerleşik bulunuyordu. Elazığ ve yöresinin stratejik öneminden ötürü, Hititler ile Hurri-Mitanniler arasında çatışmalı bir gerilim ortaya çıkar. Çünkü Elazığ'a sahip olacak güç, egemenliğini daha da genişletme avantajını elde edecekti. Bu iki gücün yanısıra, aynı dönemde Asurlar da yörede etkinlik kurma amacındadır. Bir süre için Hurri-Mitanniler yörede etkin duruma geçseler de, daha sonra politik manevralarla Hititler yöreyi egemenliklerine ahrlar.

Muşkiler, M.Ö. 1200'lerde Hitit İmparatorluğunun dağılmasıyla birlikte, Elazığ'da egemen güç durumuna yükselirler. Tarihînin akışı hızlandıkça bölgedeki egemen güçler bu paralele daha erkenden el değiştirirler. Muşkililerden sonra, sırasıyla Urartular ve Persler yörede etkin güçler konumuna yükselirler. Pers İmparatorluğunun parçalanması ardından M.Ö. 334 yılında Helenistik Dönem başlar. Büyük İskender komutanlığında başlayan bu dönem, M.Ö.95 yılına

kadar sürer. Bu dönem boyunca bölgede uygarlıklar arası yeni kültürel (karma) şekillenmeler ortaya çıkar. Helen İmparatorluğunun egemenliği yıkılıp dağılıncaya Tigran egemenliği ve Roma savaşları başlar. Daha sonra da Roma ordularının M.Ö. 53 yıllarında yenildikleri Partlar, bir imparatorluk olarak gelişirler.

Partların egemenliğini parçalayan Bizanslılar, İslamiyet devrine kadar bölgenin tek egemen gücü olarak varlıklarını sürdürdüler. İslam ordularının seferleri, Bizanslıları önemli ölçüde zorlar. Harput, birçok kez bu güçler arasında el değiştirir. İlk dönemlerde Harput çoğunlukla Bizanslıların elinde bulunsada, 644 yılında Elazığ yöresi, Arapların egemenliğine geçer. Bu egemenlik 650 yılına kadar devam eder. Elazığ, bir de istilacı güçler arasında sınır bölge olmasından

dolayı, komşu güçlerin kanlı savaşlarına tanık olur. Bu asıl imparatorluklar dışında, onlara bağlı kolların orduları da Elazığ'da büyük ve kanlı çatışmalar yürütürler.

En son olarak İmparator Romanos Diogenes önderliğindeki Bizanslılar, yöreye egemen güç durumundayken Türk boylarının akınları başlar. Oğuz Türk boylarının Malazgirt kapılarını açarak Anadolu'ya akınları, Bizanslıların karşı saldırılarıyla durdurulduğu gibi geri püskürtülür. Bu sıralarda Anadolu'ya geçmek için bölgedeki halkın desteğinin gerekliliğine inanan Türk boyları, bunu sağlamak için halkın kabul ettiği İslamiyeti kendileri de benimsemek zorunda kalırlar. Böylelikle güç kazanan Türk boyları, Bizans ordularını yenerek Anadolu içlerine yayılmayı başarırlar. Daha sonraları Oğuz Türkleri çeşitli

ettirdiler. Ayrıca Elazığ ve Erzurum'da Ermenilere yönelik geniş tutuklamalara girişildi.

Türk milli kurtuluş savaşı döneminde Elazığ, emperyalistlerce işgal edilmemiş bir şehirdir. Bu nedenle Türk kurtuluş savaşında, doğu cephesinde önemli bir üs olarak kullanılır.

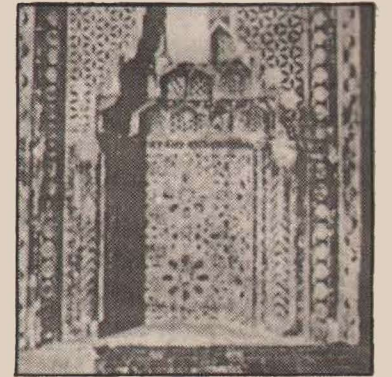
Yine Türkiye Cumhuriyetinin ilanından 2 yıl sonra, 15 Şubat 1925'te Şeyh Sait önderliğinde başlatılan isyanda Elazığ düşürülür. İsyanın önderlerinden Şeyh Şerif, Elazığ yönetimini ayaklanmanın sonuna kadar elinde tutar. TC sömürgeciliği, isyanı bastırdıktan sonra Elazığ'a özel önem verdi. Kürdistan'da Türkleşmenin üs alanı olarak kullandı. Dersim'in bu dönemde henüz bağımsızca yaşaması ve TC açısından bir "çıban başı" olması, Elazığ'ı TC açısından daha önemli kılıyordu. Çünkü Elazığ,

birçok uygarlığın uğrak yeri olmuştur. Bu nedenle tarihi yapıtlar bakımından zengindir.

Harput Kalesi: Beldedeki en önemli tarihi yapıttır. Şehir merkezinin güneydoğusundaki yalçın kayalar üstünde kurulmuştur. Araştırmalar sonucu elde edilen buluntulara göre, Urartular tarafından yapılmıştır. Kale dikdörtgen şeklinde inşa edilmiştir. Girişi doğu yönündedir. İçinde kayalara oyulmuş odalar, basamaklar ve gizli yollar bulunur. Dışkale ve İçkale olarak iki bölümlüdür. Tarihte çeşitli uygarlıklar tarafından onarılan kalenin günümüzde sadece görkemli burçları ve kimi duvarları ayakta.

Meryem Ana Kilisesi: Eski bir Süryani kilisesidir. Harput Kalesi'nin sol kesimindeki alt yamaçta kayalara kurulmuştur. Bir duvarını kayalar oluşturuyor. Dikdörtgen planlıdır. Kilseden Harput Kalesi'ne gizli giden yollar vardır.

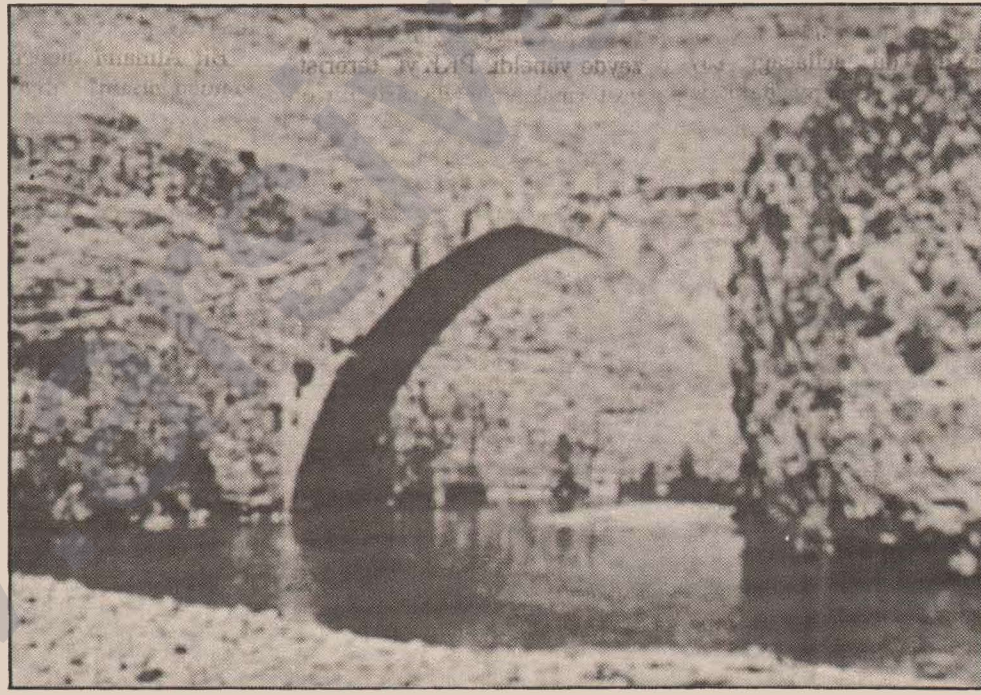
Ulu Cami: Harput ve çevresinin en eski yapıtlarındandır. Dışa kapalı görümlü olan cami, dikdörtgen planlıdır. Kalın duvarlıdır. Doğu ve batıda iki kapısı vardır. Minarelerinin Değişik dönemlerde yapıldığı sanılmaktadır. Cami çeşitli minarelerle süslenmiştir.

Arap Baba Mescidi ve Türbesi: Harput'un kuzey kesiminde bulunan kayalıklarda inşa edilmiştir. Giriş kapısı kuzeydedir. Kare planlı olup üstü kubbelerle örtülmüştür. 10. yüzyılda yapıldığı sanılmaktadır. Halk arasında Arap Baba olarak tanınır ve ziyaret edilir. Mihrabı çinilerle kaplıdır.

Bu yapıtlar dışında Alacalı Cami, Esidiye Camisi, Sara Hatun Camisi, Kurşunlu Cami, Ağa Camii, Ahmet Bey Camisi, Ali Musa Mescidi ve Türbesi, Mansur Baba Türbesi, Fatih Ahmet Baba Türbesi, Cemşit Hamamı, Kale Hamamı, Hoca Hasan Hamamı, Dere Hamamı, Üç Lüle Çeşmesi, Karamağara Köprüsü, Ermeni Kilisesi, Surp Kevork Manastırı, Yusuf Ziya Paşa Külliyesi, Denizli Kervansarayı, Hacı İbrahim Şah Kervansarayı ve Palu Kalesi gibi tarihi yapıtlar da bulunur.

SÜRECEK

Karamağara Köprüsü

beylikler halinde Kürdistan yörelerini egemenliklerine geçirirler. Bu şekilde başlatılan Selçuklular döneminde, Elazığ'da Çubukoğulları, Artukoğulları, Dulkadiroğulları ve Akkoyunlar, beylikler biçiminde egemenlik sürdürürler. Bu dönem, Osmanlı dönemine kadar devam ediyor.

1877-1878 yılında Ruslar ile Osmanlılar arasında çıkan savaşta Osmanlılar yenildi. Bu dönemde Anadolu'da yaşayan Ermeniler, Ruslar tarafından Osmanlıların denetimindeki Kürdistan'ın 6 şehrine yerleştirildiler. Yaklaşık 670 bin kişi olan Ermenilerden 70 bini Elazığ'da yaşıyordu.

1915 yılında Van'da Ermenilerin, Osmanlılara karşı ayaklanmalarını Elazığ ve Erzurum'daki Ermeniler de desteklediler. Bunun üzerine Osmanlılar bu iki şehirde yaşayan Ermenileri göç

Dersim'e sınır olan bir şehirdir. Burada karargah kurarak Dersim'i teslim almak ve TC'nin bir vilayeti haline getirmek daha kolaylaşacaktı. Nitekim Dersim isyanı döneminde gerçekleştirilen katliam Elazığ'da planlanarak uygulamaya geçirildi. Ayrıca kurulduğu alanın stratejik konumda olması da Elazığ'ı, TC sömürgeciliği açısından önemli kılmaktadır. Örneğin, bir Dersim'de Kürt nüfusu asimile edilerek Türkleşme yaratılmaya çalışılırken, Elazığ'da farklı olarak bu, Türk nüfusuyla yapılmak istenmektedir.

TARİHİ YAPITLAR

Elazığ beldemiz, Eskitaş Döneminden bu yana bir yerleşim alanı olarak kullanıldığından,

Federal Almanya-PKK Davası avukatlarından BASIN TOPLANTISI

Baştarafı 1. sayfada yapılacak düzenli tercüme halen garanti altına alınmamıştır.

Anlaşılabilecek bir tercümenin sağlanabilmesi sadece mahkemenin görevidir; yine de 15. duruşma gününde tercümanların değiştirilip yenilerinin getirilmesi gerekmiştir. Ancak bu yolda Kürtçe konuşan sanıkların faal şekilde ana dillerinde duruşmaya katılmaları sağlanabilmiştir.

Duruşmanın eşit koşullarda yapılamayacağını vurgulamak için savunma, tek tek avukatlar tarafından verilen dilekçelerle, ilk duruşma gününden beri davanın takipsizliğine ilişkin takipsizlik dilekçesinin içeriğini açıklamaya çalışmaktadır.

Mahkeme tarafından görevlendirilen tercümanlar, kullanılan siyasi ve hukuksal dil ile başedemediklerinden, dilekçenin uzun bölümleri anlaşılır bir dilde tercüme edilemediğinden halen bitirilememiştir.

Mahkemenin takipsizliğine ilişkin dilekçelerinde savunma aşağıdaki hukuk ve usul ihlallerine değinerek daha şimdiden

eşit koşullar altında duruşmanın yürütülemeyeceğini belirtmiştir:

- Daha duruşma başlamadan Federal Savcılık şimdiye kadar görülmemiş bir şekilde PKK'ye karşı ön yargılama kampanyası gerçekleştirmiş bulunmaktadır. Bunu yaparken, PKK ile terörist faaliyetler arasındaki ilişkiyi kurabilmek için Federal Savcılık, yanlış haberleri vermekten çekinmemiştir. Tutuklu sanıkların dava sonuçlandırılacağına kadar suçsuz sayılmaları ilkesi bu kampanya ile yürürlükten kaldırılmıştır.

- 5. Ceza Dairesi, davanın açılışına ilişkin kararında, Alman Ceza Kanununun 129a maddesine ilişkin şimdiye kadarki uygulamalarla hükümlerin zeminini terketmiştir. Yabancı bir kurtuluş örgütüne karşı görece bir duruşmanın gerçekleştirilebilmesi için bunun siyasi uygunluk nedenlerinden ötürü, keyfi yapıldığı zannı doğmaktadır.

- Alman Cezai takibat mercilerinin, Türk emniyet makamları ile görülen işbirliği, duruşmaya karşı ağır ihlal teşkil

etmektedir. Hiçbir neden olmaksızın Federal Savcılık, duruşma kapsamından Türk emniyet makamlarına sanıkların kişiliğine ilişkin özel bilgiler verip bu makamlardan koğuşturma faaliyetinde bulunulmasını rica etmiştir. Dolayısıyla Federal Savcılığı, sanıkları ve üçüncü kişileri, Türk makamlarının yaptıkları koğuşturmalarla tehlikeye atmakla ve Türk emniyet makamlarının insan haklarına aykırı koğuşturma yöntemlerine ortak olmakla itham ediyoruz.

- Mahkemenin tutukluluk statüsünü belirleyen koşullar ve müdafii postasının kontrolünün somut şekillendirilmesi, sanıkların bilgi edinme ve fikirlerini ifade etme haklarını ciddi şekilde kısıtlamaktadır. Böylelikle kendilerinin duruşmanın hazırlanması için çok önemli olan siyasi bilgi edinme ve birbirleri ile haberleşme hakları tamamen ortadan kaldırılmıştır. Bu, çifte tecrit anlamına gelip, savunmanın ciddi şekilde engellenmesi demektir.

- Beklenen 2 senelik duruşma süresine rağmen, sanıkların sadece bir güven avukatı görevlendirmelerine izin verilmiş, bunun yanı sıra kendilerine mahkeme tarafından

tayin edilmiş "emniyet avukatı" tahsis edilmiştir. Böylece savunma, devlet kontrolü altında bir araca indirgenmiştir.

- Hukuk devletine uygun bir duruşmayı mümkün kılmayan bir asliye cebiri kendisini, sanıkların kafeste tutulmalarında göstermektedir (Sanıklar pleksiglas bir kafes içinde duruşma salonundan ayrılmışlardır).

Böylece yaratılmış olan sözde tehlikeli teröristlerin ayrımı, ismini hak eden bir savunmayı mümkün kılamamaktadır. Sanıklara karşı hürmeti ve iddia makamı ile silah eşitliğini içeren hukuk kültürünün burada görü-

len zedelenişi böyle "emniyet anlayışını" haklı göstermez.

- Birçok avukat kuruluşları ve diğer makamlar, bu savunma koşullarını protesto etmişlerdir. Cam kafes kaldırılmalıdır!

- Hukuk devletine aykırı olan bu özel ve göstermelik duruşmaya ilişkin takipsizlik kararı verilmelidir.

Kürt duruşmasındaki savunma avukatları

A. Lütkes, F. Hess, E. Lunenbach, H. Bröcker
12.12.1989

F. Almanya-PKK Davası tutuklularından Yasemin Gedik'in yaptığı konuşma: "KÜRTÇE KONUŞMA HAKKIMIZ TARTIŞILAMAZ"

Bay Federal Savcı Senge, duruşmanın gelecek hafta Salı gününe ertelenmesi amacıyla avukatlarımız tarafından verilen dilekçeyi reddederken, bir hayli ilginç açıklamalarda bulundu. Bunun yeni bir yaklaşım olmadığını hemen belirtmiyim.

Bay Senge'ye göre bizler, ya da içimizden bazı arkadaşlar Kürtçe konuşmak istemiyelim sorunu yaratmaktadırlar. Yani Bay Senge'ye göre bizler, Türk sömürgeciliğinin halkımız üzerindeki kültürel asimilasyonunu olduğu gibi benimsemeli ve Kürtçe konuşmamalıyız! Buradaki mantık kemalist Türk sömürgeciliğinin lanetli inkar mantığıdır.

Bir Almanya "neden Almanca konuşuyorsun" diye sormak veya bir Almanın Almanca konuşma hakkını tartışma konusu yapmak benim aklımdan hiç geçmiyor. Böyle bir şeyi düşünemiyordum bile; o zaman nasıl oluyor da bizim Kürtçe konuşma hakkımız bir tartışma konusu olarak değerlendirilebiliyor?

Siz Fransızca bilen bir İngilizce kalkıp da illa Fransızca konuş diyebilir misiniz? Çok açık ki, yabancı dilde konuşup konuşmamak bir tercih meselesidir. Ama bilinen bir yabancı

dilden yola çıkarak, asıl kendi anadilini konuşma hakkını tartışma konusu yapmaya hiç kimsenin hakkı yoktur.

Burada bir yaklaşım sorunu olduğunu ortaya koyarak gerçeği teslim etmek gerekir.

Şimdi ortada kendini dayatan bir sorun, Kürtçe tercüme sorunu atlanılmak ve sanki hiçbir şey yokmuş gibi gösterilmek istenmektedir.

Sorunların yok sayılarak, atlanarak çözümlenebileceğini iddia etmek de bir mantıktır!

Ama geçersiz, hastalıklı ve sakat bir mantık!

Bunun için Bay Senge'nin o ipe sapa gelmez "dahiyane" teşhis ve iddialarını bir yana bırakarak, yeniden vurgulamak isterim ki: Nasıl ki, bir Almanın Almanca konuşma hakkı tartışma konusu yapılamazsa, bizim de Kürtçe konuşma ve savunma yapma hakkımız üzerinde hiçbir gerekçeyle hiçbir tartışmaya yer yoktur.

Bu hakkı kullanıp kullanmamak herbimizin kendi bileceği bir konudur. Bunun üzerinde de spekülasyon yapılamaz. Kürtçe tercüman sorunu en kısa süre içinde çözümlenmelidir. Bu nedenle duruşmaya önümüzdeki haftaya kadar ara verilmesini istiyorum.

Yasemin Gedik

Fransız polisi yaptığı ev ve dernek baskınlarında 5 yurtseveri tutukladı

Baştarafı 1. sayfada

Bu uygulamasını Fransa genelinde yaygınlaştıran polis, yurtseverlere tehdit ve şantaj yapmaya başladı. Ayrıca çok sayıda yurtsevere mektuplar göndererek onları polis merkezine çağırdı. PKK'ye destek vermemelerini istedi, bunu yapmaları halinde haklarının ellerinden alınacağı tehditlerini yaptı ve para vaadinde bulunarak ajanlık teklif etti.

Fransız emperyalizmi son iki-üç yıldır bu tarz uygulamalara başvuruyor, Kürdistanlılara yönelik sistemli bir sindirme faaliyeti yürütüyor. Fakat polisin en son yönelimi tam bir psikolojik savaşı yansıtır. Aynı anda çok yönlü saldırıya yönelmesi, kapsamlı hedeflerin varlığını ortaya koyuyor. Sorunun salt Kürdistanlı yurtseverleri sindirmeyi amaçlamadığı, bunun yanı sıra emperyalist-kapitalist cepheden mücadelemize saldırıların bir parçası olduğu açığa çıkıyor. Bunun özünde amaç; Avrupa'daki ulusal kurtuluşçu faaliyetlerimizin tasfiye edilerek Partimizin bu alanda teslim alınmasıdır.

Fransız polisinin son yöneliminin düzenlenen bir senaryo ile ajan-provokatör Hüseyin Yıldırım'ın gözaltına alınıp tekrar serbest bırakılması sonrasında meydana gelmesi ilginçtir. Bu provokatör yeni Rebmanneler yaratma peşindedir. Nitekim, gözaltına alınan 5 yurtseverin daha sonra sahte gerekçelerle tutuklanmaları da bunu doğru-

luyor. Daha önce Almanya-PKK Davası'na benzer bir davanın Fransa'da da açılacağı söylenmekteydi. Almanya'daki davada H. Yıldırım provokatörünün rolü bilinmektedir. Benzeri bir rol de Fransa'da oynattırılmak istenmektedir. Son saldırıları bu yönlü planın hayata geçirilmesinin ön adımlarını teşkil ediyor.

Fransa bununla neyin peşindedir? Ashında bunun yanıtını Türk İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu vermektedir. Hürriyet muhabiri Oktay Ensari'yle yaptığı bir mülakatta; "Güneydoğu Anadolu asla Beyrut olamaz" dedikten sonra sözlerini şöyle sürdürüyor Bakan Aksu: "Önümüzdeki günlerde Avrupa'ya gideceğim. Güvenlik ve terör toplantılarında delilleriyle, belgeyle yakalanan militanların ifadeleriyle PKK'nun bir cinayet şebekesi olduğunu onlara anlatacağım. Desteklerini çekmelerini isteyeceğim."

Burada kullanılan sözcükler durumu çok net ortaya koymaktadır. Sömürgeci Türk devleti, devrimci savaşımızı sınırlandırmayı amaçlamaktadır. Avrupa'daki Kürdistanlı yurtseverlerin, başta maddi olmak üzere kurtuluş mücadelemize verdiği destek bilinmektedir. TC'nin amacına ulaşmasında -ki bu Avrupalı emperyalistlerin de amacıdır-, Avrupa'da mücadelemize olan desteğin kesilmesi önem taşımaktadır. Daha önce

Alman emperyalizmi ulusal kurtuluşçu faaliyetlerimize ileri düzeyde yöneldi. PKK'yi "terörist" göstermek amacıyla tarihinin en büyük davası olan PKK Davası'nı açtı. Bu davada Partimizi ve halkımızı yargılamaya çalışarak mahkum etmek istiyor. Fakat devam eden dava; F. Almanya'nın arzuladığı yönde gelişmiyor. Mahkeme kürsüsü halkımızın bağımsızlık ve özgürlüğünün sesi haline getirilmiştir. Alman emperyalizmi bütün komploları ve provokasyonlarına rağmen sanık sandalyesine kendisi oturmayacağı doğru gidiyor.

Bu davaya bağlı olarak benzer bir davanın da Fransa'da açılma hazırlıkları yürütülüyor. TC'nin Kürdistan'da sürdürdüğü özel savaşın 1992'ye kadarki planına bağlı olarak, Fransız emperyalizmi son yönelimlerini ortaya çıkardı. Amaç aynı: Kürdistanlıların mücadelemize sunduğu maddi, manevi desteği ve insan katılımını kesmek. Türk İçişleri Bakanının sözünü ettiği toplantıda, bu saldırıları Avrupa genelinde daha da sistemleştirme kararlarına ulaşmaya çalışılacaktır. Emperyalistler daha kapsamlı yönelerek ulusal kurtuluşçu faaliyetlerimizi yok etmeye çalışacaklardır. Fakat bu amaçlarına hiçbir zaman ulaşamayacaklardır. Zira halkımız bugün daha bilinçlidir. Ve Partimiz önderliğinde her türlü komployu boşa çıkaracak güçtedir.

BERXWEDAN Abone fişi

Adı, Soyadı:
Adres:

6 Aylık

Almanya içi:
DM 30
Almanya dışı:
DM 35

1 Yıllık

Almanya içi:
DM 60
Almanya dışı:
DM 70

Abone hesap numarası:
Bfg. - Bonn
Konto Nr.: 1205242100
BLZ: 380 101 11

Yazışma adresi:
Feyka-Kurdistan
Postfach 15 31
5300 Bonn 1

NOT: Bu fişi doldurarak ödeme makbuzu ile birlikte yukarıdaki yazışma adresine postalayınız.

Impressum:
Metin Özkan
Adlerstr. 7
2085 Quickborn

Yazışma adresi:
BERXWEDAN
c/o Feyka-Kurdistan
Postfach 15 31
5300 Bonn 1

Ödeme adresi:
Bfg. - Bonn
Konto Nr.: 12 05 24 21 00
BLZ: 380 101 11

Avustralya 3.00 \$
Avusturya 18.00 s.
Belçika 60.00 bfr.
Danimarka 8.00 dkr.
Fransa 6.00 ff.

Hollanda 3.00 hlf.
İngiltere 0.80 £
İsveç 6.00 skr.
İsviçre 2.50 sfr.
Norveç 10.00 nkr.

Metelokên Kurdî

Dîzê bîstanan, mikur hat zivistanan!

ÇAND • PÎŞE • TORE — KÜLTÜR • SANAT • EDEBİYAT

Hanım YAVERKAYA'nın anısına.

"Şimdi toprağın, her Kürt kızının çeyiz sandığında saklıdır"

**Kürdistan kanlı bir yurt
Göklerinde akbabalar
uçuşur
Yoldaşların yatar
kanlı upuzun
Akbabalar
bedenlerine üşüşür...**

İlk kez Siverek'te görmüştüm seni, Bucak eşkiya çetesine karşı yeni savaş açtığımız günlerdi. Bir çuval mermi, bir tomar bildiri ve M. KARASUNGUR'a ait bir notu bana teslim ederken, seni iyice süzmüştüm. Biraz mağrur, biraz hülyalı ve biraz da her şeye koşmaya hazır bir Kürt kızyydın işte. Gene de, seni diğer kızlarımızdan ayıran farklılıkları düşünmeden edemedim. Düşündüm; ayrımı bulmaya çalıştım diğerlerinden. Sayılmaz çoklukta örgülerini uçuşturup dururken, Hilvan sokaklarında, belki de daha o günlerde vurmuşlardı umutlarını, seni öyle yalnız ve geleceksiz komuşlardı. Ama sen, göklerini yırtan kurşun seslerinin ve bozkırlarını ezen tank paletlerinin ağırlığını duymazdın yüreğinde. Bir çeşme başında mı, yoksa evinizin arkasında evcilik oynarken mi duymuştun Süleymanlar çetesinin zulmünü? Belki de baban, abin anlatmıştı onları sana.

Hilvan'a geldiğimde seninle tekrar karşılaştım. İlk gördüğümde farklıydın, daha çok bilinçlenmiş gibiydin. Nasıl unuturum hırsından titreşen gözlerini! Gözlerin, hemcinslerinin kölelik zincirlerini parçalamaya isteğiyle yanıp tutuşuyordu. Ne çok mutlu olmuştum o kadar çok sevdiğimiz kadımlarımızdan birilerini yanbaşılarımızda görmekle. Sen de biliyordun; kadınsız bir savaşın başarı şansı yoktur. Yanımızda olmalıydınız; bazen önde, bazen savaş gerisinde; bazen ekmek ve mermi taşıyarak, bazen de en sıkı koşullarda silah taşıyarak bize...

Ama mutlaka yanımızda olmalıydınız...

Hilvan gibi, feodal kafataslarının her şeyi biçimlendirdiği ufak bir Kürdistan kasabasında seni bize ulaştıran ayrıntılara; halkımızdan birçok "bilmiş" insan ihanet içindeyken, ya da fikir kulüplerinde beyin jimnastiği yaparken, seni öyle bir kan parçası olarak yurdumuza sunan o görkemli yüreğine; sonra o görkemli yüreğini yurdumuzun ortasına gömdüren sağlam bilincine saygı duyuyorum. Feodal kaleler bir bir yıkıldı. Süleymanlar, eski Süleymanlar, Bucak, eski Bucak değil artık. Bakma, şehirlerimizi, kasabalarımızı ve köylerimizi kuşatan sömürgeci orduların erken zafer çığlıklarına. Onlar, olmayan bir zaferin korkularını büyütüyorlar yüreklerinde. Sömürgeci orduların desteğinde bile, ne Süleymanlar, ne de Bucaklar, uğruna ölüme gittiğin

o kibirsiz kadınların nişan yüzüklerini parmaklarından söküp alamıyorlar artık. 12 Eylül, senin yüreğini de parçalamıştı kuşkusuz. O günlerde, hangi yana atılsa kendini, yurdun aşınmış yürekleri çarptı avuçlarında. Tırnakların kapı arkalarında gömülü kaldı. Ve Kürdistan, Kürdistan olalı öyle kara günler görmedi. Siverek'te, Hilvan'dan sonra gözalabilmesine uzanan sarı bozkırlarda çok aradın yoldaşlarının ayak seslerini. Geçmiş günler ve yoldaşlarının kurtuluş sunan namluları senden ne kadar uzaktaydı. Şimdi bile, ufuklara dalıp giden hüznü gözlerini görür gibiyim. O günlerdeki acılarını anlamak zor değil. Şehirlerin zulalarında yoldaşlarının parmakları kırılırken, senin de parmakların kırılıyordu. Belki, onların bozkırlara kadar uzanan çığlıklarını dinliyordun. Kürdistanlı hangi kız, abisine tutkun değildir ki! Yoldaşlarının yanı sıra o çok sevdiğin abini de almışlardı elinden. Abine ait herhangi bir şeyi, çeyiz sandığında sakladın diyeceğiz ama, çeyiz sandığın hiç olmadı ki. Ama sen, her Kürt kıza gibi göğsünde, ya da giysinin gizli bir köşesinde abine ait bir şeyler saklamıştın mutlaka...

Sonra, dağlarda dolaşıp duran bir grup arkadaşla bağlantı kurdun. Birlikte epey gezdiniz. Ama zaman kötüydü ve gün kendi kapılarımızı yüzlerimize kapandığı gündü. Artık barınamazdınız oralarda. Siverek'e geçtiniz. Orası da Hilvan gibiydi. Karşı-devrim canına okumuştun bütün ülkenin. Namuslu kapıları bir bir kapatmıştı. Gene de '81'in sonlarına kadar barındınız oralarda. Zulmü gördünüz, halkta yaptığı yıkımları ve oğulları ellerinden alınmış anaların acılarını duydunuz yüreğinizde.

İki yol vardı önünde artık; ya Partimizin geri çekilme kararına uyup yüksek boyutlu bir savaşa hazırlanmak için kamlara gidecektin, ya da sıradan düşlerinin aldattığına kanıp zulme boyun eğecektin. Kamlara gitmeye karar verdiğinde, sonraları Kürdistanlı kadınların yüreklerine gömüleceğini, o günlerde bilemezdim. Her şey çok sıradan ve gösterişsizdi.

Kamptaki 4-5 yılını düşünüyorum. Bir de, kampın sende bıraktığı ilk izlenimleri... Şafak sökerken katıldığın ilk askeri eğitimde, eğitim alanını ahlalarının teriyle sulayan erkek ve kız yoldaşlarına bakıp, bu ufak alanda sağlanan kadın ve erkek eşitliğinden sevinç duymuş olmalısın. Sen ve senin gibiler birer simgeydiniz orada. Zincire vurulmuş Kürdistan kadınının onurunu, Parti, zincirlerinden kurtarıp sizin şahsınızda yüceltirken, o küçük beden baştan aşağı titremiş olmalı. Zor ve onurlu günlerdi o günler... Şafakla askeri eğitime başlamak, askeri eğitimin bittiği yerde siyasi eğitime katılmak. günlerce süren tartış-

malar, sonra gece nöbetleri, hem zor, hem de güzeldi değil mi?

1982'de Lübnan'daydın. Bir Kürt kızının, emperyalistlere karşı Filistin halkıyla omuz omuza çarpışması inanılacak gibi değildi. Ama bir gerçektir senin varlığın ve Parti; Ortadoğu halklarının yanında savaşa katıldığında, bu savaşta sana da yer vermekle Kürdistan kadınına bir kez daha senin şahsında onurlandırılıyordu kuşkusuz. Lübnan, diğer isimli kahramanlarını andığı gibi seni de anıyor. Ve Lübnan'ın sokaklarına emperyalist tanklar da giremedi henüz...

Sonraki günlerde ülkemize dönme isteğin bir yangın yerine çevirmişti yüreğini. Yoldaşlarla olmak, onların soluk alışlarını

yakından duymak, yurt sevdanı gidermeye yeterli değildi biliyorum. Dağlarında vuruşmak istiyordun ve bu yüzden sık sık dayanıyordun Partinin kapısına. El uzatsan ülkemiz kadınları kurtulacakmış gibi bir anlık cocuksu duygulara kapılmıyor değildin. Ama olsun, kurtuluş mücadelesi vermek sevdalı yüreklerin işidir. Ve o sevdalı yüreğini ülkemize gömeceğin günler gelip çattığında, ülkemizi kuşatan boyun eğmez dağlara gülen gözlerle birçok kez bakmışsındır mutlaka.

O günlerde yanında olmayı, Herekol'u ve Cudi'yi seninle aşmayı çok istedim..Seni, grubun siyasi komiseri ve grubun komutan yardımcısı olarak görmek ne güzel olurdu kimbilir. Oysa şimdi duyduklarımınla yetinmek zorunda kalıyor, seni düşümde canlandırmaya çalışıyorum. Savaş elbiselerin... beline doladığın kütüklük... kemereinden sarkan kasatura, elbombası, matara, boynunda asılı duran dübünün, sırt çantan ve sonra sıkıca kavradiğin silahın... Çok yaklaşıyor olmalı bir Kürt kıza gerillacılık. Şırnak'ta bahtı kara Kürt kadınlarının arasında dolaşıp dururken yadırganmış olmalısın. Belki de hayranlık uyandırmıştın Kürt kadınların yüreklerinde.

Ölüm nedir ki! Çocuğunu doğurmadan ölen bir gelin, bir kaç tabakalık tütünü geçirmek isterken sınır boylarında kurşuna dizilmiş bir kaçakçı, gece kıpırdadı diye bombalanan bir insan karartısı. va da kendi

topraklarına sahiplenmek isteyen bir gerillanın dağılmış bedenidir Kürdistan'da. Sen ölmek için gelmedin yurdumuza biliyorum. Ama Şırnak'ın hemen yanbaşı, göklere bir mermer sütun gibi uzanan Cudi dağından ülkemizi seyrederken, ölümün sana pek de uzak olmadığını duyumsamış olmalısın. Adın öyle çok söylendi ki, düşmanla girilen her silahlı çatışmada ve kurulan her pusuda senin izlerine rastladım. Sonra bir kış günü, yani bütün Kürdistan beyaza kesmişken, dört yüz kişilik bir sömürge birliği tarafından kuşatıldınız. Düşman zalimdi. Düşman, kendisinin olmayan her şeyi yakıp yıkmak ve yoketmek için gelmişti oraya.

Sipere yatmanızla makinalı takırtıları başladı. Ardından bombalar ve roketler düştü yanınıza. Gökyüzü gümüşümsü toz bulutlarıyla kapanıverdi. Kendiliğinden değildi bu; buzlaşmış kar kütlelerinin bombalarla göğe savrulmasıydı. Ve siz, bu sayıca kalabalık ama, yürekleri küçük sömürge ordusunun kuşatmasında sadece üç kişiydiniz. Açılan ateşe karşılık verirken, belki günlerce sürecek olan bu çatışmaya az olan cephanenizin yetmesi için planlar kuruyordunuz. Bu yüreksiz kalabalığa güvenmeyen sömürge ordusunun kurmayları, dört helikopter göndermişlerdi çatışma yerine. Siz, o kocaman yüreklerinize, sadece kahpe pusularda bekleyen dört yüz kişilik sömürge piyadesine karşı değil, bulduğunuz yeri bomba ve makinalı mermileriyle yırtan helikopterlere karşı da savaşmak zorundaydınız.

Bir ara az uzağındaki yoldaşının silahı sustu. Sürünerek yanına vardığında, yoldaşını, silahına kapaklanmış bir halde buldun. Kapaklandığı yerde kan kıza kesmişti. Zaten hiç alışmamıştın böyle şeylere. Başını dizlerine yatırdığın yoldaşının siyah saçlarını okşarken, bir seri mermi gönderiyordun arada bir sömürge ordusunun kahpe pusularına.

Ve çatışma sürdü. Sadece iki kişiydiniz. Her anı bitimsiz gibi görünen bir kavgada ikinizdiniz. Çemberi yarmak için geceyi beklerken gün çok uzuyordu değil mi?

Sonra, diğer yoldaşının bulunduğu taraftan da silah sesleri gelmez oldu. Kanlı, upuzun yatan yoldaşının silahını ve mermilerini alıp, diğer yoldaşının yanına doğru sürünmeye başladığında düşman seni farkettiler ve bir sağnak yağmur gibi gönderdi kurşunlarını sana. İlk kurşun bedenine gömüldüğünde, içinde bir boşluk, sonra da bedeninden dışarıya sızan bir ılık duyumsadın. Vurduğunun farkındaydın ama çatışma sürüyordu. Elindeki silahla upuzun yatan diğer yoldaşının yanına vardığında, korktuğun başına gelmişti. Yani, koca bir sömürge ordusu karşısında bir sen kalmıştın.

Yoldaşlarını koruyamadığı için Cudi Dağı'na öfkeli bakışlar atıp duruyordun. Haklıydın, Cudi Dağı yeteri kadar analık etmemişti size. Ama onun da içi kan ağlıyordu. Belki de yoldaşlarının açısından dolayı sen bunun farkında değildin.

Akşam karanlığı üstüne abandığında çatışma hala sürüyordu. Ve sen o çemberi yarmayı, boyun eğmez dağlarına ulaşmayı ölesiye istiyordun. Teslim olmak mı? Hiç düşünmedin bile. Direnişçi Kürdistan kadınının nasıl olması gerektiğini o çemberde dost ve düşmana iyice gösterecektin...

Çatışma sürdükçe sürdü. Günbovu ve gece yarısına dek süren çatışma boyunca namlusu ısınan kaç silah değişirdin, ya da kaç mermi gönderdin sömürge ordusunun korkak pusularına, ben de merak ediyorum. Üçüncü kurşunu karın boşluğunda duyduğunda gece yarısıydı. Ama sen, yaralı halinle çemberi yarmayı başarak silah takırtılarını geride bıraktın. Ova köylerine doğru yol alırken şafak sökmüş, gök ağarmıştı bile. Ama artık ayakların taşımaz olmuştu seni. Öyle çok kan kaybetmiştin ki, bedeninin uyuşuyor, damarlarında kan yerine hava dolaşıyor sanıyordun. Sonunda hiç istemediğin halde yıkıldın. Tekrar kalkmaya çalıştın, ama kalkamadın. Sürünmek istedin, ama sürünemedin. Yüzün gökyüzüne gelecek biçimde uzandın ve öylece kalakaldın kıpırtısız...

Köylüler seni bulduğunda yapacakları bir şey kalmamıştı. Erkekler, her yaşta kadınlar, sonra genç kızlar ve çocuklar insandan bir halka oluşturdular çevrende. Sen öyle kanlı avuçlarını yurduna gömmüş yatarken, çevrendekilerin gözleri yaşlıydı. Ama çok şey saklıydı bu göz yaşlarında. Erkekler, genç bir kıza vurmuş sömürge ordusunu lanetlerken, kadınlar, karın üstüne al bir gül gibi düşen kanına bakıp, dökülen bu kana bir anlam yüklemeye çalışıyorlardı.

Düşman, kan izlerini takip ederek sonunda seni bulmuştu. Görmeliydin; hem utanyor, hem korkuyorlardı senden. Hep böyle olmasını istemez miydin? "Ölülerimizden bile korkmaları" demez miydin? Senden korktular HANIM, bir ordu kadar büyüküstün gözlerinde. Telaşla seni götürmek istediklerinde, uğruna ölümlere gittiğin halkın seni teslim etmedi. Kâr etmedi tehditler, küfürler ve göğüslerine uzanan namlular... Öyle yıkılmış olarak seni bırakıp gittiler...

Kadınlarımız, kurumuş kanlarını yıkadılar özenle. Kızıl kundaklara belediler seni. Sonra, doğum sancılarıyla kıvranan toprağın bağırnı deşip, bir kez daha yeşermen için oraya bıraktılar usulca. Şimdi toprağın, her Kürt kızının çeyiz sandığında saklıdır.

HEWAL

Di sala 1989'an de gelê Kurdistanê bi ser ket, dewleta Tirk a faşist lêdanên mezin girt

Destpêk di rûpela dawî de bi ra û nuh, û xwest wan pêrgalan wusa li şûn xwe bihêle. Bi vî rengî xwest pêşveçûnan ber bi sûden xwe ve bine û kete nava keferatên bi vî six-letê. Rejîma faşist bi amadekariyên bi vî nolê û di vî rîyê de dikeve sala 1990'an.

Nemaze, ji ber sedema sersala nuh hemû nûner û berpirsiyarên bilind ên rejimê mesajên xwe belavkirin, lê hema tevan ji di mesajên xwe de bala awîra gelemperî kişandin ser pîrsa Kurdistanê. Tev li ser rawestîna, ku pîrsireka rejîma Tirk a yekemîn pîrsa Kurdistanê ye û divê bi lez û bezi hinde xalên çareserkirinê bîn peyda kirin. Li ser vî bingehê pêşniyar û rîyên çareserkirinê xwe pêşvebirin. Di rojnâmeya "Tercûman" de sekretêrê SHP - Partiya Sosyal Demokrat a Geli, Erdal İnönü wusa baweriyên xwe danibû pêşiya çavan: **"Ez bawer nakim ku ev doman (kargêriya dewleta Tirk a niha) bikaribe xwe bigihîne heya dawîya sala 1990'an. Hinde guhartinên pêwîst wê çêbin. Deliv heye, ku di sala 1990'an de hîlbijartîneke gelemperî ji çêbibe. Ev bûyereke bi derfê e. Ji ber ku li pêşiya me pîrsirekeke bingehîn a tiji kêş heye. Nimûne; bûyerên terorê yên li başûrê - rojhilat (Kurdistan). Ev bûyer roj bi roj zêdetir dibin û gelê herêma ne dilxweş e. He ya niha bi baldarî nêzikahîyek ji bo vî pîrsê nehatiye şanî kirin. Ev pîrs, di sala 1990'an de weke bûyereke pêwîst ji pîveyê yekemîn wê li pêşiya me hebe û hebûna xwe bidomîne."**

Weke ji van gotinan ji bêtêgihîştîna, di vî koçbera têkoşinê de ku têkoşîna **me xwe di sala 1989'an de gihandiyê**, rejîma Tirkan ji bo domandîna hebûna xwe, neçare maye ku seri bide guhartinê ji ra. Belê, ev rasti derketiye pêşiya rejimê. Rejim dixebite, ku ji seri heya neyûnkên xwe, xwe ji nuh ve restore (nuh) bike. Bi vî rengî wan xebatan ji daye destpêkirin, da rengekî nuh bigihîne şerê taybetî. Nexasîm rojnâmeya "Tercûman" sala 1989'an mîna "sala PKK a hovîtiyê" dinirxîne. Ev rojnâmeya di bin karguzariya şerê taybetî de, ji sala 1984'an heya sala 1989'an sal bi sal bilançoya şerê me yê gerilla weşand. Hejmara livbazîyan û hejmara kuştîyên ji herdu hêlan nivîsand û hejmaran dani ber hevûdu. Herçiqasî hejmarên hatîne weşandin ji aliyê şerê taybetî ve û ji bo berjewendiyên dijminê me hatibûn badan û çewtkirinê ji, di sa ji nedikarî ji çavan bê hunda kirin, ku di şerê me yê gerilla de hejmara livbazîyên leşkerî serdestî kirine paya xwe. Pêşveçûna livbazîyan ji aliyê sixletî û pîrbûna kuştîyên ji nava rêzên dijminê me bi zelalî li ber çavan bûn. Ji ber vî yekê ji rojnâme, sernivîsa nûçeya xwe weke "sala PKK a hovîtiyê" danibû. Ji ber ku, ji ber pêşveçûnên hatîne afirandin, dewleta Tirkan ketiye nava tîrs û bizdanê gelekî mezin. Ji ber ku dewleta Tirk nema dikare şerê taybetî birêvebibe, dikeve nava tîrsê, rizîbûnê û belavbûnê. Ev jî xwe di xalên pêş de şanî dîke. Êdî agir ketiye pixara dewleta Tirk. Lewma dewleta Tirk dikeve nava tîrs û bizdanê û heya jê dihê diqêrîne, û ji paşverûtiya cihanê pîrsa arikarî û hevkarîyê daxwaz dîke.

Pir eşkereye ku têkoşîna me ya rizgariyê, jî aliyên leşkerî ve xwe gihandiyê hostabûnê û bi şeweyêke berfireh û pêşketî kozen xurt bi destê xwe ve aniye. Li ser vî bingehê şerê taybetî neçare ma, ku ber bi jêr ve jar bikeve. Ev jî aliyê bingehîn e, ji bo pêşveçûnên di sala 1989'an de. Lê jî ber çavan derbasî kirina pêşveçûnan tenê bi vî rengî, wê bibe nîrxandîneke teng û yekalî. Armanca bingehîn a şerê me yê geli, tevli - kirina gelê me

di nava rêzên şer de ye û bi dest - anîna rabûneke girseyî ye. Nexwe em jî dizanin, ku livbazîyên gerilla tenê bi serê xwe, wê nekaribin pir tiştan bi ser bixin. Ev rastiyeke zelal e. Di şerê me yê rizgariyê de, çiqasî gerilla yekbûna xwe tevli gel avabikin û gel li dora xwe bicivînin, hevqasî jî wê bikaribin bi gavnê hawerî ber bi pêş ve herin. Gava zora çekdarî û zora ramyarî çiqasî baş xwe bigihînin hevûdu û bibin yekbûnek û li ser vî bingehê berê xwe bidin dagirkeriyê, hevqasî jî hingê sazîyên Tirk ên li Kurdistanê wê bikaribin bîn lerizandin. Tûnekirina sazîyên dagirkeriyê, bi vî rengî bi derfê e. Li gora vî, gava em jî aliyê politikî ve li rewşa girsên gel binêrin, emê bi hesanî bibînin, ku sala 1989'an di têkoşîna me de peyvajoyêke gelekî ronak e.

Di derbarê serhildana gelê Kurdistanê di dema berê de û li ser vî bingehê parastîna sûd û berjewendiyên gelê Kurdistanê, di hêzên zanin ku bîdengîyek serdest bû. Gelê me jî aliyê dagirkeriyê bi dijwari hatibû çewsandî û heya bê gotin tîrsandin. Lewma rastiyeke me ya gelêrî hebû, ku ji qirkerîyan dirinde hatibû derbas kirin û çav şikandin. Em gihabûn rewşeke wilo, ku em ditirsîyan pênasî û kesbûna xwe ji binî zimên. Li hemberê sazîyên Tirkan mirovên me hemû dilêrî û hima xwe hunda kiribûn. Gava du cendîme an polis dihatin ditin, mirovên me jî tîrsa xwe, li derekî ku xwe veşêrin digerin. Ev rewş jî bo gelê me, heke ji aliyê dagirkeran jî hatibe afirandin, dihat maneya bîrûmetî û erzanbûneke (an ketîneke) bêt hempa. Ev rewş di sala 1989'an de bi eşkeretî hate perçiqandin. Gelê me xwe ji diwarên tîrsê derbas kir.

Gelê me yê ku di salên berê de ditîrsî bibêje, "Ez Kurd im, Kurdistanî me" di sala 1989'an de bi dilêriyêke mezintir wê psikolojiya tîrsê şikand. Gelê me bêhtir xwe nêzîkî rastiya xwe kir. "Kurd bûn" xwe jî rewşeke şerm û fihêtiyê rizgar kir, xwe gihand paya rûmet, dilxweşî û dilsoziyê. Gelê me di vî barê de nêzîkbûneke bi nîrx da xweya kirin. Di hemû qadên jîyanê de danûstandinên li ser rastiya Kurdistanê xwe dan pêş. Riya veristîna serxwebûnê jî aliyê Partiya me, heya pîveyêke mezin hat pejiirandin. Ji bo her mirovê me yê xwerû û jî rêzê, hebûna otorîteya dagirkerî bû pîrsa danûstandinê. Ew hima dagirkeriya Tirkan ku mîna "nedihata binxistin" dihat zanîn, jî aliyê girsên gel bi ronahî hat ditin, ku dikare bê hilweşandin. Êdî ew bir û bawerîya "jî dewletê re dewlet pêwîst e" hat perçê kirin û li sîna we, bir û bawerîya heke gel xwe rêxistî bike, wê serkeftin jî hebe, cihê xwe girt. Herweha di vî domanê de rind kete seriyan, ku bi bilind kirina têkoşinê dewletbûnê jî wê bikaribe xwe avabike. Ji ber van tevan, sala 1989'an kete bin posîdeyên psikolojiya derfetên serkeftîne. Gelê me li ser vî bingehê berê xwe da meylekê û kete ser riya hima şerê me yê şoreşê. Di vî qadê de sala 1989'an bû saleka hilpişkinê.

Nîrxandinê rojnâmeya "Hürriyet" jî bo sala 1989'an bi vî nolê bûn: **"Sala 1989'an, jî bo bi dest ve anîna aşîtiya ku rewşeke bê livbazi (jî bo dewleta Tirk) derkeve holê, biserneket. PKK, ku di destpêka sala 1989'an de hatibû ber kevîya tunebûnê, di sala par de (sala 1989'an) hilpişkinêkê bi destê xwe ve anî. Jê rizgarbû, ku tunebibe û biçê. Di vî navberê de PKK, li hinde xalên êrdîmê yê germ de, hinde serkeftinên psikolojîkî yê pêwîst ber xwe ve anî.**

PKK, ku di mehên havînê de weke

xurtdibe xweya dikir, ber bi dawîya salê ve disa posîdeyên xwe hunda kir. Hêzên me yê parastîne li êrdîmê kontrolê disa bi destê xwe ve anîn."

Nîrxandinê wê nolê yê bi sedema sala nuh di weşan û rojnâme yê Tirkan de bi firehî çî girtin. Lê weke mirov jî gotinên li jor jî derdixîne, azîneya ku di hê bikaranîn her ewe, di kêliya dawî de xwe serketî bidin şanî kirin. Dixwazîna tim bibêjin, ku ew her demê di dawiyê de jîr û jêhati ne. Lê bîli van jî neçare dimînin, ku gelekî tiştan û rastiyan bipeljîrin. Yek jî wan ewe: **"Hêzên parastîne di êrdîmê de kontrolê disa bi destê xwe ve anîn" dibêjin.** Bi van gotinan di hê pejiirandin, ku dewleta Tirk bi taybetî li êrdîma Botanê kontrola xwe hunda kiriye. Heke rewşeke wusa nebûya, pîrsa jî nuh ve "bi dest anîna" kontrolê jî nedibû. Di rastîyê de jî, rewşeke mîna "jî nuh ve bi dest anîna" kontrolê jî bînî tune. Ev aliyê bançeşîyê. Aliyê propagandayî bi vî rengî di hê avakirin. Duwemîn: "Hinde serketîne psikolojîkî yê pêwîst ketine destan" dibêjin. Bi vî jî dipejiirîna, ku girsên gel ketîna nava çerxa têkoşîna me.

Gava em van tevan bicivînin ser hevûdu, aliyê ronak e sala 1989'an jî bo berjewendiyên têkoşîna me jî ber xwe derdikeve pêşiya çavan. Aliyê ronak jî ewe: Livbazîyên çekdarî yê gerillayên me, gelê me bi kûranî xistinê bin posîdeyên xwe û gelê me bi şeweyêke bêhtir bêt tîrs, xwedî li têkoşinê derdikeve. Nexasîm gelê me bîriyên xwe yê ji bo jîyana azad a gerillayên û bêt tîrs berzîman anîna pênasiya xwe, mezintir kiriye. Car caran xwe jî tixûbên van jî derbas dîke û hima xwe dizivîrine livbazîyan. Ev jî li gelek deran bûye. Nimûneyên berçavî yê rastîyê li Cizira Botan, Gîrgê Amo, Mistîbîn, Çolamerq, Şîrnex, Çiyayê Cudi û navçeya Payîzava xwe dan xweya kirin. Nimûne: li navçeya Mistîbîn bi hezaran kedmîz û xebatkar, jî bo standîna miriyên gerillayên me yê di şer de şehîd ketibûn, xwe tevgerandin û standîna jî. Şoreşgerên şehîd bi şîneke mezin kirin gorê. Disa, gundiyan Gundikê Mellê, li dijî koçberkirina bi kotekê, bi hejmareke jî pênc hezar kesan, bi dirêjahîya heftêyê rîyê bingehîn ê trafikê vegirtin û karin wê bikaranîna dagirkerî birawestînin. Gelê me di navçeyên din de jî xwe da livbazîyê ve nolê. Ev nimûne derdixînin ronahîyê, ku li welateki mîna Kurdistanê gel jî bo azadiyê diçe ser mirîne. Li vî

welati, ku demekê Kurd bûn qedexê bû û ev pênasî bi kotekeke dijwar dihat herifandin, vî rojê ev qedexebûn nikare bê pêkanîna Herçiqasî qedexeyên dagirkerî nehatine rakirin jî, di encama têkoşîna di hê bilind kirin de, bikaranîna wan di karvaniyê de hatiye rawestandîna. Rastiya ku gel guhê xwe nade van qedexeyan, xwe zivîrandîyê wê pîrsê, ku di parlamen-toya Tirkî û weşanê Tirkî de jî di hê zimên. Ango şerê me yê şoreşgerî, "sucê" jî sucbûnê derxistinê û sucê kiriyê tişteki mafdar û zagonî. Gava yekemîn ku bi jêhatîbûn giha dawîya xwe, gava xwe ya duwemîn jî di sala 1989'an de avêt. Hişyarî û zanabûna Kurdîni û azadiyê ya avabûyî, çembera mirînê jî dirand û xwe gihande domana xwe zivîrandîna livbazîyan. Niha gelê me xwedî li şehîdên xwe derdikeve û nema jî dagirkeran ditîrsê. Bê tîrs şehîdên xwe jî destê wan derdixîne. Bi kotekê berê gelê me didin penahberiyê, lê gelê me li hemberê vî li ber xwe didê û dest bi livbazîyan dîke. Bi vî tevgera xwe gelê me, gavnê ber û paş ve bi dagirkeran dide avêtin. Bi vî naveroka xwe sala 1989'an, sala serhildîna li dijî dagirkeran û dest bi livbazîyan kirinê ye. Ev jî di xwe de guhartîna bi şeweya radikal di bejna me ya civakî û netewî de didê xweya kirin. Ev gava bi him a li ser vî bingehê, destpêka serhildan û rapêrîna gelêrî bi xwe ye.

Jî xwe, ketîna dewleta Tirk di nava peyvajoyêkê de, ku di şer de binkeftî dibe û lewma tengezariyêke mezin diji, kehniya xwe jî vir digire. Gelê me ne tenê di bir û baweriyên xwe de bi rengekî radikal xwe jî kevnariyê qut kiriye. Xwe di qadên jîyanê û livbazîyê de jî pêşvebiriyê. Di encama vî de, otorîteya dewleta Tirk heya bê gotin jar ketiye û dewleta Tirk jî aliyên sazî ji ketiye nava demeke hilweşînê. Nimûne: li Kurdistanê li hezaran dibîstanan êdî perwendekirin nema dibe, angî dibîstan tev xebatên xwe rawestandine.

Li sîna otorîteya dagirkerî, ku li Kurdistanê tevli sazîyên xwe di hê hilweşandin, otorîteya şoreşgerî xwe bi çîh dîke. Ji aliyê otorîteya dewleta Tirk bi lez dihilweşê, jî aliyê din jî bi vî lezê têkoşîna me otorîteya xwe sazandî û avadîke. Lê belê di hemû qadan de xwe - sazandî kirina me jî, jî ber hinde sedeman weke dil dixwaze bi yek carê nabe. Çiqasî otorîteya dijmin bilerîze, hevqasî jî têkoşîna me,

otorîteya xwe serdest dîke. Lewma carnan çîh bi çîh valahiyeke otorîteyê xwe dide şanî kirin. Ji bo pêşvebirina banduriya du - alî û avakirina demok-rasiya geli, peyvajoyên ve nolê yê jî bo demeke derbasbûnê, xwe di pî-veka sazandî bûnê de zelal dîkin.

Zanistiya azadiyê ku di nava rêzên geli de xwe dide pêş, car caran dizivîre livbazîyan. Car caran çavê gelê me jê dibirre, ku li dijî hêzên şerê taybetî seri bide pozberîyan û şerê xwe bike. Guhartinên bi vî rengî herweha datînin holê, ku di rêxistinî û sazandî - bûnê de jî hinde gavnê ji dil hatine avêtin. Bi vî naveroka xwe sala 1989'an, herwusa di rêxistinbûna gelê me de, saleki hilpişkinê ye jî. Ji xwe, xortên ciwan û birên ku dixwazîna bi çekdarî tevli şerî bibîn, herîkin nava rêzên ARGK. Tevlîbûn xwe gihandê hejmara jî hezaran. Birên geli yê din jî, di nava rêzên ERNK de bi şeweya "Komên Gel", rêxistinîya xwe heya pîveyêke pêwîst pêkanîna. "Komên Gel" jî aliyê naverok û kakîlên xwe ve, şaxên banduriya demokrasîya xwe gelê me, di avakirina banduriya xwe de hinde kozen pêwîst bi destê xwe ve aniye. Lê ev gavnê hatîne avêtin; jî bo seranserîya giştîya welat bi tîri nehatîne berfireh kirin, herçiqasî otorîteya Parti, Enî û Artêşa me herî pêşveçûyê jî. Pêkanîna vî de salên pêşîn de, delamet û vatîniyêke pêwîst û giring e. Baş bi serxistinê ve delametê, di xwe de rabûnê serhildaneke li seranserî welat hildigîre. Lê belê di sala 1989'an de gelê me gavnê xwe yê jî bo serhildan û rabûnê avêtiyê û niha xwe hînî nimûneyên vî yê xurt dîke. Aliyêke serfiraziya sala 1989'an a ronak û berçavî jî ew rasti bi xwe ye.

Gelê me ku bi van serkeftinên li jorê hatîne rêzkirin ketiye nava sala 1990'an, têkoşîna xwe ya sala nuh li ser bingeha van pêşveçûnan wê pêşvebibe û bigihîne bingehêke. Beri her tiştî, da di sala 1990'an de pozberî û serketîna bigihin koçberên bilîndtir, rewş heya bê gotin destda û pijayî ye. Ji ber ku bi derfetên mezintir em dest bi sala nuh dikin. Serketinê me pêşketî û dewlemend in. Pêşketinê li Kurdistanê li Tirkîyê û cihanê bi şeweyêke xurt bersivên xwe girtine. Toreyêke sempatiyê ya berfireh li dora têkoşîna me avabûye. Ji ber vî yekê jî dewleta Tirk bi kêmasî wê bixwaze van pêşketînan bi tixûb bike, ku wê jî bingeh ve dilerîzinin. Lewma bêhtir wê giraniya xwe bide şerê taybetî. Ev jî wê bibe sedemek, da di sala 1990'an de şer li Kurdistanê di koçberên bilîndtir de birêvebiçe. Sekretêrê Gelemperîya PKK herêval **Abdullah ÖCALAN** di vî barê de wusa dibêje: **"Heya niha karin helwesta di hundurê sistemê de mijûl bikin, bê posîde bihêlin; gava pêdivî didîtin ku helwesta karker û xebatkarên bişikinîn, peymanî hinde berjewendîyan didan û bi dirêjkirina peyvajoyan hebûna xwe hindekî din domandin. Peyvajoya herî kritik, peyvajoya li pêşiya me ye. Gelek bi zor wê bikaribin ve peyvajoyê dirêjtir bikin. Di dema pêşiya me de dubendî û nakokî wê dijwartir û gergêştir bibin; jî jêr û jor, jî hundurî û derve sistem wê zorîyan bibîne. Tevli ve jî eşkereye, ku têkoşîna me wê pêşve-tir here. Lewma doliwgeriya heyî ji du enîyan wê bikeve ber zor û zehmetîyan; çiqasî zor û zehmetîyan bibîne, hevqasî jî wê destê xwe biavêje azîneyê şerê taybetî. Navînga şerê taybetî wê bixebite, ku çêtir kar bike. Bi espriya tehlukeya pêşemîn wê êrişî me bike. Ez bawe-Dûmahik di rûpela 18'an de**

ŞADÎMANIYÊN PÎROZKIRINA SERSALIYA YANZDEHAN A DAMEZIRANDINA PKK

Destpêk di rûpela dawî de awazî û çepik lêxistina bêtawestan. Ne tenê dilxwazên ERNK, hêzên dost ên mina şoreşger û demokratên ji Tirkîyê jî dilşahiyeke mezin birêvebirin û hildan jorê.

Hêzên şoreşger ên mina THKP - C (Acilciler), SVP, TKP - B, TDKP, TKP - ML Hareketi, TKP - ML Partizan û SGB, ji tevgerên şoreşger û demokratên Tirkîyê, bi mesajên xwe yê pêşkêşî şadimaniyê kirin, anin zimên, ku bi hirmet silava xwe li yanzdeh saliya damezirandina PKK dikin û di sala şer a donzdehan de wê berdewam bikin, ku bibin hevalbendên xurtirîn ji bo têkoşina rizgariya netewa Kurdistan.

Danimarka - Kopenhag: Roja 2'ê Kanûnê 1989'an li bajarê Kopenhag welatê Danimarka, yanzdeh saliya damezirandina Partiya me PKK û destpêka têkoşina sala donzdehan bi beşdarbûna nêzîki 1.000 vexwendiyar, bi bernamayeke şadimaniyê ya bi dilxweşi hat piroz kirin.

Şadimani, ji bo biranina şehidên şoreşa Kurdistanê û şehidên şoreşên cihanê, bi keliyeke hirmetê destpêkir. Paşê diroka PKK tevli filmên diasê bi bernamayeke taybetî hat nasdan. Şadimani bi govenda zarokan a ji bajarê Îkast doma. Bi stranên şoreşgerî û berxwedanê yê Hozan Seyidxan şadimani bêtir xwe gihandê rengînî û şahiyê. Paşê ji govenda mêran a YKWK - Yekitiya Karkerên Welatparêzên Kurdistanê şaxê Danimarka û hinde şeweyên govendê ji başûrê Kurdistanê hatin pêşkêş kirin. Hozan Xelil Xemgin stranên xwe yê berxwedanê û şoreşvaniyê xwend. Çewandina gelê me ji aliyê dewleta Tirk, girêdana gelê me bi têkoşinê re, û tevlibûna gelê me di nava rêzên doza şoreşê de, leyistokên koma xulaman, hevxebarokan û kontrayan li diji têkoşina me ya li Kurdistanê, navero-kên şano bû, ku hate pêşkêş kirin. Girsên gel bi baldariyeke mezin şano şopandin.

Bername bi koma govenda zarokan ya Merkeza Çanda Kurdistan li Kopenhagê doma. Hozan Zinar stranên xwe yê berxwedanê û şoreşgerî xwend. Piştê koma govenda mezinan ku ji aliyê Merkeza Çanda Kurdistanê hatibû amade kirin û stranên Hozan Tirêj û Xemgin şahî mezintir kirin. Bername bi kilam û govenda "APO hate Hilwanê!" dawî bû.

YKWK li Danimarka, YKWK li Odensee, Dilxwazên ERNK li Îkast, Dilxwazên ERNK li Holstebro, "Toplumsal Kurtuluş" li Danimarka, Radyo Botan li Kopenhag, YXK li Danimarka û Komîteya Kurdistan li Danimarka mesajên xwe yê piştigiriyê hinartibûn şeva pirozkirina damezirandina Partiya me.

Yekitiya Sowyet - Moskow: Ji hêla koma xwendevanên welatparêzên Kurd, ku li Yekitiya Sowyeti dixwinîn, ji ber sedema damezirandina Partiya me PKK û têkoşina Partiya me ya sala donzdehan, şadimaniyeke piroziyê li bajarê Moskow hate dirust kirin. Bi vi rengî şadimaniyekê ji li Moskow, tevli şadimaniyên serpehatinî bû û sersaliya Partiya me hat piroz kirin.

Bi bilindbûna şerê rizgariya netewî di bin ala proletarya de bi serperîştîya Partiya me, edî posideyên têkoşinê ji xwe bi aktîfî dagerandin hemû deran. Hemû çîn û birên welatparêz di nava rêzên ERNK de gihistin yekitiya xwe ya civakî û konevani. Li ser ve bingehê di nava rêzên ARGK de hemû mirovên Kurdistanê êrişên xwe bi hêrs diajon ser dijminên dagirker.

Roja 19.11.1989'an li bajarê Moskow, bi amadebûna komeke mezin ji xwendevanên Kurdistanê di ewwana

Zaningeha Dostaniya Gelan de, sersala Partiya me hate piroz kirin. Hemû diwarên eywanê bi wêneyên şehidên serxwebûn û azadiyê hatibûn xemilandin û enişkekê ji bo raxistina pirtûk, wêne, afîş, kovar û rojnemeyên Partî. Enî û Artêşê hatibû amadekirin. Bala hemû mirovan diçû ser enişka agahdariyê.

Şadimani, bi rawestina keliyeke bê deng ji bo biranina canê şehidên şoreşê destpêkir. Endameki Yekitiya Xwendevanên Welatparêzên Kurdistan - YXWK gotineke konevani li ser diroka PKK û rewşa dema em di wê de pêşkêş kir. Di dawiya şadimaniyê de filmeke video hat şanikirin. Serokê Partiya me rêheval **Abdullah Ocalan** bi zimanê Kurdî ji bo komeke ji welatparêzan axifi.

Ji ber şadimaniyê belavokeke bi zimanê Erebi ji bo belavkirinê hatibû amadekirin. Belavok bi firehi hat belavkirin. Şadimani bi şahî û dilxweşiyeke mezin derbas bû. Xwendevanên Kurd man bin posideyên teze û mezin. Girêdana wan bi Partiyê re xurtir avabû û pêşvetir çû.

Almanya Rojava - Koln: Sersaliya damezirandina PKK a yanzdehan, roja 9.12.1989'an li bajarê Koln welatê Almanya Rojava, bi dirustkirina şadimaniyeke mezin û girseyî hat piroz kirin. Bêhtirî 10.000 mirovên welatparêz, demokrat û dostên gelê me tevli şadimaniyê bûbûn.

Eywana şadimaniyê hin beri ku bernamayeke destpêbîke, ji aliyê şoreşgeran, demokratên û welatparêzan hat dagirtin. Şahiya girsên gel, ku mina lehiyê diherikin ewwana şadimaniyê, ji rûyên wan dihat xwendin. Rewşê gelek bi zinde hatibû afirandin û atmosfera cejnê xwe serdest kiribû. Bili hemû pikolî, tehdît û êrişên dewleta Almanya Rojava ya imperyalist, ku bi taybetî di van demên dawiyê de di hêne ser girsên gel, hat ditin ku gelê Kurdistanê yê leheng seriyê xwe neçemandiyê û politikayên imperyalist ên bi vî nolê lewma wê bimirin û bi mirina xwe dawî bibin. Ev rastî, bi pêkhatina livbaziyêke bi vî nolê mezin û militanî, careke din giha delilên xwe. Eywan heya bêtawestî hatibû dagirtin û zindebûneke berçavî xweya dikir. Bernamaya şadimaniyê ji gelekî dewlemend bû û bi baldariyeke dilxweşi hat şopandin û guhdar kirin.

Bernameya şadimaniyê bi keliyeke silava ji bo şehidên şoreşa Kurdistanê û şoreşên cihanê destpêkir. Piştî ku bernamaya şadimaniyê bi zimanên Kurdî, Tirkî û Almanî hat nasdan, programeke taybetî li ser diroka PKK hat pêşkêş kirin. Programa taybetî tevli filmên diasê û stranên muzikê, di nava bayê kutana çepikên bi şahî û bangina durişmeyên awazî de dawî bû. Paşê komeke stranên bi hejmareke bilind, xweşxaneyên şoreşgerî xwend. Hozan Seyidxan û Şemdin bi stranên xwe yê berxwedanê şahiya girsên gel gihandin banyan. Koma folklorê ji bakurê Almanya Rojava, ji gelek navçeyên Kurdistanê yê babêti, govend û leyistokên çê û bedew da şopandin. Koma govendê gelekî bi dilê vexwendiyar bû, ji ber ku leyistokên baş hilibjartibû û amade kiribû. Li ser sersaliya damezirandina PKK axiftineke bi zimanê Tirkî çêbû. Di axiftina konevani de bi taybetî li ser pirsên weke, koçbera têkoşinê, qirkirinê doliwgeriya faşist li Kurdistanê, komplojen dewleta Tirk û metodên şerê taybetî, rawestan çêbû. Herweha li ser politikayên tunekirinê yê imperyalizmê li diji têkoşina serxwebûnê di kesbûna tevgera me de rawestan çêbû. Bala vexwendiyar li ser van pirsan hat kişandin û dagirker û imperyalist hatin pişange kirin. Axiftina konevani gelekî caran bi bangina durişmeyên dilşahi û kutana çepikên

bi diwarî dihat birrin. Beşdar, bi baldariyeke mezin guhdariya axiftinê kirin. Piştî wê, Hozan Şiyar stranên xwe yê berxwedanê û şoreşgeriyê xwend. Koma folklorê ji jin û mêran ji bajarê Stuttgartê, leyistokên renga - reng pêşkêş kir û dilê vexwandiyar bi xwe anî. Ji Hozanên mêhvan Seid Usif û Hozana Awaz, ji herdu birên başûrê Kurdistanê, bi stranên xwe yê welatparêziyê kutana çepikan diwartir kirin. Piştî axiftina konevani bi zimanê Kurdî, Hozan Xemgin û Azad stranên şoreşgerî û berxwedanê stêran. Birê bernamayeke yê yekemin bi vî awahî giha dawiyê.

Birê duwemin bi stranên Hozan Meçhulî yê mêhvan destpêkir. Meçhulî mesaja xwe ya piştigiriyê û du stranên xwe xwend. Paşê şadimani bi mesaja Sekreterê Gelemperiya PKK rêheval **Abdullah Ocalan** ji filmê video û bi filmeke li ser jiyana pêşmergeyên li Botanê doma. Ev birê bernamaye, rasti çepik - kutaneke mezin û durişmeyên awazî bû. Atmosfera şahiyê xwe gihand banyên banyan. Eywan bi durişmeyên weke, "Biji Serok APO!" û "Lêxe gerilla lêxe, Kurdistanê avake!" lerizi. Ev şahî û heyecana girsên gel, girêdana bi Serokê Partiyê û pêşmergeyên me, herweha hevîyên baweriyê bi zelalî dianin zimên. Mesaja Serokê Partiyê ku di darbarê pêşveçûnê konevani yê dawiyê û delametên şoreşgerî de bû, bi baldari hat guhdar kirin. Beşdar, axiftina Serok li ser piyên xwe guhdar kirin û tu caran kutana çepikan ranewestandin. Piştî filman, komeke govendê ji jin û mêran, ku ji aliyê welatparêzên ji navina û başûrê Almanya Rojava hatibû tevdîr kirin, şadimani rengîn kir. Bi şeweyên govendê yê xweş şahiyê hindeki din xurt kir. Hozana Zozan û Xelil Xemgin bi hev re derketin pêşiya beşdarên û bi kilamên şoreşgerî û berxwedanê bernamaye domandin. Stranên li ser têkoşinê û biranina şehidan xwendin. Axiftineke konevani bi zimanê Almanî ji ji bo dostên gelê me çêbû. Şano ji li ser rewşa şerê germ ê li Kurdistanê û bûyerên serpekdîhen amade bûbû. Şano, pêşveçûnên ramyarî diani zimên. Bi naveroka xwe ya dewlemend şano, bi profesyonelî amade bûbû û ev şanoya rastiyên jiyandî dida nasîn, gelek çû xweşê mêhvanan. Vexwendî bala xwe gelekî dan şanoyê: Programa şadimaniyê bi kilama "APO hate Hilwanê!" dawî bû, ku bûye serpehatinekê ji bo welatparêzan. Tevli xwendina kilamê, hemû welatparêz bi şahî rabûn govendê.

Li kêleka beşdarbûneke bi hejmara bilind, bernamaya şadimaniyê ji bi rewaneke germ, şahî û bizmîtî derbas bû. Ev rewş ji posideyên xwe yê giran heya bêtawestî di kûrî dagerand. Bi armanca pirozkirina sersaliya damezirandina PKK a yanzdehan gelek rêxistin, sazî û partî mesajên xwe

yê piştigiriyê gihandin komiteya amadekar. Navên wan ev in: "Volksfront" (Eniya Gel li Almanya Rojava), Berpirsiyariya "Direniş Hareketi" (Tevgera Berxwedanê) li Ewropa, "Devrimci Partizan" (Partizanê Şoreşger), Xwendevanên Welatparêzên Kurdistan di Zaningeha bajarê Bielefeld - Almanya Rojava de, "Türkiye Komünist İşçi Hareketi - TKİH" (Tevgera Karkerên Komünist li Tirkîyê), Dilxwazên "Sosyalist Parti" (Partiya Sosyalist), Rêxistina bi navê "EKİM", Berpirsiyariyên YKWK (Yekitiya Karkerên Welatparêzên Kurdistan) li Hollanda û Belçika, "Kurtuluş Hareketi" (Tevgera Rizgariyê), "Sosyalist Vatan Partisi - SVP" (Partiya Sosyalista Niştiman) û "Türkiye Komünist Partisi - Birlik / TKP-B" (Partiya Komünista Tirkîyê - Yekiti).

Frêne - Lyon: Sersaliya damezirandina PKK a yanzdehan roja 26'ê Mijdarê 1989'an li bajarê Lyon bi şadimaniyê piroz bû. Bername bi silava ji bo biranina şehidan destpêkir. Bi têkiliya 250 welatparêzên Kurdistanê şadimani, gelekî bi dilxweşi derbas bû.

Piştî keliyeke silava ji bo şehidên şoreşa Kurdistanê û şehidên şoreşên cihanê, axiftineke ramyarî li ser diroka Partiya me û pêşketinê konevani yê dawiyê, pêşkêş bû. Naveroka axiftinê gelekî dewlemend bû û bi şeweyê xurt pêşkêş bû, lewma axiftin bi durişmeyên dengbilind û çepikan gelekî caran hate birrin. Hozan Hesen û İsmail bi stranên xwe yê berxwedanê şahiya vexwendiyar kemilandin.

Di birê bernamayeke yê duwemin de, Hozan Mehmed stranên xwe yê berxwedanê û şoreşgerî bi zaravayê Dimilî (Zazi) xwend. Paşê axiftineke ramyarî ya duwemin çêbû, ku komplo û provokasyonên navnetewan ên li diji Partiya me û têkoşina me ya serxwebûna netewî diani zimên. Girêdayî bi van re, li ser girtinê ji aliyê imperyalizma Almanya Rojava û rewşa politikvanên Kurd ên li Almanya Rojava girti ne, rawestan çêbû û bikaranîna imperyalist hatin ronahî kirin. Ev axiftin gelek pirsan zelal kir û welatperwer bi baldari guhdariya axiftinê kirin. Dûv axiftinê koma govendê ji bajarê Never, leyistokên ji hev sipehitir pêşkêş kir û şahî gihand bandevan. Koma stranên ji xweşxaneyên şoreşgerî stêra. Piştî stranên berxwedanê yê Hozan Xebatkar û Henefi, bernamaya şadimaniyê bi kilam û govenda "APO hate Hilwanê!" giha dawiya xwe. Şadimani tevli çepik - kutana ji aliyê beşdarên dawî bû.

Barlias - Libnan: Damezirandina Partiya me li Libnanê bi şahî piroz bû. Piroziyê sersaliya damezirandina PKK li Barlias, bi têkiliya welat-

parêzên Kurdistanê yê li Libnanê û başûrê - rojavayê Kurdistanê, bi şahî û dilxweşi bi ser ketin. Hin tu caran nehatibû ditin, ku hevqasî mirov li vî derê tevli şadimaniyê bûbûn. Bi nêzikahi 2.500 kes beşdar bûbûn. Berpirsiyarek ji Partiya Komünista Libnanê, berpirsiyarek ji Eniya Rizgariya Filistin, berpirsiyarek ji Yekitiya Sosyalistên Libnanê û du berpirsiyarên Komara Geli ya Libiya di şadimaniyê de amade bûbûn.

Ji ber hinde sedemên taybetî şadimani di mējuya 1'ê Kanûnê 1989'an de çêbû. Welatparêzên Kurdistanê yê li derdorên Barlias, beri hingê û bi demekî zû ji bo şadimaniyê xwe tevgerandin. Di dawiyê de şadimani ziviri cejnêka gelêri ya mezin. Şadimani bû sembola netewbûna Kurdistan a rast, ku PKK li Kurdistanê gavên ji bo afirandina wê avetiye, herweha bû semboleke gelek rona û berçavî ji bo yekitiya netewî, ku di pênasî û kesbûna PKK de bi cih dihe. Li dora şerê rizgariya netewî yê li bakurê - rojavayê Kurdistanê, ne tenê girsên gel ên ji bakura - rojava, bi rengêki tevayî hemû Kurdistanî xwe dicivin. Ev yekbûn, bi durişmeyên weke, "Biji Serok APO!" û "Biji PKK!" bi firehi û bilindî hate zimên.

Şadimaniya li Barliasê, evina hemû Kurdistanîya a ji bo jiyaneke azad û serxwebûnê disa ronahî kir. Ji bo şerêki di vî riyê de, çawa mirovên Kurdistanê wê milên xwe bidin hevûdu, bi zelalî giha delilên xwe. Gelê me, rizgariya netewî bi durişmeyan, stranên û govendên xwe vejîya. Bili hemû kêmasiyan û nebûna derfetê û gengan welatparêzên Kurdistanê yê li vî herêmê, arikariyên xwe yê ji bo eniya şer danin holê û ji aliyê diravi ve, hevkarîyeke mezin pêşkêş kirin. Bi vî arikariyê gelê me şani kir, ku heya dawiyê wê bibe perçêki şerî û di vî riyê de wê bimeşe. Keçên Kurd ên civan ziv û zêrên di gerdena xwe de, bazin û gustilîyên xwe kirin bêtawestî hemû karinên xwe bi rê ve xistin. Ji bo pêkanina pêdiviyên şer ên diravî, şadimani bi xebatên di vî riyê de bi ser ket. Bi tevlibûna komên çandî yê li herêmê, şadimaniya sersalê bi bernamayeke dewlemend piroz bû.

Şadimani, bi axiftineke vekirina bernamayeke bi zimanê Kurdî, destpêkir. Koma "Agri" (Serhedan) govendên gelêri pêşkêş kir. Piştî ku Koma Serkeftinê stranên gelêri xwend, Komên bi navên Karkeran, Bêrivan, Mereto û disa Serkeftinê govendên gelêri yê Kurdistanî dan şopandin. Koma Cudi ji şanoyek pêşkêş kir. Di peyvajoyê de Koma "Agiri" (Serhedan) disa govendên xwe kişand. Komên çandî bernamayeke ji şeş saet û nivan danin holê. Di axiftina ramyarî ya bi zimanê Erebi de, pêşveçûnên têkoşina rizgariya netewî hatin nasdan. Herweha hêzên hevalbend, ku tevli şadimaniyê bûbûn, sersala damezirandina PKK bi dilxweşi piroz kirin.

Berî şadimani çêbibe bi sê - çar rojan, bêhtirî 2.000 welatparêz ji derveyî Barlias hatibûn. Kurdên li Barliasê deriyên xwe ji wan re vekirin û welatparêzan kirin mêhvanên xwe. Mêhvanperweriyeke mezin bû sixleteke wan a berçavî. Mirovên me yê ku ji gelek êrdiman hatibûn, bi van derfetên ku têkoşina me afirandiye, li ser bingeha têkoşinê dostanî û hev-naskirinê nuh girêdan. Hevûdu himbêz kirin û rewşa rûmeta yekitiya netewî heya bêtawestî gotin vejîyan.

Girsên gel, ku berî şadimani destpêbîke bi gelekî saetan hatibûn pêşiya ewwana şadimaniyê, bi bangina durişmeyên weke, "Biji Serok APO!" ketin eywanê. Bangina durişmeyan, ku demêke gelekî dirêj doma, destpêka bernamaya şadimaniyê dereng hişt. Li ser banga komiteya amadekar paşê

Dûmahik di rûpela 18'an de

«...Civaka Kurdistanê ji nuh ve derbasî jiyaneke ronahî dibe. Kevirê aram û hedarê yê reş û giran bi germiya dilên berxwedanê hûr hûr dibe. Ew kesaniya ku Kemalizmê dixwest di me de avabike, niha bi xumminiyeke mezin dirûxe û dihê xwarê. Şax û rayên dara serxwebûn û azadiyê li her deran xwe digerin û xwe berdidin küriyan. Deşt, çiya, newal, gelî, zinar, gund û bajarên me rewşa xweşî û dilşahiya rapirinan vedijîn... Vê carê, emê bersiva hemû êriş û qirkirinên reş û hov bi şoreşvaniyeke bê dawî bidin...» Hevalê Latîf CIZRE van gotinên li jorê di sala 1979'an de di nameyekê de nivîsandibû, ku ji bo apê xwe şîyan-dibû başûrê - rojavayê Kurdistanê.

Di dîroka Kurdistanê de bajarê Cizîra Botan mîna navendekî bajarvanî û zanistiyê yê pêwisttîrê dihê zanîn. Hemû derdorê Cizîra Botan bi gotinên Kurdi yê şêrin hatine navdan û xemilandin. Gotinên weke Banê Xanê, Serê Sinsalê, Kehniya Keseran, Pîra Bafit, Şikeftan, Birca Belek, Şahneşîna Mîrên Botan û Memê Alan - Zîna Zêdan (Mem û Zîn) bûne bireke dîroka Kurdistanê. Hinê ji van gotinan, dorpeçandîna bajarê Cizîra Botan bi Avê Tîr (Dicle), Dibistana (Mekteba) Sohr û 366 minareyan ku li ser mîzgeftên di bajêr de bilind dibûn, ji bo Melayê Cizîrî bûbe evin û hevîrê zîman û helbestan. Bûbe bîngehek, da Melayê Cizîrî bajarê Cizîra Botan mîna enîşkeke bihûştê bide zanîn: «*Gulê baxê îrema Bohtan im / Şebçiraxê şebê Kurdistan im...*» Şênîyê Cizîra Botan, hîna di dema zêrîn a feodalizmê de hîni jiyaneke ronak û pêşketî bûbû. Ji aliyên civakî û hunerî ve, ji aliyên stranbêjî û folklorê gelêrî ve bajarê Cizîra Botan, pêşketin û berhemên berçavî pêşkêşî gelê Kurdistanê kirîye. Cizîra Botan peyxtê (serêbajarê) mîrên Botanê ji bû, ku otorîteya xwe di navbera Sêrt, Wan û Xaxo de, danibûn ser tevîya hêldorê. Weke me gotî, ji aliyên çandî ji Cizîra Botan li Kurdistanê bi nav û deng e. Heya niha ji dengbêj û hunermendên weke Meryem Xan, Edozê Nuran, Mihe-med Arîf Cizîrî, Hesenê Cizîrî ûhw. vê serpehatîne didominan.

Li vî bajarî, di malbateke kedkar û xebatkar de, di sala 1960'an de, rêhevalê Latîf CIZRE çavên xwe li jiyânê vekiribû. Malbata hevalê Latîf CIZRE bi navê Egidê LELE dihê navdan. Karê vê malbatê, ji berê ve kelekvanî bû. Di navbera Cizîra Botan û bajarê Musilê de, li ser Avê Tîr dixebitîn. Kelekên xwe rêz dikiran, diçûn û dihatin. Şeweyek, ji sistema bazarganiyê rêkxistin dikiran. Piştî ku Kurdistan ji nuh ve hate parvekirin (levakirin), dewletên mêtînger (dagirker) serdestî û otorîteya xwe xurt kirin. Pêwendî û tîkiliyên bazarganî yê di navbera bakur û başûrê Kurdistanê de anîn bin kontrola xwe. Ev kar jî, ji destê malbata Egidê LELE derket û dagirker vî kari qedexê kirin. Di bin posidêyên perçebûna Kurdistanê de, malbata rêhevalê Latîf CIZRE, zehmetkêşîya xwe bi karên din domand. Ji vê malbatê bavê hevalê Latîf, xwe hîni dirutvanîyê û çêkirina pêlavan kir. Geh li Cizîra Botan, geh ji li bajarên Sêrt, Îlloh (Batman) û Çolamêrgê, bi vî karê xwe, debariya jiyana malbata xwe dikir.

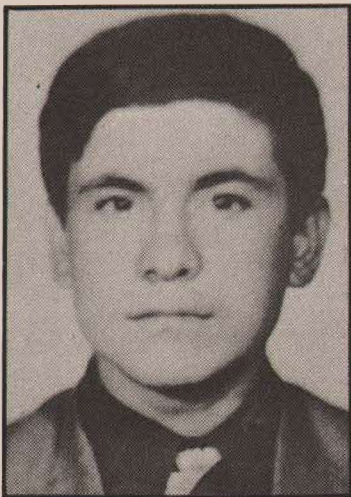
Di salên piştî 1950'an de, rewşa aborî ya gel bêhtir ber bi kêş û nexweşiyên mezin ve diçû. Hejari û xizani xwe serdesttir dikirin. Kapitalîzma burjuwaziya Tirk a dagirker, ku li ser bîngeha dewletvaniyê bilind dibû, xwe gihande kapitalîzmeke yekdest (monopol). Destkar û xebatkar êdî nedikarin heya nanê xwe yê malê ji peyda bikin. Bi vî yan bi wî rengî, jiyana mirovan di belengaziyê de derbas dibû û hema bi kotekê ji be jiyân didoma. Hîna di dema zarokatiya hevalê Latîf CIZRE de, ev jiyana

Di koçbera şerê avakirina Partiyê de hevalê bi destê kevneperestiya netewî hatiye kuştin: Şehîdê me Latîf CIZRE

tîji zorî, kul û keserên giran, posidêyên gelek mezin li ser kesaniya Wî avakiribû. Gelekî xweragirt bûbû, çavên Wî ji kesekî nedişkestin. Eşkere bû, ku di rojên pêşîn de hevalê Latîf wê bikaribe xwe bigihîne rêzên berxwedanê li dijî kesani û pênasiya Kemalîzmê.

Di sala 1975'an de hevalê Latîf dest bi dibistana navîn kiribû. Di wê demê de, hîna tevgera şoreşgerên Kurdistanê ya nûjen xwe negihandibû koçbera avakirina partiyekê: Xortên xwendevan û ciwanên Kurdistanê yê proleterî, di bin rêberiya Serok APO de, tevgera veherîna welat ji metropolên Tirkiyê pêkdianin, ku tevgera gelekî pîroz û bi rûmet bû. Qada konevani û ramyariyê li Kurdistanê germ dibû. Her çin û bireke civaka Kurdistanê, dixwest serokatiya xwe ya civakî serdest bike û ronî deyne pêşîya çavan. Têvger û bizava serxwebûn û azadiyê, ku li ser bîngeha nîrx û hebûnê gelî xwe bilind dikir, roj bi roj berfirehtir dibû. Şer van û rêwiyan şoreş û doza Kurdistanê, kozên nuh vedigirtin û çeperên hatibûn danîn hêdi hêdi dişikandin. Hingê, serokatiya tevgera Kurden başûrê Kurdistanê jî, ji bo sîd û berjewendiyên xwe, careke din xwe avête dawa Şaxê Îranê û himbeza împeryalizmê. Di salên piştî 1975'an de, hemû kom û komikên burjuwaziya piçûk, salên xwe yê zêrîn vedijîyan. Lê şoreşgerên Kurdistanê hîna di wê demê de, di encama lêkolîn û lêgerînên xwe de zelal anîn zimên, ku êdî çînen feodalî û çînen burjuwazî nîkarin rêberî û serperîştîya tevgera serxwebûnê û tevgera azadixwaz li Kurdistanê bikin. Têvgera Kurdi bi rêşandariya wan nedikari xwe bigihîne serketinekê. Di serê programa wan de, pîrsa serokatiya wan li pîrsa bîrêxistina tevgera reformîst hebû. Pîrsa "azadî"yê, mîna pîrsa darekî, ku rayên wî bi kûrani di axê de neçûne xwar diavêtin holê. Programê wan bi tevayî li ser vê xalê avabûbû: "Rê, elektrîk û dibistan ji bo Kurdistan!" Dixwestin, rewşa pêşketîna "rojhilatê Anatoliya" bibe mîna rewşa rojavayê Anatoliya. Avakirina qîşe û baregehên çanda Kemalîzmê yê asimilasyonê di gundên Kurdistanê de, çêkirina çend riyan asfalt da navîngên leşkerî yê dagirkerên Tirk an çêtir bikaribin ser axa Kurdistanê xwe bigerin û pêşvebirina sistemên teknîkî weke telefon û elektrîkê li Kurdistanê, mîna "armancên" gel ên pêwisttirin û ji bo "berjewendiyên" gelê Kurdistanê diditan.

Weşandîna programa pêşniyar a Partiya me PKK piştî şehidketina rêhevalê internasyonalîst Haki KARER, kulm û lêdanên giran li hemû hêzên reformîst û burjuwaziya piçûk, hêzên şovenîstên civakî û dewleta Tirk a faşîst û dagirker ketin. Herweha kulm li ser çavên kevneperestên netewî jî ketin. Bi vê xurtbûnê derketina tevgera me; dilsozî, bîr û baweriyên tevgera me, tevan ji xwe re mîna hatina mirinê diditan. Lewma tev bi hev re, li riyan "çare" û "verisandîna" pîrsîgîrêkên xwe digerin. Di dawîya xebat û keftûlaftên xwe de gihiştin avakirina komeke sixur û ajanan bi navê "Stërka Sohr" û dest bi kuştina hevalên me yê bîjare kirin. Ji aliyê din jî, dewleta Tirk a dagirker û faşîst delamê û vatîniyên xwespariyê danî ber hêzên feodalên komprador, da bikaribin li pêşîya firehbûna tevgera me çeperan bilind bikin û nehêlin rêkxistinên Partiya me xwe bigihînin hemû deran.

Di wê demê de hêzên burjuwaziya piçûk xebatên legal û bi destura dagirkeran birêvedibiran. Ji ber ku xebata şoreşgerên Kurdistanê hin nuh destpêkiribû û berî hingê tenê xebata hêzên burjuwaziya piçûk hebû, gelek kesan xwe gihandibûn hêzên burjuwaziya piçûk. Hevalê Latîf CIZRE jî, heya sala 1979'an mabû girêdayiyê rêkxistina reformîst a bi navê DDKD (niha Pêşeng).

Hevalê Latîf CIZRE, ku xwediyê rewaneke bilind û dilsoziyeke germ-bû, dîroka hemû welatên di encama şerên gelî yê demdirêj de gihiştine serxwebûn û azadiya xwe, ji ber çavan derbas dikir. Raman û baweriyên şoreşgerî belavî dora xwe dikir. Ji alîkî şerê bîrdozî (îdeolojîkî) li Kurdistanê germ dibû, ji aliyê din jî, roj bi roj bêhtir valahiyek û dîrbûnek di navbera ramanên hevalê Latîf û rêkxistina bi navê DDKD de xwe dida xweya kirin. Dijberî û nakokiyên ramyarî kurtir dibûn. Hevalê Latîf CIZRE baş zanî, ku di bin navê û çarîka "sosyalîzmê" û "şoreşgeriya demokratîkî" de tevgera reformîst, ji bo berjewendiyên burjuwaziya piçûk birêdikeve. Lewma destpêkir wan dubendî û nakokiyên mezin baş bizanibe û li ser bîngeha nêrin û ditînen rast bigihe ronahî û zelaliyê.

Piştî avakirina Partiyê, hat ditin, ku endamên Partiyê programeke objektîfî ji bo şoreşa Kurdistanê û kişandîna hemû deveran nava şerê şoreşê danibûn. Di pilana Partiyê de ji bo bilindkirina tîkoşinê, êrdîma Botanê di seri de cih digirt. Dibûbû rêkxistinên Partiyê li hemû bajarên Botanê jî werin avakirin. Li bajarê Cizîra Botan hevalan bi rêberiya ronakrewan Mehmet KURT û paşê jî Ahmet KURT dest bi xebatên dorfireh kirin. Gotinên mîna şoreş, şerê çêkdari, berxwedan, serxwebûn, azadî, pêşmerge û gerilla cara yekemîni li vê derdorê xwe dan gerandin û xwe gihandin mirovan. Her diçû, rewşa kom û komikên burjuwaziya piçûk jar, tengazar, reş û tarîtir dibû. Li hemberê pîrsên gelê Kurdistanê yê weke, welatekî serbixwe û azad çawa avadibe, rêkxistina rizgariya gelî divê xwediyê taybetî û erkên çawa be, ji hoyên şoreşê yê objektîfî û subjektîfî kîjan û çiqasî li Kurdistanê pêkhatine, hemû hêzên burjuwaziya piçûk bî zîman diman. Tenê destên xwe diavêtin azîne û metodên makyevalîstî û êrişên xwe dianîn ser raman û bikaranînen şoreşgerî. Veristinên reformîst, azîneyên jî bo reformê û riyan xweşkirina hoyên jiyana rojenî bi dijwari û li ser bîngeheke pragmatîkî diparastin.

Di wê demê de hevalê Latîf, karibû pirtûka "Manifesto - Riya Şoreşa Kurdistan" bi destê xwe ve bine. Ji nuh ve destpêkir, ku xwe pêşvebibe û şoreşgeriya rast tîbighîje. Dîroka da-

girkeriyê, kedxwariya biyaniyan, dîroka Kurdistan, civaka Kurdistan û derbasbûna ramanên Marksîst û Leninîst nava civaka Kurdistan, karakter û taybetiyên şoreşa Kurdistan û rola karkeran, ciwanên xwendevan, jinan, gundiyan, rewşenbîran û hemû kes û birên kedkar û destkar bi zelalî li ber wî ronahî bûn. Bi lez û bez û rewane rizgariya netewî, wê rêkxistina bi navê DDKD bi kûrani da ber rexneyên şoreşgerî û rastîya wê rêkxistinê dani holê. Ki bûn ew? Ji bo çî keferatê dikiran? Çîma wusa dikiran? Bersiva van pîrsan peyda kiribû. Rastiya vê rêkxistinê bi firehî bi dora xwe dida nasîn û pîrsên li jorê di nava mirovan de belav dikir. Hemû pêwendî û girêdanên xwe yê di wan re birrin. Bi hemû hebûnên xwe tîkiliyên şoreşgerî bi hevalên xwe yê ji bo serxwebûn û azadiyê re dani û çêkir.

Di nava rêzên xortên xwendevan de giraniya doza serxwebûn û azadiyê xwe serdest kir û Parti dest bi rêkxistinê kirina ciwanan kir. Gelekî jî endamên komên burjuwaziya piçûk xwe ji wan dîrkirin û xwe nêzîkî Partiyê kirin. Hevalê Latîf jî bi xebata xwe ciwanan ber bi Partiyê ve dani, wan bi tevgera serxwebûn û azadiyê ve girêda û pêwendîyan çêdikir. Weha bûbû, ku êdî xortên Kurdan rêz bi rêz tîkiliyên xwe ji hêzên reformxwaz dibirrin û tevli nava rêzên tîkoşîna serxwebûnê dibûn. Hevalê Latîf jî li hemberê wan bû hîmeke gelekî aktif, ku hemû pilanên wan li Cizîra Botan û gundên derdorê jî hev dixist. Ji ber van pêşveçûnan, tev bi hev re ji holê rakirina hevalê Latîf CIZRE danibûn nava pilanên xwe û bi vî rengî paldana xwe ya ser dijmin dizivirandin hemû şewê û awahiyan.

Piştî danezana damezirandîna Partiyê û bi firehî weşandîna belavoka damezirandîna Partiyê, êdî di destê hevalê Latîf de navîng û materialên bangeşî û ajîtasyonê şoreşgerî ji bî regekî xurt hebûn. Hevalê Latîf CIZRE şev û rojan li malê nedîma. Yek bi yek xortên li derdorê dida ber çavên xwe û bi armanca hişyarkirina wan, bi ramanên nuh xwe nêzîkî wan dikir. Di dawiyê de ji bo xortên nuh hatî, bû sembolekî cangermiya evîna welat û girêdana bi bîrdozê çîna karkeran re. Xwe ji bo hemû kar û delamêten çetin û zor re amade dikir. Dixwest bîngeha hemû komikên burjuwaziya piçûk bikole, bi taybetî jî di nava rêzên ciwanan de wan li erdê bixwe. Bi can û dil xwe da vê delameta xwe û heya dereke giring vî karê xwe bi serfirazî pêkani.

Di salên 1979 û 1980'an de her diçû aloziya aborî ya dewletê roj bi roj kurtir dibû. Mîsagorî û garantiya jiyânê û debara aborî ji bo çînen hejar û navîn nedîma. Bavê Latîf di wê demê de dest bi karê anîn û birina tiştan ji ser "tixûbên" Tirkiyê û Suriyê bi dîzi kir. Belê mîna gelekî karên din, ev kar jî êdî debara nanê rojê nedikari bike. Ev karê "qaçxvaniyê" jî ketibû destê çend kesên, ku girêdanên xwe li ser bîngeha hevxeatkariyê bi dewletên mêtînger re danibûn û çêdikirin. Di dawîya vî karê xwe de bavê Latîf deyndar ket û hinde komên deynan xwe civandin ser wî. Vê care neçare ma berê xwe bide bajarê Amedê. Li Amedê bi arîkariya çend meriv û nasên xwe, di quncikeke piçûk de cihekî dirûtina pêlavan vekir. Birayê Latîfê mezîni jî di şantiyekê de dest bi karekî kir. Rewşa aborî ya malbatê hindêki xweş dibû û herweha hindêki xwe ji cihê xwe dilivand. Di dawîya pêşveçûna vê rewşê de, deliv kete

destê hevalê Latîf, ku malbendeke (înstutuyeke) destkaran bixwîne.

Malbata hevalê Latîf di wê demê de hevî dikir, ku Ew bibe xwedî mal û zarokan. Bavê Wî bi daxwaza xwe keçeke gundi xwestibû, da bike hevala jiyana Latîf. Lê belê Wî, xwe ji bîni di nava diwarên malbatê de girêdayî nehişt. Hevî û daxwazên xwe tenê bi vî rengî dani zimên: «*Pîrsîgîreka rizgariya Kurdistanê hevqasî giran e, ku mirov nekaribe bi hoyên jiyaneke normal bersiva delamêten diroki bide...*» Hevalê Latîf li bajarê Amedê di her karekî de cih digirt. Rêkxistina bangeşiyên şoreşgerî, belavkirina weşan û daxweyanîyan, çêkirin û tevlihbûna gelek civîn û semîneran û pîrsên weke avakirina rêkxistinîya gelî, bûbûn karên Wî û li kêleka hevalên xwe li riyan veristina van pîrsan digeri.

Di wê peyvajoyê de li bajarê Amedê hîna kom û komikên burjuwaziya piçûk di kar de bûn, lê rojên xwe yê dawiyê vedijîyan. Tevan wusa didan nişan, ku bajarê Amedê navendekî gewreye ji bo wan hêzên reformxwaz û burjuwaziya piçûk. Ji aliyê din jî, rêberên Partiya me bi şeweyekê xurt pilana vekirina bajarê Amedê ji bo xebatên şoreşgerî danibûn.

Bi çalakî û jîrî xebatê derbasî karvaniyê dikiran. Hevalê Latîf CIZRE jî, di bin rêberî û însiyatîfa endamên Partiyê de, mîna leşkerekî dilsoz, dilgerm û egîd dixebitî, di karê şoreşgerî de diçû û dihat. Wan salên ku Wî di malbendê de dibuhirand, ji bo xwe dikir salên fêrbûn û hînbûna şoreşgeriyekê rast. Li ser kêmasiyên xwe yê bîrdozî gelekî radiwestî û her demê girêdayiyê hevalên xwe dima. Xwenasî û kesaniya xwe li gora pîvanên Partiyê jî ber çavan derbas dikir. Piştî dawî bi xwendîna malbendê anî, xwe bi tevayî da xebatên pratîkî. Vê carê, li kêleka karê di nava girsên ciwanên xwendevan de, rêkxistinîna destkaran û pêwendiyên wan bi hêza şoreşê ve ji da ber çavên xwe. Di vê rola xwe de, pêşketinê mezin bi destan ve anî. Ji ber van sedeman jî, komikên reformîst û burjuwaziya piçûk bi xîni jî holê rakirina hevalê Latîf CIZRE danibûn nava pilanên xwe yê gemar û tari.

Di sala 1979'an de Partiya me PKK bi tevayî di nava gelê Kurd de hate naskirin. Her kesekî, cudahiya di navbera ramanên serxwebûnê û reformxwaziyê de dizanî û têgihiştibû. Rastiya hêzên ku li ser bîngeha daxwazên Kemalîzmê û "Peymana Netewî - Misaki Milli" hatibûn avakirin, zelal xweya bûbû. Bi navê rizgariyê çawa temenê xwe hevqasî dirêj kiribûn, eşkere bû. Li hemberê firehbûna tevgera rizgariya netewî Kurdistan di bin ala çîna karkerên Kurdistan de, hemû hêzên burjuwaziya piçûk, şovenîstên civakî û kevneperestên netewî jar diketin û bî çare diman. Lewma, ji her alî ve girêdanên xwe nuh dikiran, destên xwe diavêtin hemû azîneyan, da bikaribin li pêşîya xurtbûna tevgera PKK diwar û çeperan avabikin. Di bin çarîka "demokratîyê" de, bi hevxeatkariyê reş û girêdana bi partiya CHP (Cumhuriyet Halk Partisi - Partiya Komara Geli) re, çend komikên reformîst bi navê pêşvebirina yekitiyê li hemberê tevgera serxwebûnê rêkxistineke bi navê "UDG" (Ulusal Demokratik Güç Birliği - Yekitiya Hîma Netewî ya Demokratîkî) damezirandin. Ev "yekitiya" jî sê komikan, êrişên xwe yê hov û bî meji anî ser heval û dostên tevgera me. Di seri de li êrdîma Mêrdînê navçeyên Mistbîn, Dêrika Çiyayê Mazî, Kosar ûhw. êrişên xwe ajotin, paşê êrişên xwe yê xîni jî gihandin êrdîma Amedê û hinde derdorên din jî.

Di wan salan de cih li wan teng dibû, bîngehên wan dilerîzin û vîr û derewên wan eşkere dibûn. Ji ber vî yekê jî, bi keftûlafta mirina xwe hemû Dûmahîk di rûpela 18'an de

Di sala 1989'an de gelê Kurdistanê...

Destpêk di rûpela 15'an de rim, ku ji niha ve wê dike. Şereki taybeti yê çar - seri - berdayi pêşve-dibe û ramyariyên ji bo hundurê welat û derveyî welat xistine bin ferma ve. Anina hêlwestê ber ke- viya rewşê weha, tevdanên li diji çina karkeran û heya berdest - xistina bendên zagoni yên bi hejmarên 141 û 142'an di wê dawiyê de bi rengeki ew destur didinê, ew xebat in, ku bi navê çepê aşitixwaz rawestandina pêşveçûna çepê şoreşger ê çekdari bi destê xwe ve binin. Disa, partiyeke Kurdan a bi destur û hevxeatkar ji dikare bê damezirandin. Heke pêdivî bibin, ev ji weke perçeki şerê taybeti dikare bibe pirseke raman û biran. Tiştê dixwazin xwe bigihînin wê eve, da em nekaribin şere gerilla bi kûrani û firehi bi cih bikin. Civina Encuma Parastina Milli (Milli Güvenlik Kurulu) ya pêwîst dihat şani kirin û biryarên wan ên nuh, ku bi zelali hilimin weşanan, bi navê civina ji bo politikaya li ser pîrsa Kurdan hat nixandin. Lê ev politika ew politikaye, ku bikaribin PKK bixin bin kontrola xwe û heke derfet hebin PKK birûxinin. Hûnê bibêjin, ma çi cudahiya ve politikayê ji yên berê heye? Cudahiya heyi eve: benda civinê bê bingeh û vala ye, lê yekemin e. Berê ev bend ji hemû pîrsan tenê yek bû, lê wê rojê pîrsa bingehin e."

Taktika bingehin a şerê taybeti yê dagirkeri di sala 1990'an de, bi tixûb kirina şerê me yê gerilla ye. Naveroka bingehin a pilana nuh ji bo heya 1992'an şerê taybetiyê, ji ber ku şikandina têkoşina me yan tunekirin ne bi derfet e. Lewma, da gerilla ji gel qut bikin, ber xwe ve anina gel wê ji bo wan bibe bingehin. Wê gelek tiştan pêşkêşî gel bikin, da xwe şêrin şani bikin, û wê bixwazin evina gel di barê daringî de bizivirin beriyekê. Herweha cih bi cih wê seri bidin pikoli û çavtirsandinê ji. Heke di vir de nekaribin bi ser kevin, wê berê xwe bidin bi kuştinan bê deng kirina gelî. Li derveyî welat ji, bi hiceta "parastina" tixûban, wê gelek tiştan berdin destê Suriye, Îran û Iraqê ji. Li ser ve bingehê, wê bixebitin ku têkoşineke hevpare avabikin û li ser tixûban ji, wê hinde tedbirên fiziki pêkbinin.

Di rojnameya "Milliyet" a roja 26'ê Kanûnê 1989'an de niviskar Yalçın Dogan ew rewşê bi vi rengî dinirxine:

"Sala dawiyê û yan herdu salên dawiyê yên salên 1980'an, ji aliyê parastina aşitiya me ve, peyvajo bi

kuştinên (livbaziyên) PKK tund dibê. Di serê hemû pîrsan de, ji aliye parastina aşitiya hundurî ve ji bo Tirkiyê, di sala 1990'an de disa terora PKK wê hebe, ku wê me mijûl bike. Paydakirina çareyê ji bo wê, ji du aliyan ve dibê. Divê pêşî kehniyên PKK bîn birrin (arikariyên gel bîn birrin), paşê ji divê têkoşina çekdari

(tunekirin) hebe. Di sala li pêşiya me de, azineyên şerê çekdari wê xurttir bibin. Çekên ku bi teknolojîyê bîn tîkûz kirin wê bîn xurt kirin. Bi helikopteran ji tixûb wê bîn parastin. Gava kesek ji tixûban derbas bibe, navişîngên elektronîkî di cih de wê agahî bidin merkezê. Tîkûzkirina teknolojîkî, kin bê gotin di sala 1990'an de wê bêhtir pêşvehere.

Herweha Tirkiye, di sala 1990'an de, di mehên havînê de, wê dest bi xebatên 'malê dewletê kirina erdan' bike û wê vi xebatî bilezine. Ev xebat bi salan li ser lêvan bû û tenê carek dido li derek an du deran hatibû bikaranin. Niha Tirkiye daniye pêşiya xwe, 'di salek an du salên li pêşiya me de li qirexa tixûban bi tevayî navçeyêke ji 600 kilometran vala bike.' Li navçeyên tixûban, di navbera Tirkiyê û Suriyê, herweha di navbera Tirkiyê û Iraqê de 'qayîşeke vala, herêmeke vala, herêmeke ku tu kes di wê de nebe' mîna armancekê hatiye danin."

Ji van gotinên li jor ji bo ronahî dihe tîgîhiştin, ku armaanca dewleta Tirk, qut kirina gerilla ji destekên hundurî û derveyî ye. Paşê ji bi operasyonên leşkerî pîkanina tunekirinê ye. Lewma, da di bihara 1990'an de gerilla hima xwe hunda bike, dewleta Tirk dixwaze di dirêjahiya zivistanê de

operasyonên xwe bidomîne. Bi wê armaancê Serekê Kurmayê Gelempêri Necip Torumtay dibêje: "Bi armaanca em delivê nedin, da rîkxistin (PKK) xwe amade bike û di mehên bihar û havina 1990'an de bikaribe hinde livbaziyên pêkberin, divê em tevgerê (operasyonê) bidomînin, ku ji meha Êlûnê vir ve destpêkiribû. Divê ev di dirêjahiya zivistanê de ji neyê sistkirin û bi wê tempayê divê pêşvebikêve." (Rojnameya "Hürriyet", 31. Kanûn 1989)

bigihînin dawiyê. Lewma, her miroveki Kurdistanê yê dilsoz, bi rûmet û dirust, divê bixebite, da hemû komploiyên şerê taybeti di avê de bibe. Bi şeweyeke zanatir û bi biryarî xwedî li delametên xwe derkeve. Li ser karê xwe be. Divê bizanibe, ku delameta bingehin, xwe rîkxistinê kirina di nava "Komên Gel" de ye. Divê wê delametê ji bir neke û tevli şerê derxistina dagirkeran ji welatê me bibe. Bi serfiraziyê anina dawiya sala 1990'an, bi wê misagoriya yekemin ve girêdayi ye.

operasyoneke mezin. Pêşmergeyan zivirandin û xistin di çembera xwe de. Pêşmerge ji bo şikandina çemberê bi seatan pozberiyê ajotin. Di dema şikandina çemberê de, du pêşmerge bi lehengi şehid ketin. Bi dehan ji serbazên dijmin hatin kuştin. Roja 16'ê Kanûnê, yekitiyeke pêşmergeyan çû gundê Sindikê navçeya Dihê. Di navbera yekitiya pêşmergeyên ARGK û yekitiya leşkerên dijmin de, ku li gund dima, şereki dijwar derket. Şer demeke gelekî dirêj doma û gelek serbaz ji dijmin hatin kuştin. Her di wê rojê de, li dora gundê Gûraxaç navçeya Mehsertê bajarê Mêrdinê, leşkerên dijmin operasyonêke birêvedibiran. Şereki di navbera hêzên dijmin û pêşmergeyan de derket. Çar endamên komên taybeti bi xedari birindar ketin. Roja 23'ê Kanûnê li navçeya Çelê bajarê Çolamergê 42 kes hatin girtin. Ji van şeş welatparêz xistin girtgehê û yê din hatin berdan. Di nav wan de serokê Beledîya Çelê ji hebû. Kesên hatin berdan paşê daxweyaniyekê çekirin û gotin; "Ji ber ku me parêzkarîya gundan nepejirand em hatin girtin. Bi kotekê dixwazin, ku em bibin parêzkarên gundan." Bi vi rengî bê perwabûna şerê taybeti careke din ronahî bû. Dewleta Tirk a faşist, da bikaribe xwe ji heriya ku li Kurdistanê ketiye nav rizgarbike, bi kotekê çekan dixwe serî mirovên me û dixwaze şerî bigihîne sixletên Kurdistanî (Kurdan bi Kurdan bide şikandin). Lê êdî nema dikare ve bike. Roj bi roj bêhtir dihê pişange kirin û rabirrin.

Bilî berf û bagerê şerê me yê gerilla pêş ve diçe

Hêzên şerê taybeti yên dagirkerî, di peyvajoya zivistanê de operasyonên xwe yên leşkerî û berfireh domandin. Bilî hoyên zivistanê yên xedar, yekitiyên pêşmergeyên ARGK, bi xurti li hemberê dijmin li ber xwe dan. Dijmin rasti hundabûnên mezin ên diravî, giyanî û endamên leşkerî bû. Di agahî û nûçeyên bi tixûb digihin me de ji, ev rasti bi delîl xweya dike.

Roja 15'ê Kanûnê, li nêzikî gundê Çevrim qopaniya Beronî (Findik) navçeya Dihê bajarê Sêrtê, şereki mezin derket. Hêzên dagirkeran, ku di encama giliyekê de pêhesin, pêşmerge li nêzikî gund in, seri dan

Şehîde me Latîf CIZRE...

Destpêk di rûpela 17'an de kirinên gemar pêk dianin. Komikên bi navên KUK, DDKD û "Riya Azadî" bi hev re êrişî têkoşina me kirin. Di encama van erîşan de nêzikî 50 hevalan bi destê wan hatin kuştin. Bê ku çarîkekê dabikişin ser rûçîkê xwe, xizmeta dewleta Tirk a faşist û dagirker dikiran.

Di meha Gulanê 1980'an de, rêhevalê Latîf CIZRE ji bo kareki vegeyriyabû bajarê Cizira Botan. Xwesparên bi navê KUK, pilana kuştina hevalî amade kiribûn û ji bo wê daxwaza xwe ya xinîz dixebitîn. Van bêbextan bi rengeki agahî gihandibûn hevalî, ku bi lez vegere bajarê Amedê. Li Amedê ji ev çêşên xayin ji bo ji holê rakirina Wî li benda Wî mabûn.

Xwespar û reformist di wê demê de karibûn hinde hevalan ji holê rakin. Lê mafdarî û buhatiya tevgera me roj bi roj xurttir bû. Endamên Partiya me berxwedanên mezin rêz bi rêz bilind kirin. Pêşî bajarê Amedê bi şehidbûna rêberê me Mazlum DOĞAN

xwe zivirand keheha berxwedana nûjen. Cizira Botan ji bi berxwedana hevalên weke Ferhan ÎL û Cevdet GÜNERHAN careke din giringiya xwe di têkoşina rizgariya netewa Kurdistan de da xweya kirin. Bi şehidbûna heft hevalên berxwedana gundê Heblerê (Hisar) di dawiya sala 1987'an de, Cizira Botan rabû ser piyan û pêtên raperinê xwe hildan. Di wê dawiyê de bi xebata rêhevala Bînefş AGAL (Bêrivan), Cizira Botan bû navendeke şerê geli. Bi dehan xortên ciwan ji Cizirê xwe gihandin şoreşê û niha pêşveçûnên gelek mezin xwe pêkanine.

Hevalê Latîf Tu dilxweş raz e! Hevalê Te her rojê heyf û tola şehidan ji dewleta Tirkên faşist digirin. Niha teviya Botanê bi kulîkên serxwebûn û rizgariyê tiji bûye. Hêzên gel ên pîroz PKK, ERNK û ARGK pirtûkên tolehildanê pel bi pel diqulibin û mîna bayê beyanê bi lezî û kûri dihen. Bang û durişmeyên tolehildanê bilind û bilind hildibin.

Şadîmaniyên...

Destpêk di rûpela 16'an de durişme hatin rawestandî. Gelê me, girêdana xwe bi Serokê xwe û maneya xwe ya di kesbûna Pêşengî de peyda kiri, him û giyana xwe di her delivê de dani zimên. Wê rastiya xwe ji bi bangîna durişmeya "Biji Serok APO!" zelal kir. Girsên gel bi durişmeya "Biji Serok APO!" ketibû eywanê, disa bi durişmeya "Biji Serok APO!" ji eywanê derket. Hinek ji beşdarên, ku ji cihên gelekî dût hatibûn, kom bi kom çûn mehmaniya Akademiya Mahsum KORKMAZ û cejna şagirtên Akademiye pîroz kirin. Piştî ku demekê li Akademiye man, paşê vegeyriyan malên xwe.

Şadîmaniya sersala damezirandina Partiyê li Barlîas bû zelaliya ji bo rastiya gelê me yê şervan û têkoşer. Herweha ronahitir bû, ku têkoşina me di kesbûna Serokê me APO de bingeh bûye. Carek din bi delîl eşkere bû, ku Serok APO, PKK, gel û serpêhatinên têkoşerî bûne nixrên gelê me yên bingehin.

Daweya PKK li Almanya Rojava...

Destpêk di rûpela dawî de bangên "yuh!" ji aliye şopdar û guhdarên Kurd, Tirk û Almanî, ferman da ku durişmeyê bi xwar ve dabikişin. Û ji abukatan xwest ku rûnin cihên xwe. Lê gava abukatan bi biryarî livbaziya xwe domandin, rûniştin ji bo deh kêliyan hate rawestandî.

Gava rûniştin disa destpêkirin, encumana dadgehê dit, ku abukatên girtiyan livbaziya xwe ya ji bo protestokirina birê camê di eywana dadgehê de didomînin û li ser piyên xwe hin radiwestin. Ji ber ku berpîrsiyarên dadgehê nekarin livbaziya abukatan bişikin, sersawci Belker da xweyakin, ku rûniştina wê rojê hatiye sekinandin û ji bo rojêke din hate hiştin. Encumana dadgehê di bin bangîna durişmeyên protestoyê û dengên "yuh!" ji eywanê derket.

Bi armaanca piştigiriya livbaziya abukatan, girtiyan şoreşger endamên PKK ji bo sê rojan berxwedaneke birçimanyinê bilind kirin. Piştî ku livbaziya xwebirçihîstîna ya ji bo pro-

testokirina bikaranînan çewsandin û piştigiriya abukatan hat bihistandin. Yekitiya Rewşenbîrên Welatparêzên Kurdistan - YRWK ji livbaziyekê di istasyona navendî ya li bajarê Düsseldorfê de amade kir û 7.500 belavok belavkir. Rewşenbîrên Kurd bi livbaziya xwe anin zimên, ku piştigiriya berxwedana xwebirçihîstîna ya politikvanên Kurd û şoreşger endamên PKK dikin û daxwaza abukatan a ji bo rakirina birê camê ji dadgehê di cih de dibinin. Rewşenbîr, bikaranînan dij - demokratîki yên di daweya PKK de bi hişkî protesto kirin. Herweha Yekitiya Jinên Welatparêzên Kurdistan - YJWK ji li pêşiya dadgehê li Düsseldorfê, miting û rêveçûneke bi bêhtirî 500 jinan pêkani. Jinên Kurdistanê piştigiriya xwe ji bo pêşengî xwe yên girti anin zimên. Êrişên Almanya Rojava yên imperyalist û li diji têkoşina rizgariya netewa Kurdistan bi dijwari protesto kirin. Livbazi zinde û bi bizmîti derbas bû.

Gav bi gav xaka Kurdistan...

Destpêk di rûpela 19'an de xebatkar, çêşên bi navê parêzkarên gundan û serbazên dijmin bersiva xwe bi mirina xwe girtin. Herweha lêdanên mezin li politikaya perwendekirina dagirkerî ji hatin xistin. Bi dehan dibistan, ku sazîyên asimilasyonê ne, hatin şewitandin. Di şerên li derdorên Hênê, Bismil û deverên din li diji yekitiyên dagirkerên Tirk de derketine, gerillayên ARGK jehatibûn pêwîst bi destên xwe ve anin. Pêşemin di xeta Amed û Çewlikê de livbazîkariyêke pêwîst xwe da şanikirin û hin ji xwe dide şanikirin.

Di wê dema dawiyê de, di navenda bajarê Amedê de, xebatên rizgari-xwaziya netewî berfirehtir dibin û didomin. Pêşemin di nava rêzên xwendevan û civanan de, xebatên bangeşî û rîkxistinê kirin bi şeweyeke dijwar dihen lezandin. Xwendevanên ciwan hinde livbazi birêvedibin û piştigiriya pêşveçûna rizgari-xwaziya netewî di-

kin. Disa, di mehên derbasbûne de, şervanên rizgariya netewî bombe (narînoç) avêtin avahiya navenda MÎT, ku li serseri Kurdistanê xebatên komplowarî û ajankirinê li diji şoreşê ji vir derdikevin. Li derveyî wê livbaziya avêtina narînoçê, disa livbaziya ji gelek aliyan ve li diji MÎT dihen domandin. Navenda MÎT, ku deşîfre bûbû û nema dikari xwe biparêze, neçare ma, ku ji Amedê barbîke bajarê Çewlikê.

Li hemberê keftulaftên, ku dagirkeriya Tirkan dixwaze Amedê bizivirine keheleke Kemalîzmê û ixanetê, û herweha baregehên NATO ji li wir hatine avakirin, têkoşina me ya rizgariya netewî armaanc dîke wê avahiyê birûxine û bi tevayî bihilweşîne. Gavên di wê riyê de hatine avêtin, her biçê, wê xurttir bibin.

DI HEJMARA PÊŞIN DE: ÊRDIMA DÊRSIMÊ

GAV BI GAV XAKA KURDISTAN

Êrdimeke niştiman ku berê navenda bazarganiyê niha keleha berxwedanê ye

AMED

- IV -

CIHÊ AMEDÊ DI TÊKOŞINA ME YA RIZGARIYA NETEWÎ DE

Piştî ku bakurê - rojavayê Kurdistanê kete bin dagirkeriya dewleta Tirk de, êrdima Amedê ji bû êrdimeke Kurdistanê, ku dagirkeriya dewleta Tirk bêhtirîn li ser vê êrdimê leyistokên xwe yê xiniz û rêş birêvebiriye. Domana mêtîngehkirina bakurê - rojavayê Kurdistanê ji aliyê serdestên Tirkî ve, ji bo dagirkeran heya bê gotin bi çetîni û serêşî derbas bûye. Ger navçeyî ji be, dikare bê gotin, ku ev birê Kurdistanê ji serî heya binî bi seranserî rastî serihildan û rapêran bûye. Ji bo dagirkerên Tirk pêwîstiya Amedê hin de wê demê de ronahî bûbû. Bajare Amedê di nivê bakurê - rojavayê Kurdistanê de avabûye. Lewma ji serdestên Tirkî, vê êrdimê mîna êrdimeke tamponî ji bo, bi xwinê şikandina serihildanan bikaranî. Hemû hevxeberkar xwe di vê navendê de komkirin û şikandina serihildanan ji li bajarê Amedê amadekirin û pilanên xwe danin.

Di demên berê de, bi çavê peytextê Kurdistanê li bajarê Amedê dihat nêrin. Amed, heya pîvaneke pêwîst xwediyê rewş û avahiyeke kozmopolitîkî ye. Şexsiyetên ji her birên civakê, mîna nûneran ji Amedê derdikewin. Bi vê rewşa xwe Amed, xwediyê bîngehekiye, ku ji hemû aliyan ve ji bo pêşveçûnê vekiriyê.

Ji demên berê heya niha serdestên Tirkî Amed ji xwe re nola navendekê hilbijartine, da çanda kemalist berfireh bikin û ji bo şînbûna ve serî dane gelek xebatên ji gelek aliyan ve. Dagirker dixwazin li Amedê make-teke (modeleke) Kemalîzmê avabikin. Hebûna navenda MÎT (saziya sixuriyê) li Amedê heya ve dema dawiyê, ne bê sedem bû. Li Amedê mirovên ji tevî Kurdistanê, angî ji hemû aliyan Kurdistanê, vedijîn; ji karkeran heya bürokratan. Ji Amedê rê diçe gelek êrdimên Kurdistanê. Gava dagirkerê rastîyê ji diênin pêşîya çavên xwe, dixwazin heya bê gotin sîd û berjewendî ji vê rewşê bistînin û van bi destê xwe ve binin. Xebateke MÎT ji eve; artêşeke bê karan ji bajarên derdorê diherike bajarê Amedê û dixwaze wan mirovên me bi hevîyên nerast bixapîne û wan bike sixur û ajanên xwe.

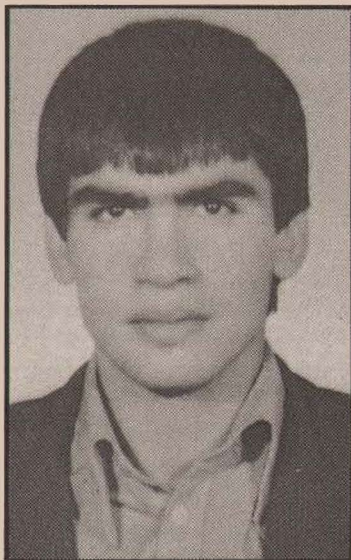
Ji ber vê rewşa xwe ya tîji dijevî, bajarê Amedê bûye navendekê pêşveçûnê ji gelek aliyan ve. Li Amedê pêşveçûnê ji her hêlê xwe dan şanîkirin û hinde pêşveçûnê li gora sîd û berjewendiyên rizgariya netewî ji peyda bûn. Li ser bîngehekê, ku hemû rastî hatibûn hundakirin û tiştên nerast mîna rastbin dihatin pêşkêş kirin, gelekî normal û hoyekî siruştîye, ku pêşveçûnê bi vê nolê derketine holê.

Dagirkeriya Tirkan xwest rîsteke îxanetê bike sixleteke Amedê. Di salên berî derbeya leşkerî ya 12'ê Elûnê de, burjuwaziya piçûka Kurdî û kevneperestîya netewî hêlinên xwe li bajarê Amedê danibûn. Ev hêzên ku digotin em bi navê Kurdistanê bûne rêwîyên dozeke pîroz, bi hercure leyistokên li gora berjewendiyên çî-nên xwe, dixebitîn ku di rastîyê de hişyarî û zanabûna rizgariya netewî

bixin bin mij û dumanê. Reformistên Kurdî û desteya xulamokan bi xebatên xwe hinde çeperan li pêşîya rizgariya netewî û pêşveçûna wê dozê avakirin. Bi vî rewşa xwe, bi zêdeyî xizmet û karguzariya dagirkeriya Tirkan dikiran. Nemaze rastîya ku reformistên burjuwaziya piçûk li vê êrdimê xwe gihandin giraniyeke pêwîst û dagirkerên Tirk ji li hemberê wê dengê xwe dernexistin, xwediyê naverokeke sercêçem û yekemîn e. Di bin vê rastîyê de hinde sedemên bi naverok hebûn.

Bê ku em cih bidin çewtşanîkirinê û şelobûna rewşê, tevgera me, rizgariya netewî ji bo Kurdistanê mîna erk û armanekê dani pêşîya xwe. Gava tevgera me dest avêti êrdima Amedê û ne avêti, berî dagirkeriya Tirkan reformistên burjuwaziya piçûk û koma xayînen hevxeberkarên Kurdî li hemberê xwe dit. Li ser bîngeha hevxeberkariya li dijî tevgera me ev hêzên dilrêş, eniya êrişê avakirin. Endamên tevgera me dixebitîn ku di nava rêzên gelê êrdimê de zanabûna hişyariya rizgariya netewî bicihbikin û wê hişyarbûnê bizivirînin himêki konevani (politîkî). Lê ew hêzên dilkîret, bêtîrs û bizdan berikan reşandin ser endamên tevgera me, ku xwe dabûn xebateke tund û bargiran. Bili tofan û bahozê êrişên dagirkeriyê û hêzên din ên reformistên burjuwaziya piçûk, serdestiya tevgera me ku nivîşkên pêsketî-nê girtibû, nekari be şikênanandin.

Êrdimek ji êrdimên Kurdistanê, ku tîkoşîna me pêşemî bir û baweriyên rizgariya netewî û serxwebûnê li wir birêvebiribû, êrdima Amedê ji bû. Ger ji bo demên kin ji be, gelek kadroyên tevgera me yê pêşengî li êrdima Amedê hinde xebatan pêkanî. Ji bo demeke kin rêheval Mazlum DOĞAN ji berpirsiyariya xebatên li Amedê kiriyê. Rêheval Orhan AYDIN ji ku niha di zindanan dagirkerên Tirk de ye, di nava xebatên Amedê de cih girtibû. Di wê domanê de li taxên derveyî yê li derdorên bajarê Amedê xebatên tund birêveketin û li navenda bajêr ji hinde pêsketî-nên pêwîst hatin afirandin. Di wê demê de heza hevxeberkar a bi navê DDKD (niha Pêşeng) xwe gihand sixleta rêxistîneke wusa, ku bêhtirîn êrişî şoreşgerên ku xebatên tevgera me birêvedibiran, dikir. Tévgera me bili hemû êrişan û kêmbûna derfetên diravî, bi biryarî tîkoşîneke dijwar pêşvebir. Tîkoşîna serxwebûnê avahiya kozmopolitîkî û rewşa tevlihev a li êrdimê, heya pîveyeke girîng gihand zelalî û ronahiyekê. Tîkoşîna tevgera me ya bi biryar û şoreşgerî li dijî dagirkeriyê, bû dilxweşîya gelê me û kete dilê mirovan. Di meha Adarê sala 1980'an de Partiya me "Hefteya Sor" danezane kir. Di serê hemû navçeyan de ev li Amedê bêhtirîn posideyên xwe dagerand. Di domana hefteyekê de hemû destkar dergehên dikanên xwe girtin. Bili hemû pikolî û tehdîten dagirkeran û reformistên burjuwaziya piçûka Kurdî, ev livbazî, bi serkeftîni dawî bû û giha armançên xwe. Livbaziya "Hefteya Sor" a tevgera me, tirseke mezin berda dilê dagirkeriya Tirkan û hêzên reformistên burjuwaziya piçûk. Li ser vê bîngehê Partiya me bi wan da pejiirandin, ku Partiya me him û

hêzeke ji dil e.

Piştî wê domanê, bi diwarbûna êrişên li dijî Partiya me, girtin ji hatin dorfireh kirin. Dixwestin serdestiya Partiya me û xeta Partiya me ya ku pêşveçûnan diafirand li ser vê bîngehê tune bikin. Piştî ku ev qampanya êrişê demekê doma, serdestiya û doliwgeriya Tirkên dagirker banduriya xwe da destê artêşa xwe.

Piştî ku Partiya me bi armanca tevdîr û amadekariyan xwe kişande derveyî welat, domana berxwedanê bi destê pêşeng, kadro û sempatizanên (dilxwazên) PKK ên di zindanan de destpêkir. Berxwedankarên zindana Amedê serkêşîya berxwedanê dikiran. Hovîti û barbarîya doliwgerên Tirk di zindanan Amedê de bi diwarî û tuji hate zimên û ronahî bû. Bi livbaziya rêheval Mazlum DOĞAN a mezin û diroki, fitilê berxwedanê pêtên agirî girt. Di domanekê de, ku dagirkerî bawer dikir, êdi di zindanan de hemû girtiyên şoreşger bi destê xwe ve aniyê û tevgerên, ku girtî endamên wan in tune kiriyê, rêheval Mazlum DOĞAN rewşa tarî ya di zindanan de bi agirê berxwedanê ronahî kir û demeke nuh di diroka berxwedana Kurdistanê de vekir.

Posideyên tirêjenê wê berxwedana di zindanan Amedê de, xwe ji tixûbên Tirkîyê û Kurdistanê ji derbas kirin û bersiva xwe li gelek derdorên cihanê girtin. Piştî domana berxwedanê, ku bi vî rengî hatibû destpêkirin, hemû zindanan li Tirkîyê û Kurdistanê rêz bi rêz bûn navendên berxwedanê. Di wê domanê de ji girtigeha Amedê, ne tenê rîsta xwe ya serpiştî û pêşengiyê di berxwedanan de parast, herweha wê rîsta xwe gihand koçberên gelekî pêşketitir û jêhatibûna pêşvetir çuyînê ji şanîkir. Livbaziya xwe sohtî-nê ya rêhevalên Ferhat KURTAY, Mahmut ZENGİN, Eşref ANYAK û Necmi ONER, bû nimûneyeke dilêrî û fidekariyêkê bê heval û nedîtî. Piştî demeke kin ji, rêberê gelê Kurdistanê yê mezin rêheval M. Hayri DURMUŞ bi daxweyanîyeke li pêşîya dadgeha dagirkeran livbaziya Rojîya Mirînê ya 14'ê Tirmehê da destpêkirin. Di nava wan de internasyonalîst mezin rêheval Kemal PİR, lehengên gelêrî yê mîrxas rêhevalên Akif YILMAZ û Ali ÇİÇEK ji, gelek dilîyên şer endamên PKK tevli livbaziya Rojîya Mirînê bûn. Çeka kuştin û mirî-nê ya dagirkeriya dewleta Tirk

bi vî rengî hat rawestandin. Tevli posideyên wê livbaziyê ji, berxwedanê di zindanan de xwe gihandin taybetiyên girseyî û bûn bîngeha tevgerê girseyî.

Berxwedanên zindanan Amedê herweha dagirkeriya Tirkan din û har kirin. Peyvkar û berpirsiyarê doliwgeriya dagirkerê har Kenan Evrenê faşîst di wê demê de çû bajarê Amedê û wê daxweyanîya li jêr eşkerê danezane kir: "Hinek hene, hun serê wan ji jê bikin, dev ji îdeolojiya (birdoza) xwe bernadin. Ma em ên welê bi dar ve nekin çî bikin, ma em wan xwedî bikin?" Ji bo daxweyanîya vî berpirsiyarê dagirkeriyê yê faşîst û dijminê gel, eşkerêye ku berxwedana dilîyên şer endamên PKK a bi nola Rojîya Mirînê, bîngehek avakiribû. Ev berxwedan bûbû kehnîya gotinê wî ji.

Piştî ku berxwedanê bi rûmet û mezin di zindanan Amedê de diwar-tir bûn, pîveka hingavtin, lédan, îşkence û bikaranînen pikolîyê ji zêdetir û bilindtir bû. Şeweyên hingavtinan ku nedihatîna bira mirovan hatin pêkanî. Hemû bêbext, xwespar û xayîn hatin tevgerandin. Komplo û provokasyonên curbucur bûn karên rojene. Bi van azîneyan dagirker xwestin pêşîya berxwedanan bigirin û wan bişikînin. Lê bili hemû keferatan agirê berxwedana di zindanan Amedê de nekari bê vemirandin. Li berva-jîyê ve, ev agirê berxwedanê gurtir bû û girtigeh, zivirîn dibistanê şoreşê.

Parastînen dilîyên şer endamên PKK ên di dadgehan de bûn malê dirokê. Rêhevalên me yê dilîyên şerî, dadgehên dagirkeriyê qulibandin dadgehên ku di wan de doliwgeriya dagirker hate pirsyarkirin. Rêhevalên me Partiya me, şoreşê û sosyalîzmê parastin û serfiraziyeke politîkî bi destan ve anin. U gotin, "Biryara dirokê ya di derbarê me de berdan e!"

Berxwedanên zindanan ku zindana Amedê bû pêşeng û serkêşê wan, hevîyên şoreşê zinde û teze hiştin, herçiqasî di wê demê de cuntaya leşkerî û faşîst a 12'ê Elûnê li ser gelên Tirkîyê û Kurdistanê pikolîyên xwe heya bê gotin dijwar kiribû û mîna ewrên rêş daketibû ser civakên herdu welatan ji. Bi vî rengî, ew valahiya ji ber bê şer û tîkoşî-nê ji bo demeke derbas bibe afiribû, hate dagirtin. Ji aliyekê ji berxwedana zindanan Amedê bû bangek ji bo tevgerên xwe dabûn derveyî welat, da li ser axa welat tîkoşî-nê disa bidin destpêkirin û bilind bikin. (Partiya me weke daxwazên wê bangê ji vegerî Kurdistanê û bersiva berxwedanên di zindanan de da).

Bajarê Amedê di serihildanên berê de mîna navendekî xwesparî û îxanetê hatibû bikaranîn. Lê wê carê hevîya doliwgeriya dagirker di pêşî û qirik de ma. Rêhevalên me dilîyên şer endamên PKK, Amed zivirandin birc û keleha berxwedanê. Di diroka Kurdistanê ya serdemî û hemdemî de keleporeki girtigehan a nûjen afirandin. Nexasim (nemaze) rêhevalên me bi buhatîya can û xwîna xwe keleporeki berxwedanê afirandin. Ev ji ji bo tîkoşîna me ya rizgariya netewî ne arikarî û piştigirîyeke piçûk bû. Serpêhatîna berxwedanê ku di zindanan Amedê de destpêkîriye, di rojên me

de ji politikaya dagirkeriyê ya li ser zindanan di avê de dibe û pûç dike. Ji bo pêkhatina gelek daxwazên girtiyên şoreşger û mafên wan rîsteke pêwîst dileyize. Êdi gava niha li Tirkîyê yan li Kurdistanê ger di girtigehê de berxwedanek destpêbike, dikare hemû girtiyên şoreşger ên di girtigehên din de ji rake berxwedanê. Berxwedanên bilind dibin, li ser bîngeha hevkarî û piştigiriyê pêl bi pêl xwe digihînin hemû girtigehan. Bi vî awahî kargiriyên girtigehan ên dagirkeriyê neçare dimînin ku gavên ber û paş ve biavêjin.

Yek ji hemû pêşveçûnên pêwîst ji, ku serpêhatîna berxwedanê derêxîstîye holê, afiribûna tevgera malbatî (familyayî) ye, lew ev berxwedana li Amedê rayên xwe rind dagerandîye kûriyên dilan û wê tevgerê ji kiriyê navendekî hemû girtigehan. Belê, rewşeke bi vê nolê ji bûye pêşveçûneke pêwîst. Berxwedanên ku di bin hoyên çetintirîn de seriyên xwe hildane, meriv û malbatên girtiyên ji bi rengêki aktif tevgerandine û weke wê ji, rê ji bo hemû birên civakê yê din ji ku sixleta hişyariyê bi wan re hene vekirine, da dengên xwe bilind bikin. Gava niha dagirkerên Tirk berê xwe bidin girtigehan, neçare ne hêlwesta civakî ji binin ber bala xwe, ku berxwedanê di zindanan de wê afirandine.

Dilîyên şer endamên PKK, seriyên xwe li ber bikaranînen dagirker û faşîst neçemandin û berxwedanê pêşvebirin. Bi vî ji bi tevîya awîra gelemperîya cihanê ji dan bihistandin, ku "peyamnûnerîya demokrasî" ya dewleta Tirk, rast û rast faşîzm bi xwe ye. Bi vî kirina xwe ji, di platformên navnetewan de dewleta Tirk rabirîn û pişange kirin. Hiştin ku ew rastî çeperên mezin bibe. Bi vî awahî di qada navnetewan de, ji bo demokrat-bûna dewleta Tirk, bikaranînen di girtigehan de mîna pîvaneke hatine pejiirandin.

Afirandkarê van pêşveçûnên bi pê-wîstiya dirokî, ku bi xetên gelemperî me wan dan nasdan, zindanan Amedê ye. Li vir îxanet û berxwedan, şerêki ser bi serî, diran ber diran li dijî hev rakirin. Bili hemû derfetên li pişt, îxanet li diwarên berxwedanê ket û perçe - perçe bû. Zindana Amedê, bi arikariyên xwe yê mezin ji bo tîkoşîna me ya rizgariya netewî, maf kiriyê, ku herdemê bê nimandin û navê wê bê hildan.

Di zindanan Amedê de, ku li wir tivancên mezin, zorî û zehmetiyên mezin birêveketine û buhatiyên tu caran piçûk neyin ditin bûne serpêhatî-n, xwîna pêşengên me yê mezin heye. Gava navê zindana Amedê di hê hildan, rêhevalên Mazlum, Hayri, Kemal û Ferhat di hên biran. Ev rêhevalên me canên xwe yê birêz û giranbuha fidakirin û bûn afirandkarê serpêhatîna berxwedana di zindanan de. Amed, bê wan nikare êdi bê nimandin û navdan.

Tîkoşîna rizgariya netewî ya domana nuh ku Partiya me bi Hilpişkîna 15'ê Tebaxê dabû destpêkirin, xwe dirêjî Amedê ji kiriyê. Ji aliyekê komên me yê pêşmergeyan li derdorên gunditî yê êrdimê xebatên xwe birêvedibin, ji aliyê din ji Partiya me dest avêtiye xebatên di navenda bajarê Amedê de ji. Rêhevalên Alaatin ZOGURLU û Mehmet DAG ji militanên Partiya me, gava xebatên di bajêr de birêvedibiran, ji aliyê sixureki hevxeberkar giliyek li derbarê wan çêbû. Rêhevalên me di xaniyekî de hatin zivirandin. Bi agirê çekên xwe bersiva bangên "Xwe bidin dest!" dan û pozberiyekê dan destpêkirin. Rêhevalên me bi hogirî û qehremanî li ber xwe dan û şehîd ketin.

Disa, gerillayên ARGK ku li bakurê êrdima Amedê xebatên xwe tundkirin, hinde pêşveçûnên pêwîst bi destan ve anin. Di dawîya livbaziyên pêkhatin de, gelek sixurên hev-Dûmahik di rûpela 18'an de

Di sala 1989'an de gelê Kurdistanê bi ser ket, dewleta Tirk a faşîst lêdanên mezin girt

Sala 1989'an bi rengê saleki bi têkoşina me tiji derbas bû. Ev pêşketin tenê bi hilpişkîna mezin a şerê me yê pêşmergeyi ne bi tixûb e. Şerê me yê gerilla cih bi cih pêşiya şerê taybeti girt. Bi şeweyeke gelemperi pêşveçûna şerê taybeti yê dewleta Tirk hate şikandin û ev şer destpêkir, ku ber bi jêr ve here. Ji ber vê yekê jî, kete nava rewşeki, ku poside û serdestiya wî hatiye şikestin. Hêzên şerê taybeti insiyatîfa xwe ya di şer de hunda kirin û insiyatîf kete destê pêşmergeyên me. Gava du hêzên leşkerî yên li dijî hevûdu şer dikin, yek ji wan insiyatîfa şer berde destê yê din, eşkereye ku şerî jî êdi hunda kiriye. Bi taybeti gava artêşeke bi sazendi, bili yekeniye xwe yên sazendi, li hemberê gerillayan ku bi seranserî xwediyê tevgerêke bi liv û bizav in û ne xwediyê yekitiyên sazendi ne, insiyatîfê hunda bike, ne hesaniye ku disa bikaribe wê insiyatîfê ber xwe ve veqerine. Rewşa artêşa Tirkan li Kurdistanê li hemberê hêzên ARGK di sala 1989'an de bi vi rengî ye. Ji ber ku ew şerê dagirkerî yê taybeti, ku ketiye ber jarbûnê, di qadên têkoşinê yên din de jî rasti hundabûnê himi yên mezin bûye. Pêşemîn rêxistinbûna gelê Kurdistanê li dora pêşmergeyan bi şeweya bereyî, herweha rabûna gelê Kurdistanê bi şeweya cih bi cih bilindkirina livbazîyan, rejîma Tirkan aniye ber asteng û tengezariyên pêwîst. Ev jî bû sedemê, da derz û qelşên mezin di rejîma 12'ê Êlûnê de dengê xwe bidin bihistandin. Rejîma faşîst, jî bo rakirina kêş û pîrgîrêkên li pêşiya bikaranîna pilanên xwe, serî da guhartinên

Dûmahîk di rûpela 15'an de

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

ŞADÎMANIYÊN PÎROZKIRINA SERSALIYA YANZDEHAN A DAMEZIRANDINA PKK

Partiya me, Partiya Karkerên Kurdistan - PKK bi serkeftineke mezin yanzdeh saliya şerê xwe kutand û kete donzdeh saliya şerê xwe. Ev bûyer, jî aliyê gelê Kurdistanê bi şahî û dilxweşi dihê pîroz kirin. Gelê Kurdistanê, sersaliya yanzdehan a damezirandina pêşengê xwe, bi him û desteka jî şerê serxwebûna netewî digire, li hemû deran bi fîdekariyeke mezin û giyanêke militanî pîroz dike û vê lîva xwe didomine. Ev pîrozî, li Kurdistanê û Tirkîyê bi berikên tolehildanê ku jî devên çekên gerillayan derdikevin û bi rengê xwepêşdanê girsên gel pêk dihên. Li Rojhilata Navîn û welatên Ewropa jî bi şadîmaniyên ku bi deh - hezaran mirovên me beşdar dibin, dihên domandin.

Yewnanistan - Atina: Yanzdeh saliya damezirandina û destpêka donzdeh saliya têkoşina Partiya me PKK bi şadîmaniyêke çandi di Qampa Penahberan a bi navê Lavrion de li bajarê Atina hat pîroz kirin.

Şadîmanî bi van gotinên li jêr ên berpirsiyarê PKK li Yewnanistanê destpêkir: "Vê rojê em bi armanca pîrozkirina sersaliya damezirandina PKK a yanzdehan li vir civiyane, ku pêşengê gelê Kurdistanê yê serdemi ye, avakarê diroka me ya ronak e, ala internasyonalizma gelên Tirkîyê, Rojhilata Navîn û cihanê hildaye baniyan û hilgirê lehengê ala Marksîzm û Leninîzmê ye. Bi şahîya ku di rojêke wusa de em gihane hevûdu, ez we tevan bi hîrmet silav dikim..." Piştî axiftina ramyarî, ku pêwîstî û naveroka şevê dîani zimên, birê çandi yê şadîmaniyê destpêkir.

Şadîmanî di demê de zivirî cejnêke bi şahî û mezin. Bi bernamêya jî govend, muzîk û şano, pîrozî biqasî sê saetan doma. Ji bakurê - rojavayê Kurdistanê û başûrê - rojavayê Kurdistanê hinde şeweyên leyistokên govendî û stranên berxwedanê hatin pêşkêş kirin. Paşê jî şadîmanî bi şanoyekê doma. Bernamêya jî van biran, bernamêyê dewlemend bû, ku şahîya vexwendîyan digihand baniyan.

Di domana dirêjahiya şadîmaniyê de girsên beşdar xwe dan durişmeyên

Dûmahîk di rûpela 16'an de

Sala 1990'an pîroz be jî bo gelê Kurdistanê û teviya mirovatiya pêşverû!

Cihana me, bi bûyerên ku di sala 1989'an de guhartinên pêwîst afirandin, dikeve saleke nuh.

Pêşketinên, ku li cihanê û herêma me Rojhilata Navîn stutûkoyên hene dane ber zora xwe, jî bo hatinê hevîyan mizgînî didin.

Destpêka saleke nuh, jî bo Kurdistanê jî, xwediyê pêwîstiyêke taybeti ye. Dilê Rojhilata Navîn welatê me Kurdistan, ku di statûkoya cihanê de rewşeke stratejîki avadîke, jî ber pêşveçûnên sala 1989'an, sala 1990'an bi hevîyan tiji dike.

Pêşengê gelê Kurdistanê PKK, di şerê rizgariya netewî de gelek kozên pêwîst bi destê xwe ve ani, ku ne dost û ne jî dijmin bawer dikiran û bi vê jêhatibûnê dest bi saleke nuh dike. Em bi hevî tiji ne, ku di vê salê de jî emê biserkevin û hinde kozên xurttir tevli serketinên xwe bikin. Ji ber ku bi serketin û fêrên dewlemendtir, em dikevin sala 1990'an.

Gelê me jî, bi him û dilêriya jî pêşengê xwe yê serdemi PKK digire, dikeve sala nuh. Di nava rêzên yekbûna xwe ya politîkî û rêxistinî xwe ya şerî ERNK de, bi şeweyêke dijwartir û serxwetir, wê rêxistinî xwe pêşvebibe. Gelê me wê tevgera xwe ya serhildanê, ku di sala 1989'an destpêkiribû, berfirehtir bike.

Da em sala 1990'an bizivirinîna saleka, ku kozên bi himtir bikevin destan û ber bi serfiraziya dawiyê ve bi lez pêş ve here çûyin, em, hemû mirovên Kurdistanê, arikariyên xwe jî bo têkoşina rizgariya netewî ya di bin rêberîya PKK de mezintir bikin û tevlibûna xwe pêşvebirin!

Di sala 1990'an de serfirazî yê bibe yê gelê Kurdistanê!

Daweya PKK li Almanya Rojava bi livbazîyan hat birrîn

● *Ji bo rakirina birê jî camê hemû girtî û abukatan wan berxwedanekê bilind kirin...*

Daweya PKK li Almanya Rojava bi rûniştinê nuh ên di dadgehê de berdewam dike. Di rûniştinê daweyê yê wê dawiyê de jî, xwendina id-dianameyê disa nekari bû destpêkirin.

Weke me di rojnameya xwe ya hejmarê berî niha de jî dabû bihistandin, encumana dadgehê hinde diwar û çeperan li pêşiya axiftina bi zimanê Kurdî avakiribû, da girtiyên şoreşger endamên PKK nekaribin bi Kurdî parastina xwe bikin. Girtî bi gotinê weke, "Li şîna zimanê dijminê me, em dixwazin bi zimanê dayîka xwe parastina xwe bikin" li dijî encuman û berpirsiyarên dadgehê rawestî û hinde daxweyanîyên xwe danezane kirin. Lê encumana dadgehê li dijî vê daxwazê rawestî û serî da serdestkirina azîneyên çewsandîne.

Herçiqasî encumana dadgehê nedixwest girtiyên şoreşger bi zimanê Kurdî bipeyivin jî û zehmetiyên dani pêşiya wan, disa jî girtiyên şoreşger di rûniştinê nuh de bi zimanê dayîka xwe parastina xwe kirin û li ber xwe dan. Ji girtiyên Selahattin Çelik dora axiftinê girtî û bi Kurdî axift. Di axiftina xwe de got, ku zehmetiyên ku sawciyê federal li pêşiya parastinê avadîke û azîneyên din ên li dijî

demokrasiyê bi naveroka xwe Gestapowari ne û sixletên faşîzmê di xwe de hildigirin. Ji ber van gotinan ser-sawci Belker li hemberê axiftina Selahattin Çelik rabû û bû sedem, ku rewşeke tevlihev derkeve holê.

Weke nûçeyên gihane rojnameya me, di rûniştina berî niha û bi demêke de, hinde çeper derketibûn pêşiya axiftina bi zimanê Kurdî. Girtiyên şoreşger bi rîya abukatan xwe pêwendî bi encumana dadgehê re danin û bi encumanê re axiftin. Gotin, ku em naxwazin bi zimanê dewleteke ku dijminê me ye biaxifin. Bi vi awahî bi dest xwe ve anin, ku du wergervanên bi zimanê Kurdî jî dizanin, di dadgehê de bixebitin û wergervaniyê bikin. Encumana dadgehê biryara xwe ya bîngihin wê di rojê pêşîn de daxweyan bike û daxweyanîyêke nîvî amade bike.

Paşê, di rûniştineke pey re, rûniştineke nuh bi livbazîyêke abukatan destpêkir. Abukatan durişmeyêke nîvî bi gotinê, "Ev qefesa jî camê bila bê rakirin!" daleqandin ser diwarê qafesa jî camê. Rûniştinî cihê xwe û li ser piyan rawestîyan. Sersawci Belker li dijî yê livbazîyê rabû û tevli

Dûmahîk di rûpela 18'an de

Raman ji Berxwedan

1989 BÛ SALA SERFÎRAZÎ

Me sala 1989'an li paş hişt û dest bi saleke têkoşinê ya nuh kir. Ev sal, jî bo şerê me yê şoreşgerî bû saleki pêşketin û serfiraziyên diroki. Ji sala 1980'an heya sala 1990'an di têkoşina me ya rizgariyê de hinde guhartin û pêşketinên herî pêwîst û pîroz bûn buhatiyên gelê Kurdistanê. Berî her tiştî têkoşina me ya rizgariya netewî ku bi sistematîkî bilind bû, hişt ku di destpêka salên '80'an de dewleta Tirk serî bide guhartina rejimê. Bi derbeya leşkerî ya 12'ê Êlûnê, serdestên burjuwa xwestin di zincira ferman û zordariyê de faşîzmê bigihinî sazîyekê.

Dagirkerên faşîst pêşî bi berxwedanê di zindanan de birinên kûr girtin. Li ser birçên zindanan ala berxwedanê bi serfirazî pêl da.

Bi Hilpişkîna 15'ê Tebaxê ya diroki Partiya me PKK, sistem û pilana ku faşîzmê dixwest serdest bike, perçiqand. Pêşemîn li Kurdistanê, faşîzma 12'ê Êlûnê diwarên bê lez li pêşiya xwe dit.

Di salên paşê de şerê me yê rizgariya netewî her çû kozên nuh bi destan anî. Di sala 1987'an de dagirkeriya Tirkan şerê taybeti bi firehi dani pêşiya xwe, lê Partiya me hemû pilanan serjêr bir. Di her sala nuh de şerê me yê rizgariyê di koçberên pêşketitir de ber bi pêş ve çû. Li ser vê bîngehê têkoşina me fêrên xwe zêdetir kir û bi piştgiyariya girsên gel kete sala 1989'an.

Sala 1989'an ger jî bo Partiya me ger jî jî bo dijmin heya bû gotin pêwîst bû. Dijmin dixwest di vê salê de biserkeve. Lê şerê me yê rizgariya netewî di serî de li Botanê, li hemû herêmên Kurdistanê yên weke Amed-Çewlik, Serhedan, Xerzan, Wan, Semsûr, Mêrdîn, Çolamerq û Dêrsimê bi cih bû. Botan bû eniya bîngihin jî bo şerê me.

Ji ber pêşveçûnên li Kurdistanê dagirkerên Tirk, ezbeniyên wan imperyalîst û hêzên hevxebar bizdîyan. Weke perçeki şerê taybeti yê li navnetewan, daweya PKK li Almanya Rojava derkete holê.

Pilana şerê rizgariya netewî bi girani gihî karvaniya xwe. Şerê me yê şoreşgerî bû nîrxekî pîroz. Bi taybeti sala 1989'an, hemû salên '80'an, bi serfiraziya şerê me li paş man. Têkoşina me li ser bîngeha serfiraziyê dikeve salên '90'an. Niha gelê me jî aliyê eniyên politîkî, psikolojîkî û dilêriyê xwediyê vebûneke gelekî xurt e. Pêşî di giyanî de, gelê me di karvaniyê de gavên serhildanê jî avêtîye. Li kêleka têkoşina çekdari ya şoreşa me, koteka girsên gel di politikayê de jî bûye sixleteki naverokî.

Şerê me yê şoreşgerî bi serkeftinê mezin dikeve salên '90'an. Otorîteya Partî, Enî û Artêşa me li Kurdistanê bûye rastîya karvanî. Girsên gel di bin vê otorîteyê de xwe digihinê himêki potansiyalî yê mezin.

Di serî de militanên Partiyê û serleşkerên me, heke her welatparêzek rast hunera şerî bixebitîne û xwedî li delametên xwe derkeve, eşkereye ku mizgîniya serkeftinê jî, wê bibe hevîya nêzik. Bawerîya me eve, ku her mirovekî me wê xebata xwe bi şahîyêke mezintir pêşvebibe. Gava em niha saleke serfiraziyê li paş dihêlin, jî niha ve em dibêjin, serfiraziyên salên '90'an jî bo me tevan pîroz bin! Hevîyên me gelekî mezin in û em dizanin, sala 1990'an jî, wê jî bo me bibe sala serfiraziyên xurt!